

Ljubljanska banka

**nadaljuje tradicijo
GORENJSKE KREDITNE BANKE**

GLAS

KRANJ, sobota, 9. 9. 1972

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik.
In sicer ob sredah in sobotah.

LETO XXV. — Številka 70

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Včeraj sta obiskala Škofjo Loko podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša in član ter sekretar ZIS Ivan Franko. Dopoldne sta si ogledala osnovno šolo v Gorenji vasi in rudnik urana v žirovskem vrhu ter obiskala dve preusmerjeni kmetiji v Vinharjih. Popoldne pa sta se s škofjeloškimi političnimi aktivom pogovarjala o aktualnih zunanjepolitičnih vprašanjih. Na sliki: v šoli v Gorenji vasi. (lb) — Foto: F. Perdan

Na Ljubelju vse pripravljeno

Jutri ob desetih dopoldne se bo začela na Ljubelju velika proslava ob otvoritvi prenovljenega koncentracijskega taborišča, podružnice Maut-
hausna, združena s srečanjem nekdanjih internirancev, zapornikov in deportirancev. Po zadnjih prijavah sodeč se bo proslava na Ljubelju udeležilo skoraj 4000 ljudi. Večina udeležencev bo prišla s posebnimi avtobusi, precej pa

tudi z osebnimi avtomobili. Organizatorji proslave so poskrbeli za dovolj velike parkirne prostore. Organizatorji prav tako opozarjajo udeležence, naj se primerno oblečejo, ker je na Ljubelju hladneje kot v nižini. Prav tako bo v neposredni bližini nekdanjega koncentracijskega taborišča (Nadalj. na 24. str.)

Elita

Kranj

**Najnovejši modeli jesenskih
ženskih plaščev in kostimov
IDEAL iz Nove Gorice**

**v prodajalni
KONFEKCIJA, Titov trg 7**

Zbor mladincev, planincev in borcev v Završnici

Jutri, v nedeljo, 10. septembra, bo v Završnici pri Žirovnici zbor mladincev, planincev in borcev v počastitev 50-letnice smrti sekretarja Skoja Dragoljuba Milovanovića, 30-letnice ustanovitve gorenjskega odreda in IV. dneva slovenskih planincev.

Dopoldne bodo planinci krenili na orientacijski pohod. Poti jih bodo vodile od Javorniškega Rovta, iz Drage in od Ljubelja čez Zelenico v Završnico, kamor bodo prispeli predvidoma ob 11. uri. Ob tej uri bodo člani gorske reševalne službe prikazali v

Završnici načrt reševanja iz sten, v kulturnem programu bodo nastopili recitatorji, pevec in godba na pihala. Na kraju, kjer se je ponesrečil Dragoljub Milovanović, bodo odkrili spominsko ploščo. Na proslavi bo spregovoril predsednik jeseniške občine in predsednik sveta gorenjskih občin France Zvan, predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik in sekretar zvezne konference ZMJ Stano Boštjančič.

Po proslavi bo tovariško srečanje.

D. Sedej

znižane cene

**otroške letne konfekcije
v prodajalni MOJCA,
KRANJ - Koroška 16**

**jubilejna
mesanica
BRAVO**

netto
100g

**špecerija
BLED 15**

razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin

ALMIRA

Almira je pripravila za vas razprodajo letnih pletenin po zelo znižanih cenah — Ne zamudite priložnosti in obiščite tovarniško trgovino Almire v Radovljici na Linhartovem trgu

razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin razprodaja pletenin

JESENICE

● V soboto, 9. septembra, bo v Kazini skupna seja predsedstev občinske in tovarniške konference ZM Jesenice, na kateri se bodo pogovorili o najbolj aktualnih nalogah ZM v družbenem in političnem življenju. Razen tega bo sekretar zvezne konference Zveze mladine Jugoslavije Stane Boštjančič podal uvodne misli k pripravam na 9. kongres ZMS in ZMJ ter k pripravam mladim na III. konferenco ZKJ ter razpravljaj o nalogah mladim ob II. fazi ustavnih sprememb.

● V četrtek, 14. septembra, bo seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo razpravljali o programu seminarja za predsednike in tajnike osnovnih organizacij sindikata, ki bo 23. in 24. septembra, ter razpravljali o akcijskem programu občinskega sindikalnega sveta za september, oktober, november in december.

● V sredo, 6. septembra, je bila seja komisije za kadrovsko politiko pri občinskem komiteju ZKS Jesenice, na kateri so razpravljali o predlogu sklepov »Naloge na področjih kadrovske politike«, o katerih bo spregovoril na eni prihodnjih sej CK ZKS. Razpravljali so o ukrepih na podlagi analize vodstev občinskih organizacij ZKS, ki jo je posredovala komisija CK ZKS za kadrovsko politiko. **D. S.**

KRANJ

● Kranj, 8. septembra — Opoldne je bila seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Razpravljali so o pripravah na kongres zveze sindikatov Slovenije in o sklicanju volilnih konferenc v sindikalnih organizacijah.

● Na sredini seji izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze so ugotovili, da v prvem poletju nekatere sekcije niso bile aktivne. Sklenili so, da bodo ocenili, katere sekcije naj bi v prihodnje še obstajale in katere bi ukinili. Menili so, da bi v prihodnje za reševanje posameznih vprašanj ustanavljali tudi občasne sekcije. **A. Z.**

RADOVLJICA

● Ko je komite občinske konference zveze komunistov na sredini seji razpravljaj o evidentiranju delegata za tretjo konferenco zveze komunistov Jugoslavije, je sklenil, da bo to nalogo prepustil organizaciji zveze mladine v občini. Mladi bodo predlagali dva kandidata. Razen tega so se na seji komiteja dogovorili tudi za obravnavo ter za tretjo konferenco zveze komunistov Jugoslavije.

● Občinski odbor zveze združenj borcev bo analiziral vzroke za izstopanje borcev iz organizacij zveze komunistov. **A. Z.**

TRŽIČ

● V torek, 5. septembra, je bila seja komisije za izvedbo fluorografske akcije v občini. Pogovarjali so se o tehničnih pripravah, da bi akcija potekala nemoteno in da bi zajela vse občane. Fluorografiranje bo od 20. do 25. septembra, zajela pa bo vse občane stare nad 24 let. **-jp**

● Včeraj, 8. septembra, se je sestala komisija za družbene in ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZMS. Razpravljali so o kadrovske spremembah ter poizvitvi dela v mladinskih aktivih po delovnih organizacijah. Razprave so tekly tudi o akcijskih programih in podrobnejših enomesečnih programih. Oktobra, januarja in aprila bodo pripravili dvodnevne seminarje, na katerih bodo obravnavali predvsem ustavne spremembe. **-jp**

● V Trziču je od ponedeljka do četrta zasedala komisija za odpis prispevka za starostno zavarovanje kmetov. Te stvari morajo biti pred koncem leta urejene, ker bomo začeli v Sloveniji prihodnje leto izplačevati prve kmečke pokojnine. Dobili jih bodo vsi nad 75 let stari kmetje. **-jk**

Franc Thaler — sekretar IO SZDL Kranj

Po odhodu dosedanjega sekretarja izvršnega odbora občinske konference SZDL Kranj na novo delovno mesto je izvršni odbor na redni seji razpravljaj o kandidatih za novega sekretarja. Člani izvršnega odbora socialistične zveze so se odločili, da bo novi

sekretar Franc Thaler, sedanjí podpredsednik krajevne organizacije socialistične zveze Vodovodni stolp v Kranju. Franc Thaler je v zadnjih desetih letih aktivno delal v različnih družbenopolitičnih organizacijah v občini. **A. Z.**

DELEGACIJA KPI IZ SAVONE NA GORENJSKEM — 4članska delegacija komunistične partije Italije — federacije Savona (pokrajina Ligurija) je bila ta teden gost medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko. Delegacija pod vodstvom sekretarja federacije Savona Umberta Scardaonija je obiskala vse gorenjske občine in se s predstavniki občin pogovarjala predvsem o stanovanjskih vprašanjih. V vsaki občini so si ogledali tudi kulturne in druge zanimivosti in nekatere delovne organizacije. Med obiskom smo se pogovarjali tudi z vodjo delegacije in bomo pogovor objavili v sredo. Na sliki: gostje medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko med obiskom v Škofji Loki. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Večja odgovornost

V torek popoldne je bila v Radovljici razširjena seja komiteja občinske konference zveze komunistov, na kateri so razpravljali o uresničevanju lani sprejetega akcijskega programa v občini in o tezah centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije glede priprav na IV. konferenco ZKS in na VII. kongres.

Ugotovili so, da so zvezni in republiški organi zelo delovni na različnih področjih in da se aktivnost največkrat ustavi v občini. Zato so sklenili, da bo v prihodnje komite občinske konference deloval bolj javno in pogostje obveščal o svojih akcijah in sklepih. Ob tem so tudi poudarili, da komunisti v občini velikokrat neradi sprejemajo naloge in odgovornosti.

Precej pa je bilo v razpravi tudi kritičnih pripomb na neizpolnjevanje sprejetega akcijskega programa. Tako je bilo doslej zelo malo narejene na področju zaščite stanovanjske politike v občini. Kot primer so navedli, da komisija za ugotavljanje premoženja občanov pri občinski skupščini ne deluje dobro. Tako so na seji imenovali posebno skupino, ki bo izoblikovala ugotovitve torkove seje in ocenila uresničevanje akcijskega programa. Ocenio in gradivo bodo dali v razpravo vsem članom zveze komunistov v občini. Omenjena ocena bo po končanih razpravah rabila tudi za sestavo nadaljnega delovnega programa zveze komunistov v občini. **A. Z.**

Obsodili atentat

Izvršni odbor občinske konference SZDL Kranj je v sredo na seji ostro obsodil akcijo teroristov v Münchnu, ki je terjala življenja športnikov in športnih delavcev na 20.

olimpiadi. Poudarili so, da s takšnimi metodami terorističnih skupin palestinsko ljudstvo izgublja naklonjenost na predne svetovne javnosti. **A. Z.**

Predsednica madžarskih zadružnic obiskala Škofjo Loko

V škofjeloški občini se je v sredo popoldne mudila predsednica žena zadružnic Madžarske Eva Feher. Predstavnik Kmetijske zadruge in Gozdnega gospodarstva Škofja Loka so ji pokazali

več kmetij, ki so se preusmerile na intenzivno živinorejsko proizvodnjo in kmečki turizem. Zvečer pa ji je v Škofji Loki v imenu skupščine SRS priredil večerjo član predstava Zdravko Krivina.

Praznik podljubeljskih borcev

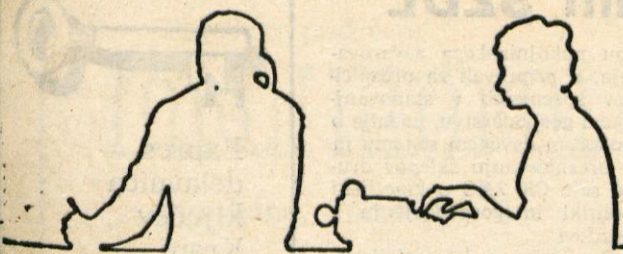
Jutri ob 14. uri bo razvila krajevna organizacija zveze borcev Podljubelj svoj prapor. Proslava bo v domu družbenih organizacij. Po proslavi bo družabno srečanje s srečolovom. Za zabavo

in ples bo igral ansambel JLA iz Kranja (SMB 220). Prireditelj proslave pričakuje veliko obisk, saj bo dopoldne svečanost na Ljubelju in bodo številni obiskovalci ustavili tudi v Podljubelju.

Župan Ste Marie aux Minesa v Trziču

V četrtek je prispel na prijateljski obisk v Trziču župan pobratenega francoskega mesta Ste Marie aux Mines gospod Paul Bauman s soprogom. Gosta so v Trziču sprejeli predsednik skupščine Marjan Bizjak ter predstavniki

ki družbenopolitičnih organizacij. Gospod Bauman in soproga bosta ostala v Trziču do ponedeljka, potem pa bosta odpotovala naprej v Francijo na letni dopust. Gostja iz Ste Marie aux Mines se bosta udeležila tudi proslave na Ljubelju.

Ce zaupate svoje denarne zadeve Ljubljanski banki, si zagotovite bančni servis najširše mreže poslovnih enot v državi in poslovnih korespondentov po vsem svetu.

Sodobna tehnična oprema, združena z 80-letnimi izkušnjami v denarnih zadevah, se kaže v naslednjih odlikah našega servisa:

**natančnost,
hitrost,
učinkovitost,
zaupnost**

Zaupno poslovanje je ena od tradicionalnih odlik naše banke.

Ce gre za kako posebno storitev, ki zanima samo vas, zahtevajte pismeno pojasnilo ali pa se oglasite pri nas.
Z veseljem vam bomo ustregli!

Ljubljanska banka

Urejena zemljiška politika

V četrtek sta se v Kranju sestala oba zbora občinske skupščine na prvi seji po poletnih počitnicah. Tako kot za vse dosedanje je bil tudi za to sejo dnevni red precej obširen. Imel je kar enajst točk. Pomemben je bil predvsem prvi del seje, ko so odborniki na podlagi nove zemljiške zakonodaje določali novo zemljiško politiko v občini in sprejeli s tem v zvezi nekatere sklepe in odloke.

Postavili so kriterije za uporabo in namembnost posameznih zemljišč, določili merila za odškodnine pri prodaji stavbnih zemljišč in za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnjosti ter sprejeli odlok o izločanju sredstev za stanovanjsko gradnjo občanov, ki pri oprav-

ljanju samostojne dejavnosti uporabljajo dopolnilno delo drugih.

Na podlagi že sprejetih zakonov s tega področja je kranjska občina prva na Gorenjskem, ki je na svojem področju uredila to vprašanje. Na kratko rečeno, postavljeni so normativi, da pri prodaji zemljišč ne bo tako kot včasih neupravičenega bogatenja posameznikov. To pa ne bo zavrglo stanovanjske gradnje v občini. Nasprotno. Namen določil in predpisov je, da bodo zainteresirani lahko dobili zemljo po realni ceni. Novost pri vsem pa je, da bo ob nakupu zemljišča treba odšteti tudi tisti del denarja, ki se bo porabil za komunalno ureditev urbaniziranih področij v občini. To je korak naprej, če vemo, da je

danes v nekaterih naseljih vrsta težav zaradi nerešenih komunalnih problemov.

O sprejetih sklepih in odlokih bomo še pisali.

A. Z.

25 - letnica podjetja Gorenjc

320-članski kolektiv splošnega gradbenega podjetja Gorenjc iz Radovljice bo danes proslavil 25-letnico obstoja in uspešnega razvoja ter delovanja. Slovesnost bo ob 14. uri v združenem domu v Lancovem. Ob tej priliki bodo

člane kolektiva seznanili z razvojem podjetja, vse, ki so v podjetju več kot deset let, pa bodo nagradili. V kulturnem delu pa bo nastopil tudi pevski zbor Anton Tomaž Linhart iz Radovljice.

A. Z.

Rešitev v združitvi

Delavci Mesarskega podjetja Tržič so se v sredo na referendumu odločili, da se združijo s Kmetijskim gospodarstvom Šk. Loka

Težave v Mesarskem podjetju Tržič so se začele z gradnjo nove klavnice. Podjetje ni imelo dovolj sredstev, zato je pri gradnji klavnice vedno bolj izkoriščalo sredstva graditelja. Mesarsko podjetje je ostalo brez obratnih sredstev. Tudi kasneje kolektiv ni dosegel take rentabilnosti, da bi ob vračanju kreditov lahko ustvarjal še obratna sredstva. Težave so se letos še bolj zaostrele, ko je republiška veterinarska inspekcija zahtevala zaporo predelovalnega obrata, ker ne ustreza predpisom. Ker Mesarsko podjetje samo ni bilo kreditno sposobno, je za gradnjo predelovalnega obrata zaprosilo za kredit pri občinskem skladu skupnih rezerv. Sklad je prošnji ugodil in dodelil Mesarskemu podjetju 1.300.000 dinarjev kredita. Ko je že kazalo, da bo podjetje zlezlo iz težav, so zvezni organi podaljšali veljavnost odloka o maksimiranju cen. Neskladje med nabavnimi cenami živine in kontroliranimi cenami mesa se je nadaljevalo in prav zaradi tega so se težave še povečale. Mesarsko podjetje Tržič je premajhno, da bi taka nesorazmerja preneslo brez posledic. Rezultat tega je izguba, ki je na koncu letošnjega prvega polletja znašala že 178.596 dinarjev. Upanja, da bi bilo na koncu leta boljše, pa ni. Da bi ta problem rešili, so mesarji zaprosili tržiško enoto Ljubljanske banke za kredit, ki prošnji zaradi izgube ni mogla ugoditi. Vprašanje novega prede-

lovalnega obrata pa postaja iz dneva v dan bolj pereče.

Ker Mesarsko podjetje Tržič samo ni kos težavam so se v kolektivu odločili, da se združijo z eno od sorodnih gorenjskih delovnih organizacij. V Kmetijskem gospodarstvu Škofja Loka so našli najbolj ugodnega partnerja, ki je pripravljen prispevati denar (skupaj s krediti banke) za dograditev predelovalnega obrata, ki je nujen za obstoj klavnice.

Delavci Mesarskega podjetja Tržič so se o združitvi s Kmetijskim gospodarstvom

Škofja Loka odločili na referendumu, ki je bil v sredo, 6. septembra. Referendum je uspel. Glasovalo je 50 od 59 zaposlenih. Za združitve jih je bilo 35, proti jih je bilo 10, 5 glasovnic pa je bilo neveljavnih. O združitvi bodo glasovali na referendumu še delavci Mesarskega podjetja Škofja Loka. Če bo tudi loški referendum uspel, bosta Mesarsko podjetje Tržič in Kmetijsko gospodarstvo Škofja Loka tvorili enotno delovno organizacijo, ki bo svojo proizvodnjo lahko še bolj specializirala.

J. Košnjek

Nov obrat tudi na Jesenicah

Podjetje Gorenjska oblačila Kranj ima že 15 let obrat tudi na Jesenicah. Delovni pogoji pa podobno kot sedaj v Kranju tudi v tem obratu niso najboljši. Zato v podjetju že pripravljajo projekte za gradnjo novega obrata, za katerega računajo, da bo končan 1974. leta.

Ceprav imajo v podjetju, odkar so se specializirali na

proizvodnjo ženske konfekcije, dobre proizvodne rezultate, pa imajo v zadnjem času vseeno težave. Kljub visoki produktivnosti namreč zaposlenim zaradi določil v samoupravnem sporazumu ne morejo izplačevati takšnih osebnih dohodkov, kot bi jih glede na dosežene poslovne rezultate lahko.

A. Z.

Iskra na Blejski Dobravi povečuje proizvodnjo

Ob otvoritvi obrata Iskre na Blejski Dobravi so zaposlili 45 ljudi, danes imajo zaposlenih že 350 delavk. V oktobru nameravajo zaradi povečane proizvodnje v obratu sprejeti še novih 38 delavk.

Zaradi večje proizvodnje rešitve enot za izvoz, žičnih oblik za zasebne in hišne centrale in drugih proizvodov bodo uvedli dvoizmensko delo na vseh linijah. Delavke, ki se bodo na novo zaposlile,

bodo opravile večmesečni tečaj priučevanja. V obratu Iskra nasploh skrbe za strokovno usposabljanje z uvajalnim seminarjem in pozneje s priučevanjem na delovno mesto.

Ceprav bodo zaposlili nove delavke in močno povečali proizvodnjo, še ne nameravajo povečati prostorov, ki postajajo že kar pretesni. Razen tega imajo težave zaradi neurejenih stanovanjskih razmer številnih delavk. Šestim delavkam so odobrili posojila za zasebno gradnjo, v naslednjih petih letih pa nameravajo za delavke zgraditi več stanovanj na Blejski Dobravi. Z novim letom so v obratu povečali tudi osebne dohodke za 23 odstotkov. Junija je znašal povprečni osebni dohodek v obratu 1380 dinarjev.

V obratu Iskre na Blejski Dobravi bodo v kratkem ustanovili tudi osnovno organizacijo sindikata. S tem se bodo bolj povezali z jeseniško občino in njenimi družbenopolitičnimi organizacijami.

D. Sedej

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRŽIČU

ta teden

Proslava

Na Trebelnem so proslavili 30. obletnico ustanovitve Gubčeve brigade. Ob tej priliki so odprli novo šolo, vodovod in odkrili spomenik. Proslave, na kateri je zaradi odsotnosti predsednika republiške konference SZDL Janca Vipotnika prebral njegov govor komisar brigade Stane Skrlj, se je udeležilo okrog 5000 prebivalcev.

Simpozij o pouku zgodovine

Prvega jugoslovanskega simpozija o pouku zgodovine v Novem Sadu se je udeležilo več sto strokovnjakov iz vseh republik in pokrajin. Simpozij je prišel tudi k pripravi na tretjo konferenco ZKJ, ki bo pretresala probleme v prosveti, znanosti in kulturi.

Tito na Reki in v Zagrebu

Predsednik Tito z ženo Jovanko je v ponedeljek obiskal Reko, kjer si je ogledal ladjedelnico 3. maj, v torek pa je prišel v Zagreb, kjer bo ostal nekaj dni.

30 let Kozare

V Podkozarju so bile zadnje priprave za proslavo 30-letnice velike epopeje NOB na Kozari. Jutri bo veliko zborovanje v Prijedoru, kjer bodo odkrili veličasten spomenik.

Do 10 delavcev

Samostojni obrtniki in gostilničarji so skupaj s člani nekaterih strokovnih odborov slovenske gospodarske zbornice razpravljali o predlogu za izdajo zakona o osebnem delu občanov. Zavzeli so se, da bi smel samostojni obrtnik oziroma gostinec zaposliti do deset delavcev. Tako je predlagano tudi v tezah za izdajo zakona.

Obsodba

Izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije in zvezni sekretar za zunanje zadeve sta obsodila akcijo teroristov na 20. olimpiadi.

Uresničevanje stališč

Sekretariat CK ZKS je razpravljal o uresničevanju stališč izvršnega komiteja CK ZKS iz 1968. leta. Govorili so o deformacijah, kot so poslovni kriminal in korupcija.

Obširen delovni program SZDL

Občinska konferenca socialistične zveze v Kranju in njeni organi so uspešno uresničili za letošnje prvo polletje zastavljeni delovni program. Takšna je bila ocena izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze, ko je v sredo razpravljala o tem in sprejel delovni program za drugo polletje.

Do konca leta čaka konferenco in njene organe veliko dela. Treba se bo vključiti v priprave za drugi del ustavnih sprememb. Pri tem ne bo treba organizirati le javnih razprav, marveč tudi oblikovati predloge, predvsem glede tistega dela sprememb, ki se nanaša na organiziranost krajevne skupnosti in občine. Zato bo socialistična zveza z drugimi organizacijami v občini izdelala skupen program priprav.

V okviru priprav na prihodnje volitve bo treba nadaljevati z vsebinskimi pripravami in evidentiranjem kandidatov za odbornike, poslance, vodilne funkcije v občini in republiki. Tako bo do konca leta treba pripraviti oceno uresničevanja dosedanjega volilnega programa in pripraviti izhodišča za program prihodnjih volitev. Še naprej se bo v občini nadaljevalo evidentiranje kandidatov, imenovani pa bosta tudi posebni delovni skupini za pripravo bodočega volilnega programa in oceno sedanjega.

Jeseni mladinska politična šola

Da bi bili mladi kar najbolj seznanjeni z dogajanjem v naši družbi in v svetu, je sklenila občinska organizacija zveze mladine Škofja Loka jeseni organizirati mladinsko politično šolo. Predsedstvo občinske konference je že poslalo razpis vsem mladinskim aktivom v želji, da čimprej prijavijo člane oziroma kandidate za šolo. Če bo v Zireh veliko zanimanja za to obliko političnega izobraževanja mladih, bodo v tem kraju pripravili samostojno politično šolo. Imela bo enak program kot šola v Škofji Loki.

Javorničani so praznovali

Minuli ponedeljek so v delavskem domu na Javorniku s svečano proslavo sklenili letošnje praznovanje krajevnega praznika, ki ga praznujejo v spomin na ustreljene talce na Koroški Beli. Proslave, na kateri so poleg ženskega pevskega zbora Jesenice, pesnika in pisatelja Miha Klinarja, nastopili tudi člani dramskega odseka javorškiške Svobode, se je udeležilo razmeroma malo prebivalcev Javornika in Koroške Bele, pogrešali pa so tudi člane osnovne organizacije ZK, odbornike posameznih krajevnih organizacij in predstavnike kulturnega življenja v kraju. D. S.

Seminar ZK

V Bohinju se je v četrtek začel seminar za sekretarje občinskih in medobčinskih komitejev zveze komunistov. Tako se je v zvezi komunistov Slovenije začelo jesensko delovno obdobje.

Ni manj pomembna in odgovorna naloga ne čaka socialistične zveze pri organiziranju javnih razprav o srednjeročnem programu gospodarskega in družbenega razvoja občine. Najkasneje v začetku novembra naj bi ga občinska skupščina že sprejela, do takrat pa bo treba organizirati javne razprave. Izvršni odbor je menil, da bi v delovnih organizacijah organiziral razprave sindikat, socialistična zveza pa bo poskrbela, da bodo razpravljale o predlogu tudi samoupravne skupnosti, sekcija za gospodarstvo in klub gospodarstvenikov in volivci na terenu.

Razen tega bo treba do konca leta skupaj z drugimi organizacijami pripraviti še javne razprave o novem sistemu pokojninskega zavarovanja, o pripravah za uresničitev sprememb v stanovanjskem gospodarstvu, nadalje o bodočem davčnem sistemu in o uresničevanju sklepov druge seje CK ZKS o kmetijski politiki in gospodarjenju z gozdovi.

Prav tako se bo socialistična zveza letos zavzemala še naprej za uresničevanje programa izgradnje šol in vrtcev, za izvolitev občinske konference za socialno politiko in ustanovitev sklada za financiranje potreb socialnega varstva, nadalje za sprejem srednjeročnega programa razvoja telesne kulture v občini ter za ustanovitev samoupravne telesnokulturne skupnosti.

In še dve pomembni nalogi sta v delovnem programu: izdelava programa obrambne vzgoje prebivalstva za letošnji prihodnji leto in nadaljnji razvoj krajevne samouprave. Socialistična zveza se bo zavzemala, da sedanji aktiv krajevnih skupnosti postanejo aktivni delegatov občanov in tako osnova delegatskih odnosov v krajevnih skupnostih in v občini. Razen tega pa čaka občinsko konferenco in njene organe tudi vrsta organizacijskih nalog na terenu.

Udeleženci poletne politične šole za Pomurje

Na poletni politični šoli, ki je bila od 20. do 27. avgusta v Ljubljani so predstavniki jeseniške mladine pozvali vse udeležence poletne politične šole, da prispevajo nekaj denarja za poplavlence v Pomurju. Tako so zbrali 2850 dinarjev in jih poslali v Pomurje.

Vprašalnik o TOZD

CK ZKS in republiški svet zveze sindikatov Slovenije sta bila pobudnika za izvedbo analize, ki bo rabila kot osnova za oceno o aktivnosti organizacij ZK in organizacij sindikata v delovnih organizacijah v občinskem in republiškem merilu, v prizadevanjih za razvitejši samoupravni položaj delavca v združenem delu in uresničitev ustavnih dopolnil, ki govore o TOZD.

Na osnovi tega so se pri jeseniškem komiteju ZK in občinskem sindikalnem svetu že odločili, da obiščejo v vprašalnikom o TOZD, ki ga je

poslal Centralni komitej, vse tiste delovne organizacije v občini, ki imajo zaposlenih več kot 10 delavcev. Ustanovili so tudi posebno komisijo, ki bo izdelala analizo na osnovi vprašalnikov in rezultatov. Do zdaj so obiskali že večino delovnih organizacij v občini (vseh je okoli 40), tako da bo komisija že v ponedeljek sestavila analizo, ki jo morajo predložiti do 15. septembra. O analizi pa bo pozneje razpravljala tudi komisija za družbeno-ekonomski odnose pri občinskem komiteju ZKS Jesenice.

D. S.

Expres delavnica ključev Kranj

obvešča cenjene stranke, da smo se preselili v nove prostore za trgovino GLO. BUS Kranj.

Izdelujemo vse vrste ključev, popravljamo ključavnice — tudi avtomobilске. Priporočamo se!

KAVA

ŽIVILA

Pintar Leon

Kranj, Koroška cesta 53a

Cenjene stranke obveščam, da se po tovarniških navodilih vsa vozila VW L 1971 in VW 1302 pregledajo in predelajo zaradi prevelike porabe goriva in slabih pospeškov.

Enako velja tudi za audi 60 in 60 L.

Modna konfekcija

KRIM

Ljubljana

NOVA TRGOVINA KONFEKCIJE V ŠKOFJI LOKI

Cenjene stranke obveščamo, da smo v Škofji Loki (pasaža hotela Transturist) odprli novo trgovino konfekcije. Priporočamo se za obisk.

Trgovsko podjetje

nama

Ljubljana, Tomšičeva 2

objavlja prosta delovna mesta
za enoto**Škofja Loka**

1. natakarje-ice
stanovanje v Škofji Loki zagotovljeno
2. kuharico
stanovanje v Škofji Loki zagotovljeno
3. skladiščne delavce
4. snažilke

Pogoji:

pod tč. 1.: natakar-ica, zaželeno znanje enega tujega jezika,
pod tč. 2.: kuhar in eno leto prakse
pod tč. 3. in 4.: najmanj 6 razredov osnovne šole
Delo za nedoločen čas, poskusno delo 1 mesec.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

Obrat LTH v Poljanah potreben obnove

Obrat Loških tovarn hladilnikov v Poljanah je bil ustanovljen leta 1958. Delavnice so sprva uredili v združenem domu, kasneje pa so zgradili novo stavbo. Kljub težavam, s katerimi so se delavci v Poljanah večkrat borili, so lani začeli s proizvodnjo elektromotorjev, serijskih stiskalnih omaric, elektrovezja in brusilnih strojev za Iskro in se tako samostojno uveljavili na tržišču.

V načrtu za letošnje leto so namenili 5000 proizvodnih delovnih ur za proizvode, ki jih potrebujejo za hladilstvo, prav toliko časa pa bodo porabili za ostalo proizvodnjo. Vendar sedaj, ko je že preteklo pol leta, ugotavljajo, da bodo plan težko dosegli, predvsem zato, ker jim primanjkuje delavcev. Dosegli naj bi 11.500.000 dinarjev bruto produkta, ki ga bodo ustvarili s 65 zaposlenimi in 2.900.000 dinarjev vrednimi osnovnimi sredstvi.

V bodoče predvidevajo povečanje proizvodnje brusilnih strojev, ventilatorskih motorjev in motorjev za hladilstvo ter elektrovezja. Vendar vodstvo enote meni, da tako obsežnega programa ne bodo mogli izvesti s stroji, ki so že v precejšnji meri zastareli in onemogočajo višjo produktivnost. Zato bi bilo nujno treba modernizirati strojni

park, dozidati nove objekte — lakirnico in skladišče. Za to pa bi potrebovali veliko denarja, ki pa ga enota sama ne more zagotoviti, podjetje pa trenutno tudi ne zmore teh naložb.

Kljub temu pa se program obnove že pripravlja. Sestale so se že družbenopolitične organizacije v podjetju in v Poljanah. Razpravljale so o razvoju obrata do leta 1975 in o razvoju Poljan v tem obdobju. Po tem programu naj bi v Poljanah delalo 100 do 130 ljudi, ki bi ustvarili 30 milijonov dinarjev bruto prometa.

Da se obrat v Poljanah razvija, je zlasti pomembno za zaposlitev žensk, saj že sedaj predstavljajo dobro polovico zaposlenih. Verjetno pa se jih bo v bodoče zaposlilo še več, da se jim ne bo treba voziti na delo v Škofjo Loko.

L. B.

Štipendiranje v tržiški občini

Tržiška občina ima precejšnje število štipendistov, katerim je bila dodeljena štipendija temeljne izobraževalne

skupnosti, republiške izobraževalne skupnosti, zavoda za zaposlovanje ter gospodarskih organizacij. Štipenditorji dodeljujejo štipendije po usklajenih pravilnikih. Prednost imajo socialno šibki in tisti, ki se odločijo za študij poklicov, ki jih v občini najbolj primanjkuje.

V letošnjem šolskem letu daje republiška izobraževalna skupnost v tržiški občini 13 štipendij, TIS Tržič pa je poleg 9 štipendij v preteklem letu, dala štipendije še 9 prosilcem. Seveda pa daje TIS Tržič prednost pri dodeljevanju štipendij prosilcem, ki se odločajo za poklic v šolstvu in varstvu. Drugače pa je s štipendijami pri zavodu za zaposlovanje, ki dodeljuje štipendije ne glede, katero smer si izbere prosilec. Prednost pa imajo socialno šibki. Zavod za zaposlovanje daje štipendije za celo področje Gorenjske. Tu pa pride velikokrat do nesporazuma, zakaj se dodeli v nekaterih občinah več štipendij kot v drugih. Vzrok nesporazuma pa je predvsem v tem, ker dodeljuje zavod za štipendije predvsem socialno šibkim. Stanje pa se iz leta v leto menja. Štipendije so številnejše v gospodarskih organizacijah, saj si želijo pridobiti potrebne kadre. Tako ima tovarna obutve Peko 90 štipendistov in BPT 40 štipendistov. —jp

ta teden**65 tisoč obiskovalcev**

V Ljubljani so zaprli letošnji vinski sejem. Na njem je sodelovalo 107 domačih in 194 tujih razstavljalcev iz 21 držav. Sejem si je ogledalo okrog 65 tisoč obiskovalcev.

Rekorden odkup

Podjetje Župski rubin iz Kruševca bo letos odkupilo 10 tisoč vagonov grozdja. Toliko ga še niso nobeno leto. Znanega vinjaka torej ne bo manjkalo.

Ne uvoz tekstila

Makedonska gospodarska zbornica se ne strinja s sprostitvijo uvoza tekstila. Menijo namreč, da največji jugoslovanski proizvajalec umetnih vlaken skopski Ohis lahko sam zagotovi dovolj kvalitetnih vlaken za jugoslovansko tekstilno industrijo.

Dražji cement?

98 odstotkov vseh porotnikov — trbovaljskega cementa se strinja s predlogom te cementarne, da se cement podraži za 15 odstotkov. Zvezni zavod za cene bo zato najbrž ugodil zahtevi proizvajalcev.

Primanjkljaj se manjša

Podatki o naši zunanjetrgovinski menjavi kažejo, da se je vrednost jugoslovanskega izvoza v letošnjih osmih mesecih povečala za 21 odstotkov v primerjavi s enakim obdobjem lani, uvoz pa je bil za 15 odstotkov manjši. Primanjkljaj je tako za 10 milijard dinarjev oziroma za 51 odstotkov manjši kot lani ta čas.

6000 kilogramov

Na Kosovu bo koruza letos obrodila kot še nikoli doslej. Kmetijski strokovnjaki računajo, da bo pridelek na družbenih posestvih znašal približno 6 tisoč kilogramov suhe oluščene koruze na hektar.

Tito odprl velesjem

Predsednik republike Tito je odprl v četrtek letošnji jesenski zagrebški velesjem. Letos ni sejna razstavlja 1300 domačih in 5000 tujih razstavljalcev.

Premalo o vsebinskem pomenu TOZD

Komisija za izvajanje ustavnih dopolnil pri radovljiški občinski skupščini je v ponedeljek pripravila posvetovanje s predstavniki delovnih organizacij, predstavniki sindikalnih organizacij in sekretarji organizacij ZK v delovnih organizacijah radovljiške občine.

Ugotovili so, da delovne organizacije v občini še niso vnesle vsebinske spremembe v svoje samoupravne akte, prav tako pa se v delovnih organizacijah še niso začele prave razprave o uresničevanju ustavnih dopolnil. Zanimivo je, da so sicer povsod ustanovili posebne delovne

skupine, vendar so le-te (v večini primerov pa zgolj posamezniki) največ razmišljale, koliko temeljnih organizacij naj bi bilo, manj ali nič pa o vsebinskih vprašanjih. Zato so na posvetovanju izrazili nezadovoljstvo nad dosedanjim delom in opozorili, da je treba čimprej začeti uresničevati ustavna dopolnila; predvsem tistega dela, ki se nanaša na ustanavljanje, vlogo in pomen temeljnih organizacij združenega dela. Tako sta komite občinske konference ZK in občinski sindikalni svet pripravila poseben vprašalnik, na katerega bodo morali odgovoriti v vseh delovnih organizacijah do 12. septembra, do srede septembra pa bodo napravili analizo.

Se večjo nezainteresiranost za obravnavanje teh vprašanj pa so pokazali predstavniki tistih delovnih organizacij, ki imajo sedež zunaj občine. Nihče se ni udeležil ponedeljkovega posvetovanja. Zato so udeleženci menili, da v teh delovnih organizacijah ne kažejo kaj dosti zanimanja za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela zunaj sedeža podjetja. A. Z.

Veletrgovsko podjetje

KOKRA KRANJ

zaposli takoj:

**prodajalce
raznih strok**

za delo s polnim in nepolnim delovnim časom
(zaposlitev z nepolnim delovnim časom samo popoldne)

čistilke

za delo v veleblagovnici Globus

Interesenti naj se zgledajo osebno na upravi podjetja v Kranju, Poštna 1.

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRŽIČU

Koža naprodaj

Takoj moram povedati, da so imeli na začetku del prav vsi dobršno mero dobre volje. Tako kranjska Temeljna izobraževalna skupnost z vodstvom šole Simon Jenko, Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo in Komunalni servis še z nekaterimi drugimi izvajalci, ki so sodelovali pri adaptaciji dela osnovne šole Simon Jenko. Pa vendar dela niso bila končana do začetka šole in se bo pouk začel v ponedeljek. Zakaj?

Ko so se na začetku tega leta v Temeljni izobraževalni skupnosti odločili za adaptacijo nekaterih šol v kranjski občini, je bila med njimi tudi šola Simon Jenko. Prvotno je bilo predvideno, da bodo v tej šoli zamenjali 35 oken in opravili druga nujna vzdrževalna dela. Kasneje pa se je izkazalo, da je na voljo še nekaj denarja in zato so program adaptacije šole Simon Jenko dopolnili. Namesto 35 je bila predvidena zamenjava prek 60 oken.

Izvajalce za vse adaptacije je iskalo Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, ki je bilo hkrati odgovorno tudi za nadzor del. Zaradi gradbene konjunkturo pa izvajalcev ni bilo lahko dobiti, posebno še ker sta julij in avgust meseca, ki pomenita vrh gradbene sezone. Izbor pa se je skrčil še zaradi iskanja najcenejšega izvajalca. Ko je tako rekoč na posebno prošnjo podjetja Komunalni servis tik pred koncem šolskega leta le prevzelo dela, je bil kasneje prvotni program adaptacije še dopolnjen. Skratka, obseg del se je toliko povečal, da Komunalni servis in drugi izvajalci niso bili kos postavljenemu roku. Tako je prišlo do sedanjega zakasnitve pouka in neorganiziranega varstva za 210 otrok.

Ce ponovim zastavljeno vprašanje iz prejšnje številke Glasa, kdo je kriv za to, potem iskanje odgovora pomeni nošenje kože naprodaj. Zakaj? Dobil sem občutek, da sem nazadnje ostal glavni krivec sam. Zato, ker sem po mnenju nekaterih vprašanih iz »nepomembne« vsakdanjosti napravil senzacijo. Menda bi zaradi omejenega zakasnitve pouka moral ukrepati kvečjemu zavod za šolstvo (ne pa časopis). Menda teden dni podaljšan začetek pouka ni tako hud problem. Kar pa zadeva varstvo 210 otrok, pa bi moral vedeti, da je v Kranju še okrog 400 otrok, ki v ponedeljek in še tudi kasneje kljub prošnjam staršev ne bo imelo varstva. Zato, ker so sedanji vrtci prenapolnjeni, novih pa še ni. Skratka, vse to in še kaj več bi moral vedeti in ne delati senzacije zaradi teden dni kasnejšega začetka pouka in 210 otrok, ki samo teden dni niso imeli obljubljenega varstva. Tako so mi dali vedeti.

Prav rad verjamem, da je zaradi sedanjega gradbene konjunkturo, pomanjkanja izvajalcev za razna obrtniška dela, navijanja cen, pomanjkanja gradbenega materiala, nespoštovanja rokov treba imeti debelo kožo, ko pride do »neljubih« vprašanj, pojasnil, pripomb, mnenj, takšne in drugačne kritike zaradi zakasnitve del. Toda vse to sodi v današnjo »nepomembno« (kot menijo nekateri) gradbeno vsakdanjost.

Imamo pravila, imamo prakso, zapisano odgovornost, moramo se prilagajati, upoštevati zmogljivosti in razmere — tudi v gradbeništvu. Če se je torej v konkretnem primeru zgodilo, da ni bilo moč pravočasno ponuditi izvajalcem točen in dokončen program adaptacije, ne bi smeli biti užaljeni nad vprašanjem za pojasnilo. Bolje bi bilo ugotoviti, da bo treba v prihodnje ob takšnih in podobnih primerih pred začetkom del pravočasno izdelati celotne programe in upoštevati zmogljivosti za njihovo uresničitev.

A. Zalar

SGP Tržič

razpisuje prosto delovno mesto

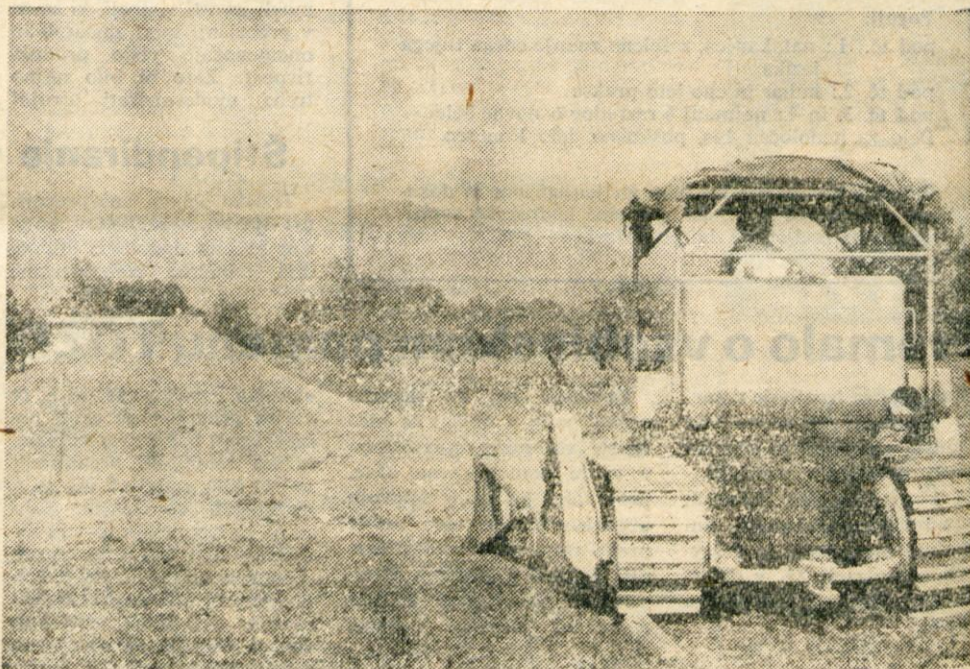
vodje sektorja

Pogoji: gradbeni inženir in 3 leta prakse ali gradbeni tehnik in 5 let prakse.

Osební dohodek po pravilniku. Nastop službe je možen takoj. Prijave sprejemamo 10 dni po objavi razpisa.

24. avgusta so v Kranju podpisali pogodbe z gradbenimi podjetji za gradnjo osmih osnovnih šol v občini. Pripravljalna dela so se že začela. Gornji posnetek kaže priprave za gradnjo osnovne šole Vodovodni stolp v Kranju, spodnji pa priprave na gradnjo šole v Predosljah. — Foto: F. Perdan

KRANJ SPET FESTIVALSKO MESTO

Drugi teden v torek, 12. septembra, bo Kranj spet festivalsko mesto. Tokrat se bo v šestih festivalskih dneh zvrstilo na prireditvi, ki ima uraden naslov IV. festival športnih in turističnih filmov, 30 kratkometražnih in dolgometražnih filmov o športu in turizmu, ki so jih poslali iz 27 dežel. Tolikšno je število filmov v uradni konkurenci, še enkrat toliko pa se jih bo odvrtelo izven konkurence. Ti filmi, kot so jih označili na nedavni tiskovni konferenci, so ozko strokovni in nadvse primerni za športne delavce, šole in podobno.

Uradna žirija sestavljena iz mednarodnih filmskih in kul-

turnih delavcev bo podelila denarne nagrade avtorjem filmov. Kot vedno doslej na tem festivalu podeljuje priznanje za najboljši športni film tudi francosko ministrstvo za šport in mladino. Med festivalskimi nagradami pa je tokrat tudi nagrada za kamero, ki jo podeljuje društvo slovenskih filmskih delavcev: to je nagrada Metoda Badjura.

Program otvoritvenega dne festivala, prenašala ga bo direktno tudi ljubljanska televizija, bo takle: slovenski film Jožeta Pogačnika Sledim soncu, nemški film o zgodovini olimpijskih iger Polčas ideje ter film znanega francoskega režiserja Leloucha Iran.

Kot so povedali na konferenci za tisk, ni bilo še nikoli toliko zanimanja za festival. V Kranj je prispelo okoli 100 filmov o športu in turizmu, ki jih je morala komisija pregledati in najprimernejše uvrstiti v festivalski program. Med novostmi na tem festivalu so tudi dolgometražni filmi o športu in turizmu, ki so jih sedaj v svetu začeli snemati. Sport je bil pred tem predvsem domena kratkega filma. Kljub temu, da je festival odprl vrata tudi dolgometražnemu filmu, pa ne bomo videli japonskega filma Sapporo o letošnjih zimskih olimpijskih igrah, ker je po ocenah filmskih kritikov slab. L. M.

Zadeva Burnar rešena

Po trimesečnem šotorenju sredi Radovljice so občinski odbor zveze združenj borcev, upravni odbor občine, Elan in stanovanjsko podjetje le uspeli najti ustrežno rešitev

Zadeva Burnar — Suštaršič, če jo tako imenujemo, je tri mesece povzročala precej razburjanja in negotovanja med prebivalci Radovljice. 7-članska družina je namreč v začetku poletja postavila šotor sredi Radovljice in na ta način zahtevala, da se reši njihov stanovanjski problem. O tem, kako je prišlo do tako nenavadnega dogodka in kako so problem rešili, je večeraj krajevna organizacija socialistične zveze Radovljica skupaj s predstavniki občine in drugimi seznanila novinarje na tiskovni konferenci.

Marija Suštaršič, članica zveze borcev po padlem možu, ki je bil borec od 1944. leta, je živela v skupnem gošpodinjstvu z družino svoje hčerke. Ker so imeli premajhno stanovanje, je občinska

organizacija zveze borcev dodelila Mariji Suštaršič trisobno stanovanje v bloku v Bohinjski Bistrici. To pa njeni hčerki ni bilo pogodu, ker sta se mož Burnar in hči morala voziti na delo v Elan Begunje. Lepega dne so se Burnarjevi skupaj z Marijo Suštaršič nasilno vselili v stanovanje TIO Lesce. Podjetje pa je na sodišču doslo prisilno izpraznitev stanovanja in tako so v začetku poletja Burnarjevi postavili šotor sredi Radovljice in zahtevali novo stanovanje.

Zadeva se je vlekla okrog tri mesece. Na tiskovni konferenci je bilo pojasnjeno, da so organi občine, zveza borcev, stanovanjsko podjetje in Elan ves čas iskali ustrezne rešitve. Družini so ponudili

različne možnosti, vendar se Burnarjevi z nobeno rešitvijo niso strinjali. Rečeno je bilo, da so zahtevali izključno stanovanje v vili bloku v Radovljici.

Včeraj pa so problem le rešili. Ker so v Elanu zaposleni Franc Burnar, njegova hči in njen mož, jim je podjetje odobrilo 130 tisoč novih din posojila. Občinska organizacija zveze združenj borcev pa je Mariji Suštaršič odobrila 30 tisoč tisoč novih dinarjev posojila. Tako so Burnarjevi in Marija Suštaršič lahko ku-

pili stanovanje v zasebni hiši v Begunjah. K temu znesku pa je primaknilo 24 tisoč novih dinarjev tudi stanovanjsko podjetje v Radovljici za plačilo 15-odstotnega prometnega davka. Tako bo sedanja stanovanjska rešitev veljala sedem članov družine Burnar — Suštaršič 184 tisoč novih dinarjev. Za takšno posojilo so dobili stanovanje ki meri okrog 120 kvadratnih metrov.

Na tiskovni konferenci je bilo poudarjeno, da so Burnarjevi neupravičeno na takšen način izsiljevali dodelitev stanovanja. Občinska organizacija zveze borcev bi lahko, ko je reševala stanovanjski problem Mariji Suštaršič, pri skrbeli svoji članici le garsongerjo. V tem primeru pa bi morala družina Burnar drugače reševati svoj stanovanjski problem. Ena od rešitev

bi lahko bila, da bi Franc Burnar, ki je zaposlen v Elanu že 15 let, zaprosil za posojilo za stanovanje v podjetju; tako kot so to storili drugi zaposleni. Takšne prošnje, kot so povedali predstavniki Elana, Franc Burnar ni dal, ampak je kot kaže na račun tašče, ki je članica zveze borcev, hotel dobiti stanovanje. Ta način in izsiljevanje pa so večeraj obsodili tudi zato, ker so Burnarjevi v Bohinjski Bistrici, stanovanje dobili, a so se raje izselili in tako izsiljevali dodelitev novega stanovanja v Radovljici. Zato je bilo na tiskovni konferenci poudarjeno, da v prihodnje ne bodo tako reševali stanovanjskih problemov borcev, ob vsaki nasilni vselitvi in takšnem ali drugačnem izsiljevanju pa ostro ukrepali.

A. Zalar

Kakšno vino pijejo Tržičani

Tržni inšpektor občine Tržič in strokovni sodelavec Kmetijskega instituta iz Ljubljane sta na kontroli, opravljeni v začetku avgusta, ugotovila, da v nekaterih gostinskih obratih prodajajo vino, ki je primerno samo še za kis!

Letošnje leto je leto kvalitete in vse akcije morajo biti usmerjene k temu, pravimo. Njihov cilj mora biti doseganje čim višje kvalitete proizvodov in storitev. Potrošnik največkrat nima možnosti vplivati na to in je prepuščen

milosti ali nemilosti proizvajalcev, prodajalcev in uvoznikov. Tržišče daje različne proizvode dvomljive vrednosti, ki ne ustrezajo predpisom in veljavnim standardom. Sem sodi tudi vino, ki ga med vsemi alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami potrošimo največ. Kontrola vina ter omenjenih proizvodov je naloga tržnega inšpektorja, ki pa večkrat zaradi obilice drugega dela vsemu ni kos.

V tržiški občini je 36 obratov, kjer točijo alkoholne pijače. Mislimo na gostinske obrate družbenega in zasebnega sektorja ter na vinotoče. Občinski tržni inšpektor Anton Ahačič ter sodelavec Kmetijskega instituta iz Ljubljane sta se na začetku avgusta odločila, da bosta obiskala omenjene obrate, vzela vinske vzorce in jih dala na strokovno analizo v Ljubljano. Tako bi ugotovila, kakšno vino pijejo Tržičani. Vzorce sta vzela v devetih gostinskih obratih in v treh trgovskih lokalih. Kaj kmalu sta ugotovila, da je v prometu vino sumljive kvalitete. Vzela sta vinske vzorce: enega v trgovski poslovalnici, dva v gostinskih obratih družbenega sektorja in dva vzorca pri zasebnih gostilničarjih. Spričevala, ki jih je po opravljenih analizah izdal Kmetijski institut

Slovenije, dokazujejo, da so bila vina, od katerih so bili vzeti vzorci, neprimerna za promet, motna, z vrednino vinskega kamna in primerna le za kis ali destilacijo alkohola!

Tržna inšpekcija je prepovala prodajati vse zaloge vina, od katerih so bili vzeti vzorci, in prijavila kršilce. Zasebne gostilničarje sodniku za prekrške, gospodarske organizacije, ki prodajajo pokvarjeno vino, pa okrožnemu javnemu tožilstvu. Zanimivo pri tem je, da prizadeti zasebni gostilničarji zaradi takih prekrškov doslej še niso bili kaznovani in se bodo prvič znašli pred sodnikom za prekrške, pri gostinskih obratih družbenega sektorja pa so taki primeri že bili. Zakon predvideva za tovrstne gospodarske prestopke velike kazni. Zasebni gostilničar lahko plača za tak prekršek tudi 400.000 S din, družbene organizacije pa od 1 do 5 milijonov starih din. Razen tega odzamejo pristojni organi ves dohodek, ki je bil ustvarjen s prodajo pokvarjenega vina.

Tržiška tržna inšpekcija bo s tako kontrolo nadaljevala. Vendar ne le pri vinu, temveč tudi pri ostalih potrošnih blagih, katerih kvaliteto kontrolira tržna inšpekcija.

J. Košnjek

DROBCI HENRIK ZBIL

Koliko mrtvih bi ostalo nepokopanih, če ne bi živim zaudarjali?

Nekaterim pomeni obiranje ljudi do kosti poglavito ali celo edino duhovno hrano.

Če bi prenehali grdo govoriti o ljudeh, bi spremenili krivični svet.

Poleg slabih napak ima vsak človek tudi kakšno dobro napako.

Sovraštvo pači človekov obraz in njegov odnos do resnice.

Gvet brez bleščic

Jana in Martin sta bila poročena že nekaj let, a se njegovi starši še niso sprijaznili s sinovo ženitvijo. Namenili so mu namreč sijajno kariero. Po diplomi na strojni fakulteti specializacijo v inozemstvu, nato ga je že čakalo odgovorno mesto v podjetju, kjer je bil oče že več let direktor. Kasneje, tam nekje okrog tridesetih, naj bi si izbral nevesto. Mati je že dolgo izbirala najlepšo in najboljšo med hčerkami uglednih družin. Toda razočaral jih je. Že v gimnaziji se je navezal na skromno in zanje nepomembno dekle. Sprva so se tolažili, da se bo le znorel in si bo že kasneje izbral dekle iz boljše družine, kasneje so mu zvezo branili.

Po diplomi sta se vzela. Pravzaprav sta poroko izsilila z Janino nosečnostjo. Nič ni pomagalo, da je bila brez službe, njegovi starši so zahtevali, da gre Martin v inozemstvo izpopolniti si znanje. Na vse ugovore je mati reagirala z živčnim zlomom in je bolehalo toliko časa, da je popustil. »Si bo že sama pomagala, kaj pa se ji je tako mudilo s poroko,« je govorila. Po povratku se Martin ni smel preseliti

k ženi. Sicer pa v podstrešni sobici tudi ni bilo prostora za vse. Medtem ko se je izpopolnjeval v tujini, sta se namreč rodila sinčka — dvojčka. Da bi se preselili k njegovim staršem? Niso privolili, čeprav so imeli lepo vilo in dovolj prostora.

Tudi iz vojske se ni vrnil nič bolj odločen. Ko je bil pri ženi, je bil ves mehak in vse ji je obljubil. Za vse tegobe je krivil starše, resno upreti pa se ni znal. Delal je tako, kot je želela mati. Jana je le redkokdaj uspela.

»V podjetju zaprosi za stanovanje,« je končno zahtevala. »Družina smo in živeti moramo skupaj. Vodja oddelka si in tvoj oče je direktor, gotovo boš uspel.« Po dolgem prigovarjanju in grožnjah žene, je le napisal prošnjo.

V tovarni so razpravljali o prošnjah za stanovanje. Prisoten je bil tudi direktor. Nič ni bil začuden nad sinovo zahtevo. Le hitro je ustavil razpravo: »Moj sin ne potrebuje stanovanja. Dajte ga potrebnejšemu. Dovolj veliko hišo imamo.«

Martin ni upal ugovarjati. Na ženo in sinčka-dvojčka v tem trenutku ni pomislil.

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRŽIČU

Generalni sekretar Združenih narodov, nekdanji avstrijski zunanji minister dr. Kurt Waldheim, je zopet v New Yorku na sedežu svetovne organizacije, potem ko je obiskal več držav, med njimi tudi Jugoslavijo. Dr. Kurt Waldheim se je v Jugoslaviji pogovarjal z državnim sekretarjem za zunanje zadeve Mirkom Tepavcem ter premierom Djemalom Bijedićem, sprejel pa ga je tudi predsednik republike Josip Broz-Tito v svoji rezidenzi na Brionih. Obisk generalnega sekretarja Združenih narodov pri nas ne sodi med tiste, ki razburjajo svetovno javnost in povzročajo senzacije, je pa dovolj pomemben za obe strani, se pravi tako za Združene narode kot za Jugoslavijo. Nedvomno je bil eden najvažnejših razlogov obiska želja generalnega sekretarja svetovne organizacije, da bi se osebno prepričal o nekaterih stališčih naše države v zvezi z bližnjim zasedanjem Generalne skupščine. To je lahko zanj toliko koristnejša informacija tudi zaradi tega, ker Jugoslavija vsekakor ne govori zgolj v svojem imenu, ampak je pomemben predstavnik neuvrščenih držav — skupine, ki ima vse več članov in pristašev. Kot je izjavil ugledni gost ob koncu

Waldheimov obisk

obiska, je prispevek naše države v svetovni organizaciji pomemben in koristen in prepričani smo, da to ni bila zgolj vpljudnostna izjava zaradi lepšega. Prav na prihodnjem zasedanju Generalne skupščine bo verjetno vloga neuvrščenih držav pri razpravi o številnih problemih svetovnega miru še posebej izrazita in hkrati z njo seveda tudi jugoslovanski delež pri tem. Obojestransko informiranje o zadevah, ki so v skupnem interesu, je bilo zato med obiskom uglednega gosta toliko pomembnejše za obe strani, pa potemtakem tudi za stvar miru na svetu. Ni pa kajpak odveč tudi pripomba, da pomeni obisk dr. Kurta Waldheima hkrati svojevrstno priznanje, saj se sicer prizadevni prvi mož svetovne diplomacije zanesljivo ne bi prikazal na beograjskem letališču, če tega ne bi zaslužila s svojimi dejanji in prizadevanji država, ki jo je prišel obiskat.

Skoraj obenem pa so v Pragi končno sporočili podrobnosti iz zaključnega

poročila o eksploziji bombe v letalu JAT, ki je strmoglavilo 26. januarja letos nad Češkoslovaško. Tedaj je preživela nesrečo samo stewardesa Vesna Vulović. Poročilo potrjuje tisto, kar se je neuradno vedelo že prej: da je namreč v prostoru za prtljago eksplodiral peklenjski stroj, kar je povzročilo padec letala z višine 10.000 metrov. Čeprav preiskava sicer ni mogla odkriti, kdo in kako je podtaknil eksploziv v nesrečno letalo, je na dlani, da so se za tako podlo in nizkotno dejanje lahko odločili samo zločinci sovražnih terorističnih skupin iz nekaterih (ali nekaterih) zahodnoevropskih držav.

Sicer pa je bilo v razmeroma mirnem tednu na zunanje-politični sceni minulih sedem dni nekaj časa v središču pozornosti tudi nenavadno odkritje znane ameriške revije Time, ki je objavila podrobnosti o tako imenovanem izraelskem mirovnem načrtu za Bližnji vzhod. Po tej inačici naj bi se Izraelci umaknili z dela sedaj zasedenega Sinaj-

skega polotoka, toda izpraznjeni prostor naj ne bi zasedli Egipčani, marveč bi predstavljal nekakšno vmesno varnostno cono. Značilno je, da sta tako Kairo kot Tel Aviv to takoj zanikala in to uradno. Potemtakem je moč sklepati, da je šlo zgolj za poročevalsko prenapetost, ki pa izvira (oziroma je izvirala) verjetno iz dobro obveščenih izraelskih krogov. Toda kljub temu lahko domnevamo, da je šlo zgolj za eno izmed mnogih inačic, o katerih razpravljajo kot o možnih izhodiščih, nikakor pa ne za dokončen in že obdelan predlog. Sicer pa je za razmere na Bližnjem vzhodu značilna v teh dneh nekakšna diplomatsko-časopisna vojna med Sovjetsko zvezo in Egiptom. Ta se kaže predvsem v besednih dvobojih in polemikah na straneh nekaterih sovjetskih in egiptovskih časopisov. Zanesljivo je seveda res, da imajo (spričo posebnega položaja, v katerem so sredstva javnega obveščanja na obeh straneh) te polemike tudi svoj uradni blagoslov, da gre torej za besedne dvoboje na

sicer »nepolitični« in »nedržavniški« ravni vendar z očitno željo obeh strani, da si tako povesta tisto, kar si ni sta mogla ali nista smela povedati direktno, naravnost. Iz tega je vsekakor moč podrobno ugotoviti razlike v stališčih obeh držav, ki predvsem zadevajo prodajo sovjetskega ofenzivnega orožja Egiptu, bolje rečeno odklonitev, da bi tako orožje Egipt dobil. Medtem pa je opaziti vse jasnejše izražena znamenja, da se utegne Egipt za orožje ozreti kam drugam. Spričo tega, da orožja te vrste tako ni moč kupiti kjerkoli, ostane Kairu v bistvu zgolj ena možnost: da si ga poskusi nabaviti na Zahodu. To pa seveda pomeni tudi določeno politično orientacijo v to smer — o čemer bomo podrobneje govorili v enem izmed naših prihodnjih sestavkov v tej rubriki.

LJUDJE
IN
DOGODKI

Bogat plen

Kar s tovornjakom so odpeljali svoj plen trije zmikavi v kanadskem mestu Montrealu. Vlomili so v muzej lepih umetnosti in nakradli za 5 milijonov dolarjev umetniških slik in nakita.

Mirno mesto

London vsaj glede potresov sodi med najmirnejša mesta na svetu. Zadnji hujski potres so Londončani občutili leta 1750. Prav to mesto so si izbrali za posvet najbolj znani strokovnjaki za potres iz 23 dežel.

Samomor

Statistika velikih zavarovalnic 13 evropskih dežel pove, da večina kandidatov za prostovoljno smrt živi v mestu in da so srednjega stanu. Za samomor se odločijo iz obupa, osamljenosti ali bolezni, včasih pa tudi iz gospodarskih razlogov. Večini žensk, ki se odločijo za samomor, ta ne uspe. Podatki govorijo, da se število samomorov veča s starostjo, zadnja leta pa se dviga tudi število mladih samomorilk.

Sedmi na svetu

Brazilijska ima okoli sto milijonov prebivalcev. Število pa jo uvršča na sedmo mesto na svetu. Pred njo so še Kitajska, Indija, Sovjetska zveza, ZDA, Indonezija in Japonska. Od leta 1950 se prirastek prebivalcev v Braziliji zmanjšuje. Vendar pa vlada ni naklonjena planiranju družin, ker so velike površine te dežele še vedno nenaseljene.

Koristne ledene gore

V antarktičnem ledu je skoraj dve tretjini vse sladke vode na našem planetu. Prav iz tega dejstva izvira misel, da bi ledene gore lahko uporabili za namakanje sušnih področij v južni Kaliforniji. Ledene gore bi daleč na jugu prepregli z jekleno žico in jih podobno kot vagono zelo počasi odvlekli. Led bi pokrili s plastično prevleko, tako da bi med plovbo izgubil le kakih 10 odstotkov vode. Pred obalo bi ledene gore dobili in vozili v talilnico, od koder bi voda po ceveh in s pomočjo črpalk tekla v namakalno področje. Menda bi bila tako pridobljena voda za namakanje za dve tretjini cenejša kot je sedaj. Ideja o uporabi ledenih gor ni povsem nova,

saj so že v začetku tega stoletja vlačili arktični led v perujska pristanišča.

Vplivna Luna

Da Luna vpliva na plimo in oseko na našem planetu, je že znano. Ker pa je v človeškem telesu skoraj 80 odstotkov vode, znanost domneva, da mesec vpliva tudi na vodo v človeškem organizmu. Posledice tega vpliva se kažejo v stopnjevanju dejavnosti, tudi v večji plodnosti in v številu nasilnih dejanj. Neka ameriška zdravnika trdita, da je v obdobju mlade in polne lune petkrat več umorov kot ob zadnjem kraju. V enakem času je tudi večje število samomorov. V naravi je podobno: ob polni luni se školjke odpirajo, mnoge ribe ob tem času izločajo ikre in seme.

Kolera v Afriki

Življenje in zdravje afriškega prebivalstva ogroža kolera bolj kot vsaka druga bolezen. Po podatkih svetovne zdravstvene organizacije je v dveh letih zbolelo za kolero 13.200 Afričanov. Med vzroki za tako razširjanje kolere omenjajo selitve prebivalstva in pa slabe higienske razmere. Manj nadloge pa povzročajo črne koze, otroška paraliza in tuberkuloza.

Z balonom na tečaj

Norvežani bi radi ponovili polet treh Svedov, ki so pred 75. leti z balonom poleteli severni tečaj. Polet se je končal tragično za pogumne Švede, saj je njihov balon strmoglavil, trupla pa so raziskovalci odkrili šele po 33 letih na enem izmed spitzberških otokov, kamor so se zrakovci po nesreči zatekli. Podviga se bo lotil 34. letni Norvežan Ole Kalvatten, ki se je že začel pripravljati. Polet naj bi bil avgusta prihodnje leto.

Nič več umazanega morja

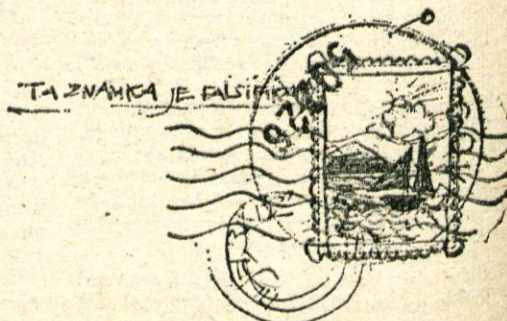
Morje in morsko obalo pogosto onesnaži odpadno olje, ki ga spustijo z ladij. To je sicer prepovedano, vendar pa je tak prekršek težko dokazati. Kielska obalna straža pa je dobila nov pripomoček, ki po primerjavi vzorcev umazanega morja in olja na ladiji z analizo dokaže prekršek. Doslej je na tem področju že petdeset ladij moralo plačati kazen, ker so jim z analizo dokazali krivdo.

Za varstvo spomenikov

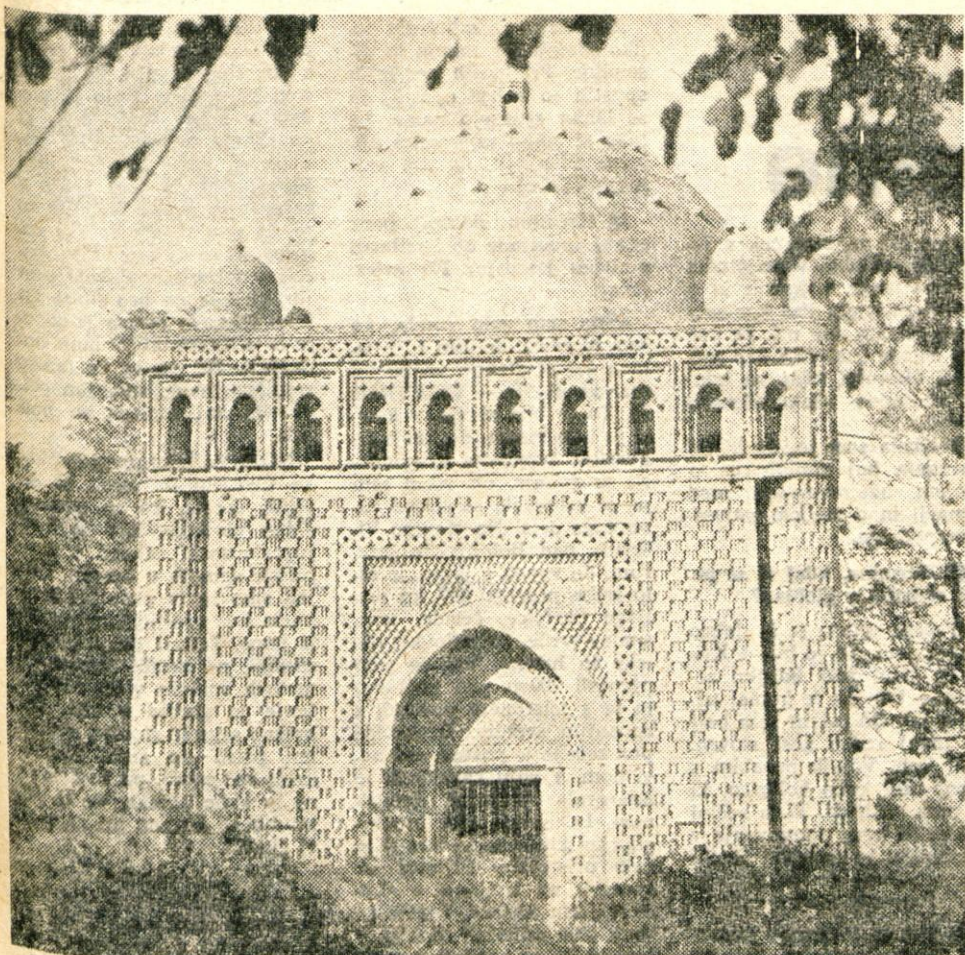
Egiptovski strokovnjaki razpravljajo o poskusu, da bi 16 starodavnih templjev in drugih starin preselili na granitni otok Adžilkijo, kjer bi bili ti zgodovinski spomeniki varni. Denar za preselitev je delno že zagotovljen. Pri tem bodo sodelovale prek Unesca še druge dežele. Okoli otoka bodo najprej zgradili 25 visokih železnih ograd, ki bodo zadrževale vodo.

Dobra letina

Po podatkih pokrajinske statistične službe bo letos v Vojvodini dobra letina. Letos so pridelali na vojvodinskih žitnih poljih 147.000 vagonov žita. Poprečni vojvodinski pridelek pšenice na hektar je letos 32,5 metrskega stota. Količina letošnjega žita je vsekakor presenečenje, saj letos niso bili ugodni vremenski pogoji.

Dobro napnite oči! Znamka namreč ni prava. Pisec, očito spreten risar, jo je za šalo preprosto »namalal«. Da pa bi ne prišlo do zapletov, je duhovitež zraven dodal lepo čitljivo opozorilo: »Ta znamka je falsifikat!«. Kljub vsemu pa poštarji niso opazili ukan. Udarili so štampljko ter nenavadno kartico zvesto dostavili naslovljenju. Nobene kazni mu ni bilo treba plačati. Seveda morebitnim bodočim »falsifikatorjem« odsvetujemo množično uporabo podobnih trikov, saj je težko verjeti, da so uradniki tudi drugod tako površni kot na vročem otoku Mijetu, od koder je priromal posrečeni ponaredek. (-ig)

Buhara — mavzolej Samanidov

SAMARKAND

Samarkandsko tržišče je tako živo upodobil pisatelj Borodin v zgodovinski pripovedi o dogodkih in ljudeh Timurjeve dobe, da si ni bilo težko pričarati vzdušja minulih stoletij: kričanja trgovcev in krošnjarjev, riganja oslov, otožnih velblodnjih glasov, smradu mesarskih ulic, vonjav jedil iz krčem, nepopisnega vrveža starih predmestij, kjer so živali in trgovalci tkalci samarkandske svile in domačega bombaža, zlatarji in srebrarji. V ozkih tržnih ulicah so rokodelci ponujali brokat, laneno platno, ročno barvanjani han-atlas, živobarvne preproge, zlato okrasje in lesketajoče ogrlice. Kotlarji in srebrarji so oblikovali kovane vrče z gosjimi vratovi, bronaste podstavke in podnožje, lončke, vedra, pladnje, čaše. Sedlarji so ponujali pestro poslikana lesena sedla, zibelke in okovane skrinje; velike za halje in odeje, majhne za nakit. Orožarji so izdelovali šleme, meče, kopja in oklepe. V knjižni ulici so domovali pisci, knjigovezi in trgovci s knjigami.

Stari časi so za vselej minili. V prodajnih lopah in vdolbinah nekdanjih tržnih križišč je napredaj le blago industrijske proizvodnje in obilje predmetov iz umetnih mas, kar je v odbijajočem nasprotju s stoletja starim okoljem.

Tržnica v Buhari je mikavnejša od samarkandske, noče in obrazi ljudi zanimivejši. Tržišče še vedno izžareva očarljivi nadih preteklosti. Videvali smo domačine, po stari šegi odete v kopico halj, čeprav je živo srebro lezlo proti štiridesetim stopinjam vročine. Bilo je dosti modrih kozaških sukenj, prepasanih z rutilam podobnimi pasovi rdeče barve, udobnih hlamudrač, zataknjenih za težke škornje, turbanov in črnih tjubetj. moških pokrival z izvezeno papriko, simbolom grenkobe v življenju. Ženske so bile ovite v velikanske rute, pokrivalo glavo in život. Na črnih laseh deklet, spletenih v dve težki kiti, so tičale majhne štirioglate čepice živahnih vzorcev. Izpod lahkih oblek so kukale ohlapne

hlače, nad gležnji stisnjene z ozkim trakom. Samarkand očara obiskovalca z razkošjem svojih pomnikov preteklosti, Buhara ga prevzame z duhom tisočletij, uklenjenih v spomenike sive gline. Če je verjeti izročilu, so v mestu, ki hrani las s Prerokove glave, nekdanj branile vstop strupene kobre, prežee v pesku na nevernike.

Slavo Samarkanda sta ponela v svet s svojimi deli pesnik Navoli in Timurjev vnuk Ulugbek, Buhare filozof Avicenna ter pesnik Nizami. Tu di usodi obeh mest sta tesno povezani.

Najstarejša ohranjena stara zgradba Buhare je mavzolej Samanidov, predstavnikov perzijske fevdalne dinastije. V času daljnega Samanidovega potoma, ustanovitelja dinastije, so bili literarni dosežki dobe osredotočeni v dvorcih Buhare in Samarkanda. Muzej Samanidov iz IX. stoletja slovi zaradi reliefno oblikovanega dekorativnega vzorca na zunanjih stenah. Vsled igre svetlobe in senc se vzorec optično spreminja v jutranjih,

opoldanskih in večernih urah. Druga obrtniško dognana zanimivost je notranjščina mošeje in medres, ki ostanejo čudežno hladne tudi ob najbolj žgočih dnevih. Naj je zunanji zrak še tako miren, v notranjosti vedno veje lahen vetrič. Tu je še štiristo let stara kupola arhitektonskega spomenika Toki-Tilpak, dvigajoča se v višino nad tremi orjaškimi rozetami, ki kljub čistiljivi starosti še nima nobene razpoke, čeprav je grajena brez žebeljev. Svojevrstno mojstrovino predstavlja tudi rumeno-rjavi trup Kalianovega minareta, visokega šestinštirideset metrov. Krasi ga štirideset različnih vzorcev, stopničasto se dvigajočih drug nad drugim.

Stavba letne rezidence vladarjev, imenovana palača štiridesetih stebrov, stoji ob velikem ribniku. V resnici ima zgradba le dvašest stebrov; ostalih dvajset odseva na vodni gladini.

Vodna zajetja ob islamskih molilnicah so namenjena obrednemu umivanju. Te vode so bile še do nedavnega vir okužb. Podkožne črve, značilne za ta predel, so z velikimi napori zatrli šele v zadnjih desetletjih. Gnusni zajedalci so rili tik pod kožo in bolnikom povzročali neznosne bolečine. Revno ljudstvo je trpelo tudi zaradi nalezljivih bolezni, ki so bile posledica nevdržnih higienskih razmer in nemogočih zdravstvenih pogojev. Z redkimi izjemami so se oblastniki brigali le za svojo blaginjo. Z udeležbo na osvajalnih pohodih v bogate dežele in s pobiranjem visokih davščin so si kopičili velikanška bogastva. V predverju dvorca, preurejenega v muzej, smo videli okoli sedemdeset celic, kjer so podalniki plačevali dajatve od zemlje in tržnega izkupička. V bivališču tega veljaka so bile v podu iz lesa platane vdolbine, kamor so v hladnih dneh ogrevali prostor. Tla in stene ženskih bivališč so bila obložena s težkimi, ročno tkanimi preprogami, ki niso dajale samo zaščite pred mrazom in vlago, ampak so s svojo izredno lepoto tudi razveseljevale oči. Ob stenah je bila nagrmadena kopica okroglih in štirioglatih blazin; kožnatih za naslanjanje pri sedenju, atlasnih in svilenih za podpiranje in podkladanje. Zlato, srebro in dragoceni porcelan so dopolnjevali opremo dvorcev emirjev in šahov, v čigar haremihi so ob tkanju preprog in pregrinjaj usihala življenja lepotic.

Tam, kjer so v vrtovih velikašev rasla košata drevesa in žuboreli vodometi obdani z vrtnicami in glicinijami, je na bornem dvorišču

siromakov koma; našlo življenjski prostor drevesce ob vodnjaku, ki je dajalo slano vodo njemu in drobnici. Nad njegovo glavo se niso bočili rezljani stropi; bivališče mu je dajala le nizka ilovnata kopa s potemnelim stropom in glinenim podom. Pred mrazom ga niso ščitile dragocene odeje, pokrival se je s kožami ovac. Kuril si je na ognjišču s suho stepsko travo in posušenim govnom, premože nje so mu bile statve za tkanje preprog in žmrleje za mletje žita, s trudom pridelnega na slani zemlji. Taka so bila nasprotja v deželi, kjer Mohamedov nauk uči, da so si vsi muslimani bratje.

Zato v cesarstvu Timurja ni manjkalo nasprotnikov. Ti so trohnili v ječah, skritih v prizemljih dvorcev. V vodnjaku podobni temnici so nekdanj obsojenci umirali ob skorji kruha in vreču vode. V stražarskem stolpu pri vhodu v mesto so bile v debelem obzidju celice z zamreženimi odprtini, kjer so v svarilo ljudstvu očitno trpinčili nemočne jetnike. V vsakem mestu Timurjevega carstva je bil na trgu pred vladarjevim dvorcem prostor, imenovan registan, kjer so praznovali, razglašali ukaze in opravljali smrtno obsodbe. Na sliki neznanega mojstra je bila upodobljena taka usmrteitev. Klečečega obsojenca je rabelj prijel za nos, mu dvignil glavo in tako napel lok vratu, kamor je zarezal morilski meč. V Ispahanu je Timur dal zgraditi stolp iz odsekanih človeških glav, v Isfaharju zezidati stolpe iz teles še živih ujetnikov.

Tavali smo mimo zgradb, kjer so se odigravala ta grozodejstva. Na modrih kupolah mošeje in strehah minaretov so mirno gnezdile štorke, ob stenah so se neprizadeto podili otročaji s fračami. Skrivoma so streljali na lastovke, ki so se spretalevale pod visokimi oboki mošeje in mavzolejev. Na enem od njih smo med prepletajočimi geometrijskimi motivi uzrli dekorativne arabske pismenke, ki so velevale:

Premišlujte o sebi, ne o teh, ki so pokopani tu!

Iz Buhare smo odhajali med zorečimi jagodami grozdja podprtega z grčaviimi koli. Hitreje in hitreje so se oddaljevali visoki stolpi minaretov, bežala so ogrodja daljnovodov, vse manjši so postajali obrisi cest in namakalnih jarkov, v pripeki so žarele slane polpustinje. Minevale so ure, na vzhodu je v oblakih tonil Ural. Dan je za miral, ko smo uzrli zlate kupole cerkve. Pod sojem prvih zvezd so se prižgale luči Moskve.

A. Bljak
(Konec)

OBISČITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRŽIČU

Rekorderka iz globin in teme

V avgustu 1971 je Ljubljanski dnevnik objavil: »Hermina ZAPLOTNIK, dijakinja srednje tehnične šole, doma iz Kranja, je v Breznu pri gamsovi glavici postavila nov jugoslovanski rekord v nepretrganem bivanju pod zemljo; več kot sto ur ni preživela pod zemljo še nobena Jugoslovanka...«

SEZNANIMO SE S ŠPORTOM, V KATEREM JE HERMINA DOSEGLA SVOJEVRSTEN REKORD

Jamarstvo je manj znan šport, ki še posebno med ženskami nima veliko pripadnic. To je naporen in nevaren šport, ki ga rodi ljubezen do narave in neznanega. Povezan je z znanstvenim delom, raziskovanjem flore in favne ter merjenjem neznanih jamskih globin. Mnogo podobnosti ima ta šport z alpinizmom. Toda alpinistom sonce osvetljuje njihovo pot in ko se prižgo zvezde na nebu, se zaključijo njihova tura. Jamarjem karbidovka osvetljuje njihov spust. Delovnega dne jim ne uravnava sonce, kajti v jami je vseeno kdaj se dela in kdaj se spi. Tema je v jami vedno enaka, za dan ali noč zvečar le,

če mu to kdo sporoči s površine zemlje.

Jama je skrivnostna lepota, ki se jamarju ne da zlahka razkriti. Muhasta je in mnogo truda je potrebno, da ji prodreš v srce. V umazani in premočeni obleki se vračajo jamarji na površino zemlje. Srečni so in ne moreš vedeti natančno ali zato, ker so bili toliko časa v zanimivih globinah ali zato, ker jih na površini zemlje spet greje toplo sonce.

SREČANJE S HERMINO

Ljubezen do narave je pritegnila Hermino ZAPLOTNIK v jame. Vključila se je v vrste članov Jamske sekcije PD Železničar. To je moderno dekle v mini krilu, ki rado pleše in se zabava. Vsak četrtek zvečer pa zapusti kolegice, pozabi na šolo in si

vzame čas za sestanek v jamarškem klubu. V prijetnem razpravljanju o jamah in o svojih podvigih jim kar prehitro mineta dve uri. Le šolska naloga naslednji dan prepreči Hermini kdaj pa kdaj to zanimivo vsakotredensko kramljanje.

Obiskala sem jo, da bi mi povedala kaj zanimivega o svojem udejstvovanju med jamarji in o svojem največjem podvigu.

Hermina, kdaj si se prvič spustila v globino?

»Prvega spusta se še dobro spominjam. To je bilo v Kristalni jami pod Babjim zobom — bilo mi je komaj trinajst let. Od takrat sem bolj ali manj reden gost slovenskih jam. Včasih povabim s seboj tudi kako kolegico, ki se nam pridruži. Toda večini deklet že prvo zmrzovanje v premočeni in umazani obleki vzame veselje do nadaljnjega udejstvovanja med nami.«

»Mnogo je fantov jamarjev, ki bi se želeli spustiti v gigantsko Brezno pri gamsovi glavici. Kako, da so prav tebe, dekle, izbrali za ta podvig?

»Ta akcija je zahtevala veliko plezalnega znanja in discipline. Pri mojih prejšnjih spustih so kolegi opazili, da se lahko zanesejo name. Le tako si lahko razlagamo njihovo odločitev, da me vzamejo s seboj.«

Hermina, napizaj nam nekaj spominov ob izrednem podvigu jamarjev PD Železničar!

»Bila sem zelo vesela, ko sem izvedela, da sem eden izmed šestih članov velike jamarške akcije — VISEVNIK 71. To je bila akcija, v kateri je bilo možno do kraja izkoristiti jamarške sposobnosti in znanje, ob vsem tem pa je zahtevala še veliko naporenega dela. Na planino Viševnik nad Bohinjskim jezerom, do vhoda v jamo, je bilo treba prenesti 400 kg prtljage (leševce, čelade, vrvi, spalne vreče, karbidovke, obleke in hrano). Vse to smo prenesli 200 m pod površino in se s telefonom povezali z zunanjim svetom. Dvoranica pod zemljo je postala naš novi dom. V soju karbidovk je izžarevala prijetno domačnost. Imenovali smo jo »Luciferjev klub« in to ime ji je zelo pristajalo. Prijetni so spomini na življenje v »Luciferjevem klubu«. Fantje so vsak dan odhajali globlje v brezno in se vračali v naše jamarško taborišče. Jaz sem raziskovala Luciferjev klub. Bila sem v stalnih stikih s transportno ekipo, ki je bila

moj vsakdanji gost in imela sem stalno telefonsko zvezo s površino zemlje. Poslušala sem kapljajočo vodo in gledala v odsev karbidovk, ki so slikale najrazličnejše podobe na stene Luciferjevega kluba. Kot da sem nekje v začaranem svetu! Zgodilo se je, da sem slišala korake kolegov, ki so se s pesmijo vračali v taborišče. Čakala sem jih, gledala na uro — ni jih bilo. Njihovo pesem je zapele le pričakovanje v moji domišljiji. Ko pa so se fantje resnično vrnili, sem jim pripravila kaj toplega za pod zob.

Nikoli ne bom pozabila, kako utrujeni in veseli so se vrnili takrat, ko so prodrli 475 m globoko, kar je nov jugoslovanski rekord v navpičnih spustih v brezno. Občeli smo se in prav jaz sem imela čast sporočiti to novico iz jame. Takrat dolgo nismo zaspali, ne zaradi mraza ali mokrih spalnih vreč, navdušenje je gorelo v nas. To brezno sega še globlje, nismo mu prišli do srca. Nismo imeli več moči, pa tudi hrane in suhe obleke, da bi se kljubovali Breznu pri gamsovi glavici.

Utrueni in premočeni smo se vrnili iz globin. V vseh pa je gorela skrita želja, da se še srečamo v čarobnem Luciferjevem klubu in da takrat odkrijemo še zadnje skrivnosti »našega Brezna«.

Ivica Avman

Matjaž Žigon DRUGO ROJSTVO

Odpravil se je proti postojanki, trde, zibavne hoje, z nemško brzostrelko, brezskrbno skloppljeno in obešeno čez ramo. Aleš se mu je pridružil. Kar prav mu je prišel ta izkušeni vodnik. Saj bi se sam komajda znašel; po cesti, sredi dolinice, ni mogoče, prenekikrat tod užgejo; za krajem, ob vodi, kamor luna naravnost ne prisveti — ne veš, če ni močvirje; in še se je ta luna prav sedajle skrila za oblake — kam bi torej s svojo kurjo slepoto? Vanja pa je kot partizan prehodil vso Slovenijo po dolgem in počez, tisti šest čut ima že tako razvit, da bi se tudi, če je polnoč in luna globoko za obzorjem in lije kot iz škafe, da nihče ne vidi seženj pred seboj — povsod znašell... Neslišnih korakov, gibčen ko srnjak, je vitki, postavljeni mladenič hitel za komandantom; a karabinko je nesel previdno, ne na rami, temveč v desnici, pripravljeno na strel.

Šla sta po slansti beli travi ob potoku, ki je žuborel ob znožju hriba, še prerival skozi grmovja in se izogibal mlak. Streljanje je bilo vse bližje. Čez kakih deset minut sta prispela do prostranega kozolca — dvojnika z zidanimi stebri, zraven prve kmetije na gorenjskem kraju vasi. Pod njim, za praznim lojtrnikom, sta obstala. Mesec je medtem znova prisvetil, in da bi bila mera polna, so orožniki začeli od časa do časa spuščati v zrak rakete. Aleš je, spet med nekakšnim stiskanjem v grlu, uzrl onkraj ceste, na rahli vzpetini, kakih štirideset, petdeset metrov pred seboj, tisto grozljivo veliko poslopje, z mračnim sivim, nepredirljivim bunkerjem pred vhodom, z okimi linami namesto oken — iz katerih so slepeči in pokajoči pobliski kar teknovali med seboj.

Tačas je kratek rafal švistnil ostro nad njunima glavama. Aleš se je, kakor je bil dolg in širok, vrgel na tla, pod prazen voz; v hipni neprištevnosti se je počutil bolj varnega, da je le

nekaj imel nad glavo, pa čeprav je bil zaklon še tako piškav. In med lesenimi špriklami kolesa je naperil karabinko proti utrjeni hiši. Vanja pa se je komaj za spoznanje sklonil, saj je vedel, da je orožnik spustil rafal kar na slepo, ker ju tu, v temi, pod ostrešjem kozolca, pač ni mogel videti. In spregovoril je s polnim glasom, ki je zvenel blago in odločno hkrati:

— Aleš, ne maraj — tiste krogle, ki je tebi namenjena, ne slišiš!

Hladnokrvne besede zrelega moža so fanta opogumile. Tri leta je že v hosti ta naš komandant, a ni do mene prav nič visok — ni me zafrknil, čeprav bi zaslužil je pomislil. Da, pravzaprav je smešno, je ugotovil sam pri sebi čez čas, ko sta odhajala v bojno vrsto — veš, da temu pogovoru o krogli ni prav verjeti — in vendar te iz pravih ust v hipu ojunači!

Ko sta pripognjena, izkoriščajoč hipne premore, tekla od zaklona do zaklona in prišla do borcev, ki so ležali nekaj deset metrov pred utrdbo, je Aleš skočil v suh jarek ob potki do kmetije in jel mirnih rok, točno mereč, streljati v line. Komandant, ki mu je pomahnil z roko, kakor bi ga hotel še enkrat vzpodbuditi, pa se je odplazil naprej na ogled okrog sovražne stavbe.

Obstreljevanje se je nadaljevalo vso noč, zdaj bolj, zdaj manj srdito, a brez posebnega uspeha. Ko se je pričelo daniti, so se napadalci umaknili na višine okrog vasi; le z redkim streljavkanjem so držali Nemce v šahu. Najbrž našim že primanjkuje streliva, je po čedalje redkejših pokih ugibal Aleš. Kdo ve, če nam ga bodo o pravem času še kaj prinesli, ga je skrbelo. Brez pravega cilja se je vse dolgo dopoldne motal naokrog po položajih.

Sele, ko se je nič več toplo jesensko sonce prevesilo, se je težko pričakovanje borcev izpolnilo. Prišli so nosači municije in skupaj z njimi iz divizije tudi miner, dobrovoljen sodček s poltretjo brado in z nosom, na gosto preprečenim z vijoličastimi žilicami, ki so dale marsikaj slutiti, ter njegov pomočnik, droben fant gladkih lic in z debelejšo levjo veko, ki mu je zastirala pol

šarenice. Po kratkem razgovoru z oblegovalci sta se odpravila z griča dol proti postojanki. Aleš se jima je pridružil; skojevska zavest, zlasti pa še komandantova spodbuda, sta ga podžigali, naj se udeleži boja tam, kjer bo najbolj vroče, da nadomesti, kar je prespal; da si pri bori, če bo le mogoče, orožje, mavzerico.

Oprezno, drug za drugim, iskaje mrtve kote, so se spustili po vijugastih poteh med hišami proti sredini vasi. Od vseh strani, v toči krogel, so se postojanki približevali tudi drugi borci. Minerja in Aleš so obstali pred pritlično bajto, z ometom, v lisah težko ugotovljive barve, odpadajočim v več plasteh, z vegasto streho, pokrito s staro, črnkasto opeko, tu in tam poraslo s temno zelenim mahom. Aleš se je ozrl čeznjo: povsem od blizu, tudi otroška roka bi lahko tja vrgla kamen, je v strahu in preteče obnem kuglo nanje razbito sleme postojanke.

Minerja sta se za zidom bajte, poleg odprtih vežnih vrat, skozi katere je zdaj pa zdaj siknilo, lotila posla. Aleš ju je opazoval napeto, kakor nekoč poskuse v fizikalni dvorani. Pomagal bi jima rad, a ni mogel, kajti na miniranje se ni dosti spoznal. Delala sta urno in spretno, dosti bolj, kot bi mogel zalitežu pripisati. Debelko je razvezal nahrbtnik, vzel iz njega in razložil po tleh kepo plastika, veliko kot človeška glava, zvitek črne vžigalne vrvice, nekakšno medeninsto stročnico, klobčič motvoza in klešče kombinirke. Od zavitka je z žepnim nožičem odrezal za čevljev dolg kos vrvice, vtaknil en konec v tisto stročnico — aha, vžigalnik je to, je spoznal Aleš — stisnil stročnico s kleščami, drugi konec vrvice pa je posevno prirezal. Medtem so drugi borci prinesli za dva voza dolg drog, sestavljen iz dveh zaporednih žrdi, skupaj zbitih z žebli in zvezanih z žico — so ju že kje rekvirirali. Položili so drog na tla na dvorišču, zraven vhoda, v smeri veže. Minerja sta testenasto razstrelivo zgnatla v nekakšen valj, ga nasadila na tisti konec droga zraven vrat in ga še z motvozom trdno privezala. Potem je tolstak, že ves poten po obrazu, vžigalnik na moč pazljivo vtisnil v plastik in prižgal prirezani konec vžigalne vrvice.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5. 6, 7, 8, 9, 10 (danes dopoldne), 11, 12, 13, 14, 15 (dogodki in odmevi), 17, 18, 19.30 (radijski dnevnik), 22, 23, 24; ob nedeljah pa ob 4.30, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19.30 (radijski dnevnik), 22, 23 in 24.

S 9. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Pojo naši operni pevci — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji — 15.40 Dva rondoja — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Heinz Kiessling — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansamblom Jožeta Privška — 18.15 Dobimo se ob isti uri — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Kovačiča — 20.00 V soboto zvečer — 21.22 Zabavna radijska igra — 22.00 Odaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

8.05 Uvodni akordi — 8.40 Sobota na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Dobro volje v novi teden — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Sobotni mozaik — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Z orkestrom Les Elgart — 19.05 Popevke za vse — 19.35 Plesna glasba

Tretji program

20.05 Zborovska pesem skozi stoletja — 20.30 Svet in mi — 20.40 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Glasba naših dedov — 22.15 Okno v svet — 22.25 Pozabljene mojstrovine klasicizma — 23.55 Iz slovenske poezije

N 10. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.38 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo

in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri — 14.30 Humorska tega tedna — 15.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 16.00 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Godala za lahko noč — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

8.05 Vedri zvoki za nedeljsko jutro — 8.40 Glasbeni mozaik — 9.35 Nedeljski sprehodi — 12.00 Opoldanski cocktail — 14.00 Panorama zvokov — 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

20.05 Športni dogodki dneva — 20.10 Večer ob lahki glasbi — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Minute ob klavirju — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Dunajski slavnostni tedni 1972 — 23.55 Iz slovenske poezije

P 11. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Glasbena pravljica — 9.40 Z revijskim orkestrom Dolf van der Linden — 10.20 Pri vas doma — 12.10 D. Soštakovič: Zlati vek — baletna suita, op. 22 — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 S harmonikarskim orkestrom Svoboda Sentvid — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ljudske pesmi sveta — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Melodije mojstrov lahke glasbe — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Boston Pops — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Popevke in plesni ritmi s Poljske, Bolgarije in Romunije — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s štirimi kovači — 20.00 Stereofonski operni koncert — 21.30 Tipke in godala — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Nenavadni pogovori — 14.20 S slovenskimi beat ansambli — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Melodije velikih mojstrov v novih priredbah — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Klavir v ritmu — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Jazz na II. programu — 19.05 Mozaik zabavnih zvokov — 19.40 Svetovna reportaža

Tretji program

20.05 Botique lahke glasbe — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Lepe melodije — 21.30 Dogodki dneva —

21.40 Sodobna klavirska glasba — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Iz češke simfonične literature — 23.55 Iz slovenske poezije

T 12. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Slovenske narodne v priredbah — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Glasbene sličice Karola Pahorja — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi godci in ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Od melodije do melodije — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Modest Musorgski: sklepni prizor 2. dej. opere Boris Godunov — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Robert Hanell — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 S pevcem Ladom Leskovarjem — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Dorka Skoberne — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.36 Lahka glasba — 22.15 S popevkami po svetu — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Pri skladatelju Danielu Švari

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Z orkestrom Georges Jouvin — 16.05 Glasbeni bang bang — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Dvajset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program

20.05 Srečanja ob lahki glasbi — 21.00 V korak s časom — 21.10 Glasbene konture — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Arije in monologi — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih: Janez Matičič — 23.55 Iz slovenske poezije

S 13. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadni pogovori (ponovitev) — 9.25 Popevke in zvoki studia 14 — 9.40 Iz glasbenih šol — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz slovenske operne literature — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Skladatelji Glasbene Matice in Novih Akordov — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Majhen recital pianista Leona Engelmana — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Vierslav Matušik — 17.10 Poletno-glasbeno

popotovanje — 18.15 Igramo za vas — 18.45 Naš gost — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 21.20 Z velikimi zabavnimi orkestri — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Z orkestrom Andreas Hartmann — 16.05 Srečanja melodij — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Jazz za mlade — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam

Tretji program

20.05 Slovenske ljudske pesmi — 20.30 Na mednarodnih križpotjih 20.40 Melodije z velikimi orkestri — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Vilko Ukmar: Godalni kvartet, št. 2 — 22.00 Gaetano Donizetti: Lucia di Lammermoor (odlomki) — 22.45 Glasbeni klasiški našega stoletja — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 14. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Uvertura in suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo velike pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih grl — 14.30 Z ansamblom Atija Sosasa — 14.45 Mehurčki — 15.40 Poje mezzosopranistka Marilyn Horne — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Heinz Hötter — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Orgle v ritmu — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Naš podlistek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Francija Puharja — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 22.40 Plesni zvoki — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lucijan Maria Škerjanc in njegovi učenci

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Z orkestrom Jackie Gleason — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Levo, desno, naokrog — 16.05 S slovenskimi pevci zabavne glasbe — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Dvajset minut s Plesnim orkestrom RTV Ljubljana — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program

20.05 Glasbeni soiree — 21.00 Naš intervju — 21.10 Z orkestrom Radia Beromünster — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Dva glasbena portreta — 22.15 Recital pianista Ačija Bertonec — 23.55 Iz slovenske poezije

P 15. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 operna matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Melodije za prijetno razvedrilo — 10.20 Pri vas doma — Ogrski plesi Johannesesa Brahmsa — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Mali koncert za mladino — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Ob lahki glasbi — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Michel Legrand — 17.10 Clovek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Signal — 18.50 Kitara v ritmu — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka — 20.00 Pesmi in plesi drugih narodov — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

8.05 Zvoki z orkestrom Nelson Riddle — 8.40 Petek na valu 202 — 12.40 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.35 Popevke s slovenskih festivalov — 16.05 Vodomet melodij — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.40 Poletno potepanje — 18.40 Jazz na II. programu — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Z ansamblom Toots Thielemansa — 19.35 Pri ljubljene popevke

Tretji program

20.05 Radijska igra — 20.47 Vrtljak lahkinih not — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 22.55 Odak in Arnič — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP Gorenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1 — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročniki: letna 60, polletna 30 din, cena za eno številko 70 par. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

9. SEPTEMBRA

Olimpijske igre München 72 — barvna oddaja (EVR-Ljubljana), 18.00 Obzornik, 18.10 Po domače s Henčkovim ansamblom, 18.25 Mozaik, 18.30 Serijski film, 18.55 Olimpijske igre München 72 — barvna oddaja (EVR-Ljubljana), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Olimpijske igre München 72 barvna oddaja (EVR-Ljubljana), 21.10 Moj prijatelj Tony — serijski barvni film, 22.05 Olimpijske igre München 72 — barvna oddaja (EVR-Ljubljana), 0.25 Poročila (RTV Ljubljana)

10. SEPTEMBRA

9.15 Pet minut po domače, 9.20 Kmetijski razgledi: Kakovostni pšenici pripada bodočnost (RTV Ljubljana), 9.42 Kmetijski oddaja (RTV Beograd), 10.25 Mozaik, 10.30 Otroška matineja: Čarni svet živali, Risanke 11.15 TV ka-žipot (RTV Ljubljana), 11.35 Odkritje spomenika na Kozari, 12.00 Ljudsko zborovanje v Prijedoru — prenos (RTV Sarajevo), približno ob 13.00 Mestece Peyton, 14.00 Nedeljsko popoldne, 17.55 Prikazen — barvni film, 19.40 Risanke, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, (RTV Ljubljana), 20.30 Smeh na gledaliških deskah (RTV Beograd), 21.10 Glasbena oddaja (RTV Zagreb), 21.30 Športni pregled in olimpijska tekmo- vanja (JRT), 22.00 Poročila (RTV Ljubljana)

11. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.00 Olimpijski pregled in jahanje (EVR-Ljubljana), 18.30 Obzornik, 18.45 L. Suhodolčan: Medvedek na obisku, 19.00 Kremenčkovi — serijski barvni film, 19.30 Konec olimpijskih iger — barvni prenos (EVR-Ljubljana), 20.40 TV dnevnik, 21.15 J. Giraudoux: Za Lukrecijo — II. del pred- stave, 22.00 Jugoslavlani na olimpijskih igrah — oddaja TV Beograd, 22.30 Diagonale ali olimpijski pregled, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

12. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Rušči- na (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev — 15.35 Ruščina — ponovitev, 15.55 TV vrtec (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 17.15 Madžarski TV pre- gled (RTV Beograd), 17.45 Ela Peroci: Rožni pogovori, 18.00 Risanke, 18.15 Obzornik, 18.30 Gostje Slovenske popevke 72: The New Brotherhood of Man, 19.00 Mozaik, 19.05 Iz- sveta oblikovanja, 19.25 Od- kritje televizije — I. del, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Festival športnih in turističnih filmov v Kranju in predstavitev fil- ma Olympia, 22.25 (RTV Lju- bljana)

13. SEPTEMBRA

8.20 TV v šoli (RTV Za- greb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Vitez Vihar — serijski film, 18.15 Obzornik, 18.30 Jazz na ekranu, 19.00 Mozaik, 19.05 Kratak film, 19.20 S kamero po svetu: Milijonska Kinšasa, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnev- nik, 20.25 3-2-1, 20.30 Pred pro- slavo v Cerknem, 21.15 Goldo- ni—Rupel: Primorske zdrahe — I. del, 22.00 Poročila (RTV Ljubljana)

14. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli (RTV Za- greb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.35 Mladin- ski studio — oddaja TV Ti- tograd, 18.15 Obzornik, 18.30 Vsi vlaki sveta — serijski film, 18.55 Mozaik, 19.00 Me- stece Peyton, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Večer črnogorske TV, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana)

15. SEPTEMBRA

9.30 TV v šoli (RTV Za- greb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.40 Veseči tobogan, 18.10 Obzornik, 18.25 Naši operni pevci: Rudolf Franci, 18.45 Gospodinjski pri- pomočki, 18.55 Ekonomsko iz- razoslovje, 19.00 Mozaik, 19.05 Sodobniki: Andrej Hieng, 19.50 Cikcak, 20.20 TV dnev- nik, 20.25 Propagandna repor-

taža, 20.30 3-2-1, 20.35 Veliki lov — ameriški film, 22.00 Film s festivala športnih in turističnih filmov v Kranju, ... Poročila (RTV Ljubljana)

Ta teden na TV

Ponedeljek, 11. septem- bra, ob 21.15:

ZA LUKRECIJO — II. del — predstava drame SNG Maribor;

Jean Giraudoux je eno največjih imen francoske- ga duhovnega sveta. Bil je romanopisec, dramatik, esejist in kritik. Med nje- govimi dramami sodi dra- ma Za Lukrecijo v skupi- no, ki obravnavajo zamo- tane in občutljive odnose med moškim in žensko.

Sreda, 13. septembra, ob 17.50:

VITEZ VIHAR — fran- coski mladinski serijski film;

V trinajstih zgodbah se bodo zvrstile dogodivšine viteza Viharja, neustrašne- ga in spretnega mladeniča, borca za pravico in resni- co. Prva zgodba ima na- slov Slaba stran slave.

Petek, 15. septembra ob 20.35:

VELIKI LOV — ameri- škí film: režiser Fritz Lang, igrajo: Glenn Ford, Gloria Grahame, Jocelyn Brando, Lee Marvin;

Veliki lov je napeta kri- minalka. Življenje v zakot- nem ameriškem mestu je skorumpirano, mestno up- ravo pa nadzoruje in izsi- ljuje tolpa gangsterjev. Tudi policija ni nič boljša — vse do trenutka, ko se neki policaj odloči za sa- momor, pred smrtjo pa razkrije številne mestne veljake. Preiskavo prevza- me inšpektor Baunion, ki pa mu takoj poskušajo preprečiti delo. Toda tr- moglavi inšpektor ne od- neha, čeprav so mu ubili tudi ženo.

Ameriški filmi, ki jih je posnel Fritz Lang, so živ- ljenjski, problemski in predstavljajo svojega av- torja kot pravega Ameri- čana.

Kranj CENTER

9. septembra amer. barvni film EL CONDOR ob 16., 18. in 20. uri, premiera franc. barv. filma OROŽNIK GRE V POKOJ ob 22. uri

10. septembra amer. barvni film EL CONDOR ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma JAMAJSKI VE- TROVI ob 21. uri

11. septembra franc. barv. film OROŽNIK GRE V PO- KOJ ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

9. septembra franc. barvni film PRELOM ob 16. uri, kanad. barv. film UVAJANJE V LJUBEZEN ob 18. uri, amer. barv. CS film NA PO- TI V SHILOH ob 20. uri

10. septembra amer. barvni CS film NA POTI V SHILOH ob 14. in 18. uri, kanad. barv. film UVAJANJE V LJU- BEZEN ob 16. in 20. uri

11. septembra premiera amer.-italij. barv. filma POL- NOČNI OBRACUN ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

9. septembra premiera ame- riškega barv. filma CJAMAN- GO ob 18. in 20. uri

10. septembra amer.-italij. barv. film CJAMANGO ob 15., 17. in 19. uri

Kamnik DOM

9. septembra amer.-italij. barv. film ŽIVI ALI SE BO- LJE MRTVI ob 16., 18. in 20. uri

10. septembra amer.-italij. barv. film ŽIVI ALI SE BO- LJE MRTVI ob 15. in 19. uri, amer. barv. film TARZANOV UPOR V DŽUNGLI ob 17. uri

Krvavec

9. septembra amer. barvni CS film SEPETANJE NA BLAZINI ob 20. uri

10. septembra nemški barv. film PEPEK, STRAH IN TREPET ZA PROFESORJE ob 17. in 19. uri

Škofja Loka SORA

9. septembra angl. barvni film VOHUNKA DARLING LILI ob 18. in 20. uri

10. septembra amer. barvni film PADALCI PRIHAJAJO ob 18. in 20. uri

11. septembra amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 19. uri

12. septembra amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 20. uri

Železniki OBZORJE

9. septembra amer. barvni film PADALCI PRIHAJAJO ob 20. uri

10. septembra angl. barvni film VOHUNKA DARLING LILI ob 18. in 20. uri

Radovljica

9. septembra italij. barvni film PRIJATELJICA ob 18. uri, amer. barv. film RYANO- VA HCI ob 20. uri

10. septembra amer. barvni film RYANOVA HCI ob 15. in 20. uri, amer.-italij. barv. film POZABLJENI REVOLVERAS ob 18. uri

11. septembra amer. barvni film SIERRA TORRIDE ob 20. uri

12. septembra italij. barvni film PO BOŽJI MILOSTI ob 20. uri

Bled

9. septembra angl. barvni film VELIKE AVANTURE SKARAMUSA ob 18. in 20.30

10. septembra angl. barvni film VELIKE AVANTURE SKARAMUSA ob 15., 18. in 20.30

11. septembra nor. barvni film IZHOD ob 18. in 20.30

12. septembra nor. barvni film IZHOD ob 18. in 20.30

Dovje Mojstrana

9. septembra angl.-italij. barv. film ROP PO NALOGU BRITANSKE TAJNE POLI- CIJE

10. septembra amer. barvni CS film TIGER ZRE LEPO- TICE

Kranjska gora

9. septembra amer. barvni CS film TIGER ZRE LEPO- TICE

10. septembra franc.-italij. barvni film OKRUTNO IN NEZNO

Javornik DELAVSKI DOM

9. septembra angl. barvni film DOKTOR V NEVSEČ- NOSTI

10. septembra angl.-italij. barv. film ROP PO NALOGU BRITANSKE TAJNE POLI- CIJE

Jesenice RADIO

9. septembra angl. barvni film HREPENENJE ZA VAM- PIRJEM

10. septembra angl. barvni film HREPENENJE ZA VAM- PIRJEM

11. septembra amer. barvni film NOMADI S SEVERA

12. septembra amer. barvni film NOMADI S SEVERA

Jesenice PLAVŽ

9. septembra amer. barvni film NOMADI S SEVERA

10. septembra amer. barvni film NOMADI S SEVERA

11. septembra angl. barvni film HREPENENJE ZA VAM- PIRJEM

12. septembra angl. barvni film HREPENENJE ZA VAM- PIRJEM

Pohod tržiških žena na Storžič preložen

V sredo, 6. septembra, je bila seja članov upravnega odbora PD Tržič. Menili so se o udeležbi na zboru mla- dine in planincev Slovenije, ki bo jutri, 10. septembra, v Završnici nad Žirovnico. Udeleženci zbora bodo kre- nili na pot prek Zelenice in Smukuške planine. Članj od- bora so se tudi odločili, da bodo pohod tržiških žena na Storžič, ki naj bi bil v nede- ljo, preložili za teden dni.

Vzrok za nastalo spremembo je predvsem zbor nekdanjih internirancev, ki bo 10. sep- tembra na Ljubelju. Po pred- videvanju bo odšlo na tradi- cionalni pohod na Storžič okoli petdeset žena, ki jih bodo spremljali tržiški pla- ninci.

Članj odbora so tudi skleni- li, da bodo drevi na Velikem vrhu zakurili kres. Kranjski planinci pa ga bodo na vrhu Storžiča.

RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

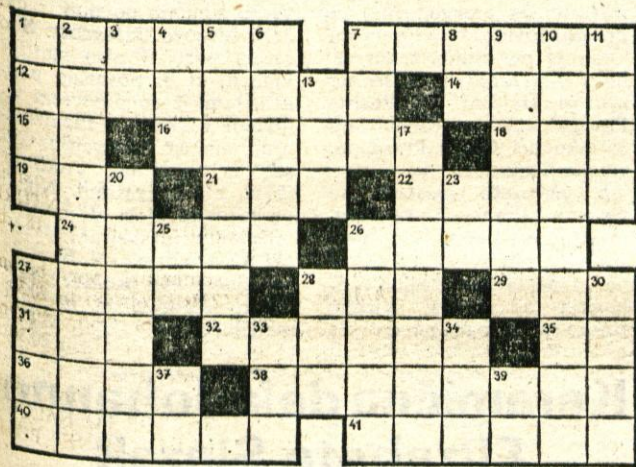
1. OSNOVA, 7. KLIPER, 13. SPAMETOVANOST, 15. TONE, 16. OKA, 17. ANKA, 18. MAGISTRA, 21. IAN, 22. OI, 23. AL, 24. TU, 26. DJ, 27. KNK, 29. OKTAEDER, 34. OCIM, 36. LIV, 37. IDOL, 39. VELIKA PLANINA, 42. IKAROS, 43. APETIT.

NAGRADNA
KRIŽANKA

IZZREBANI REŠEVALCI

Prejeli smo 107 rešitev. Izžrebani so bili naslednji reševalci: 1. nagrado (30 din) prejme Zlatko Bogataj, Kranj, Valjavčeva 5; 2. nagrado (20 din) Robert Rozman, Medvode 109; 3. nagrado (10 din) pa dobi Zora Solar, Bled, Rečička 6. Nagrade bomo poslali po pošti.

VODORAVNO: 1. del stavka, del besednega zaklada, 7. edini izvod kakega dela, 12. kirurg, tudi predvajalec filma, 14. zgornja okončina, 15. Joza Ivakič, 16. delavec, ki prejme plačilo za vsak dan dela, 18. popolna zmaga pri šahu, 19. ime slovenskega pianista Bertoncelja, 21. letoviški kraj pri Opatiji, 22. ena od elektrod, nasprotje katodi, 24. redko moško ime, 26. okrožje, obzorje, področje, območje, 27. izraelski prerok, 28. pripovedne pesnitve, eposi, 29. avtomoto društvo, 31. lesena vrtna lopa, 32. kisel južni sadež, 35. Ivan Levar, 36. ljubkovalni izraz za medveda, 38. teror, nasilje, 40. ime pevke Strgarjeve, 41. kozaški poveljnik, hetman,

NAVPIČNO: 1. plovka na vodi; največkrat znamenje za ladje na nevarnih mestih, 2. v geologiji potresno središče na zemeljski površini; žarišče česa, 3. znak za kemično prvino selen, 4. madžarski kraj ob Donavi, južno od Budimpešte, 5. moško ime, Dane, Danilo, 6. polotok in pokrajina v srednji Grčiji, kjer so Atene, 7. del dneva, 8. znak za kemično prvino iridij, 9. zbornica, celica, prostor za preizkuse, vojaški pratež, 10. visoka šola, vseučilišče, 11. očka, 13. glavni števec, 17. kemično prečiščena rafinirana snov, 20. Homerjeva pesnitev, mitološki ep o trojanski vojni, 23. znak za kemično prvino neon, tudi nikalnica, 25. Ivo Daneu, 26. tros, 27. predmet za zapenjanje oblačila, 28. ljubkovalno žensko ime, Emilija, 30. notranja stran roke od zapestja do prstov, 33. del psevdonima prve jugoslovanske filmske igralke (... Rina), 34. ime zagrebške pevke popevk Štefok, 37. osebni zaimek, 39. Ivan Minatti.

Rešitev pošljite do četrтка, 14. sept. na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava mojstra fotografije E. FIAP Petra Kocjančiča. V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji, v galerijskih prostorih pa razstava grafik akad. slikarja Karla Zelenka, ki jo je posredovala Moderna galerija v Ljubljani ter grafičnih del G. B. Piranesija (1720–1778).

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del kiparja Petra Jovanoviča. Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

TRŽNI PREGLED

JESENICE

Solata 5,50 din, korenček 3,20 din, jabolka 5,50 din, limone 13 din, česen 9,40 din, čebula 3,70 din, pesa 2,50 din, kaša 3,70 din, paradižnik 4 din, surovo maslo 35 din, smetana 15,50 din, klobase 4,90 din, skuta 9,10 din, sladko zelje 1,70 din, kislo zelje 3,70 din, cvetača 5,50 din, paprika 2,90 do 3,50 din, krompir 1,70 din

TRŽIČ

Solata 5 din, korenček 4 din, slive 6 din, jabolka 7 din, pomaranče 8 din, česen 12 din, čebula 4 din, fižol 6 do 7 din, pesa 3 din, kaša 5 din, grozdje 6 do 7 din, banane 7 din, jajčka 1,10 din, surovo maslo 24 din, smetana 18 din, klobase 4 din, skuta 8 din, sladko zelje 4 din, kislo zelje 7 din, cvetača 7 din, paprika 5 din, krompir 2 din, breskve 9 din

poročili so se

V KRANJU

Dolinar Franc in Slapar Marija, Poklukar Jožef in Bele Sonja, Vilfan Franc in Triler Marija, Cmrečnjak Franc in Lever Martinka, Mlakar Zvonko in Marko Marija, Grm Marjan in Majce Marjanca, Zupan Štefan in Ogris Dragica, Likar Janez in Arnez Miroslava, Ažman Alojz in Podjed Ana

V SKOFJI LOKI

Hudolin Peter in Corn Vera, Sovinc Jožef in Prevodnik Marija, Kološa Rudolf in Dolinar Janja, Furlan Igor in Kralj Zvonka, Debeljak Janez in Derlink Julijana, Pernelj Igor in Svoljšak Sonja

V TRŽIČU

umrli so

V KRANJU

Gošperlin Janez, roj. 1956, Zupanc Marija, roj. 1897, Jerman Marija, roj. 1899, Juvanovič Janez, roj. 1919, Bratuž Marija, roj. 1908

V SKOFJI LOKI

Bertoncelj Andrej, roj. 1900, Langerholc Ana, roj. 1897, Bončina Helena, roj. 1972

V TRŽIČU

Več igrišč

Na Bledu razmišljajo, da bi ob kampu v Zaki zgradili še eno igrišče za mali golf. Zanimanje za to igro je namreč zelo veliko. Lani so na takšnem igrišču na Bledu za beležili okrog 41 tisoč obi-

SOBOTA

NOGOMET — Kranj: prijateljska tekma veteranov Koročan : reprezentanca Gorenjske (ob 16.30), Naklo: Naklo : Jesenice, Britof: Britof : Bohinj, Železniki: Alples : Koročan, Tržič: Tržič : Senčur (vse ob 16. uri)

KOSARKA — Kranj: Triglav : Novoteks (ob 19.30), Skofja Loka: Kroj : Jesenice (ob 20. uri)

ROKOMET — Kr. gora: Kranjska gora : Zabnica (ob 16.30), Stražišče: Kranj : Sava B (ob 19. uri)

NEDELJA

NOGOMET — Kranj: Triglav : Kovinar (ob 16. uri)

ROKOMET — Tržič: Tržič : Piran (ob 10. uri), Selca: Alples B : Zabnica (ob 8.30), Alples : Koper (ženske ob 10. uri), Olimpija (ob 11. uri), Križe: Križe B : Tržič B (ob 8.20), Križe : Kamnik (ob 10. uri), Predvor: Predvor B : Besnica (ob 8.45), Predvor : Jesenice (ob 10. uri), Kranj: Veterani : Radovljica B (ob 10. uri), Golnik: Storžič : Sešir B (ob 10. uri), Cerklje: Krvavec : Radovljica (ob 10. uri)

ODBOJKA — Bled: Bled : Izola (ob 10. uri) -dh

Zanimanje
za
aerotaksi

V Alpskem letalskem centru Lesce so letos z malimi športnimi letali prepeljali že okrog 3500 potnikov. Te vožnje so kot kaže letos postale zelo privlačne tako za tuje turiste kot za domače izletnike. Lani so namreč celo leto naštel nekaj nad 4000 potnikov, letos pa predvidevajo, da bo številka večja od lanske za 10 do 15 odstotkov.

15-minutna vožnja nad Bledom stane za tri osebe 180 dinarjev, polurni polet, med katerim si potniki ogledajo s ptičje perspektive tudi Bohinj, stane 36 dinarjev, tričetrturni nad Julijce pa 500 dinarjev.

Razstava
v Sorici

Izletniki, ki bodo v teh zgodnjih jesenskih dneh obiskali Sorico, si lahko pri Pintarju Janku ogledajo razstavo slikarskih del. V nekdanji gostilni je namreč razobesil svoja dela na vpogled obiskovalcem učitelj osnovne šole v Sorici Miro Kačar.

-lb

OBISCI TE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRŽIČU

OB TISOČLETNICI LOŠKEGA GOSPOSTVA

Piše dr. Pavle Blaznik (11)

Navzlic močno razviti delitvi dela v zvezi s fužinarstvom je bil v rokah fužinarjev celoten proces; v plavžih so topili rudo in pridobivali težke železne mase, ki so jih fužinarska kladiva oblikovala v cegle; v cajnaricah so izdelovali šibike (cajne), ki so jih fužinarji kot žeblijski podjetniki dajali dalje preko vati v žeblice. Žeblice so izdelovali v kovačnicah, imenovanih vigenjci. V vsakem vigenjcu je bilo več ognjišč (ješ), kjer so kot gorivo uporabljali oglje, ki so ga razpihali mehovi na vodni pogon. Okrog ješe je bilo več hrastovih panjev z nakovali. Vsaka ješa je imela skupen ogenj za vse kovače.

Iz delovnega tovarništva prvih poklicnih topilcev se je sčasoma razvilo fužinarsko delezništvo. Pojav delezništva je narekovala živa potreba. Že sama proizvodnja je zahtevala, da so bili mojstri čimbolj vzajemni. Vse bolj razvijajoči se obrati so poleg tega terjali znatna denarna sredstva, ki jih je posameznik težko sam premoget. Potreba po kapitalu je sčasoma odpirala vrata v to družbo domačim in tujim petičnim trgovcem, s čimer je prevladoval romanski fužinarski element polagoma stopal v ozadje. Tako so npr. dobili leta 1426 v fevd zgornjo fužino s kovačijo in polovico njive štirje družabniki, ki so plačevali na ta račun v urbar letno po dve beneški marki. Med temi je bil, sodeč po imenu, romanskega porekla samo Niclas der Mat, ki je vsekakor istoveten z Niclasom, sinom železnikarskega fužinarja Jacomata. Drugi delezniki, sinova Lovrenca Rumpelja Andrej in Jurij ter Marín Kukavec dajo slutiti glede

na imena nemško in slovensko poreklo. Romansko poreklo je sčasoma tudi sicer bledele. Na asimilacijo z domačim prebivalstvom kaže priimek železnikarskega podjetnika Nikolaja Caneticha, kjer je bila prvotnemu imenu Zanetti dodana slovenska končnica. Zanimiva je primerjava imen deleznikov iz leta 1501. Takrat srečamo v Zgornjih železnikih fužinarje z naslednjimi imeni: Peter Peer, Joraj, Spindler, Matija Janecov sin, Lovre Amota, Peter Pyrin; v Spodnjih železnikih so omenjeni fužinarji Jakob Andreasch, Jerne Andreasch, Matija Piro, Janž Casparin, Gabriel in Tone ter Andrej Stersenn.

V skladu s predvidenimi gospodarskimi računi, ki jih je razvoj potrdil, se je zemljiški gospod na vsakem koraku kazal naklonjenega novim podjetnikom, ki jih je spočetka le rahlo vezal na gospostvo. V listini iz leta 1354 je bilo določeno, da so fužinarji sodno podrejeni loškemu oskrbniku in da plačujejo letno v štirih obrokih vsega 6 mark 40 pfenigov. Kako so bili fužinarji zemljiškemu gospodu pri srcu, dokazuje listina iz leta 1358, po kateri jim je škof podelil skoraj vse dolinsko ozemlje od kamnitega mostu v Spodnjih železnikih do Jesenovca ter travnik Ješe ob potoku Dašnici; ondaj so sekal les, ki so ga smeli neovirano prevažati po ondotni cesti k svojim kovačijam.

Velikodušnost zemljiškega gospoda do fužinarjev pa ni temeljila samo na gospodarskih računih. Gospostvo je hotelo imeti v fužinarjih tudi oporo proti notranjim in zunanjim sovražnikom. Ko je leta 1379 škof Leopold železnikarjem potrdil stare pravi-

ce, na podlagi katerih jih je vezala dajatev v stari višini, ki pa so jo odslej poravnali naenkrat ob sv. Jakobu, je namreč železnikarjem naložil novo dolžnost. Odslej so bili dolžni priti na poziv zemljiškega gospodstva v Skofjo Loko s svojimi ljudmi, oboženi in po najboljših močeh braniti freisinsko posest znotraj meja loškega gospostva, kamorkoli bi jih zemljiški gospod ali njegov namestnik razdelil. Svoje položaja niso smeli zapustiti brez ustreznega ukaza nadrejenih.

Za kako pomembne je imel gospod fužinarje, dokazuje listina iz let 1389 in 1396. Tedaj se je namreč železnikarski fužinar Jacomat zavezal, da hoče stalno ostati na tleh loškega gospostva. S fužinarstvom se je ukvarjal tudi Jacomatov brat Niclas, ki se omenja 1405 kot loški mešan. Tudi njemu je škof Bertold prepuštil proti plačevanju običajnega činja pravico do železne rude in fužin v železnikih. Pač pa je Niclas v nasprotju z očetovo pogodbo lahko stanoval tudi zunaj meja loškega gospostva, vendar je užival omenjene pravice le do preklica. Na zahtevo je moral Niclas celoten fužinski obrat prepuštili gospostvu, oziroma ga prodati kakemu freisinskemu podložniku, ki bi prevzel enake obveznosti.

Po letu 1379 so freisinski škofje potrjevali stare pravice, in le-tim dodajali nove, vendar iz srednjeveških virov podrobnosti v splošnem niso razvidne. Vsekakor je zelo verjetno, da so imeli železnikarji že v 15. stol. lastnega sodnika. Iz kasnejših virov je mogoče ugotoviti, da se fužinarske obveznosti do zemljiškega gospostva vse do konca srednjega veka niso bistveno spremenile. Še naprej jih je vezal činž za fužine, ki so ga plačevali individualno. Leta 1501 sta imeli zgornja in spodnja fužina po osem delezov. Za vsak delez je bilo treba odšteti gospostvu letno po 40 soldov. Medtem ko je pripadal večini družabnikov po en delez, je imel po dva deleza v Zgornjih železnikih Peter Pyrin, v Spodnjih železnikih pa Jakob Andreasch in Matija Piro. Mimo činža je vezala železnikarje vsaj od 15. stol. dalje tudi dolžnost, da so morali enako kot drugi loški podložniki plačevati ob nastopu novega škofa poseben znesek.

Na ozemlju, ki za sistematično kolonizacijo ni bilo primerno, se je torej osredotočil in se vse močnejše razvijal precej privilegiran fužinarski živelj, ki je dolga stoletja dajal pečat ondotni pokrajini.

Dr. France Stare razstavlja v Tržiču

V petek, 8. septembra, so v paviljonu NOB v Tržiču odprli razstavo slikarja dr. Franceta Stareta. Ob otvoritvi je sodeloval tudi Marijan Kralj. Razstava bo odprta do 19. septembra.

Naš znani arheolog dr. France Stare se je rodil 13. aprila 1924 v Smartnem pri Litiji. Študiral je zgodovino umetnosti ter nekaj časa slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Leta 1948 je diplomiral iz arheologije in že naslednje leto postal asistent za prazgodovinsko in staroslovansko arheologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Leta 1952 je promoviral in leta 1955 postal docent za prazgodovino. Od leta 1970 je višji znanstveni sodelavec Filozofske fakultete. Strokovno se je izpopolnjeval v Münchnu in v Marburgu na Lahni. Dr. France Stare je član italijanskega inštituta za prazgodovino in prazgodovino v Firencah. Znan je po svojih znanstvenih delih: Ilirsko grobišče na zgornji Hajdini pri Ptuj, Prazgodovinski grobovi na Rifniku pri Celju, Prazgodovinske Vače idr.

S pričujočo razstavo se nam dr. France Stare predstavlja predvsem kot portretist, čeprav kot slikar ne zanemara krajine, tihožitja ali žanra. Njegov poklic arheologa pa ga sili

tudi v področje izrednega risarja — dokumentarista. Staretovi portreti niso moderni, ker avtor v slikarstvu ne eksperimentira, temveč se zanesljivo drži že uhojene poti, ki ne pozna tveganja. Podzvestno ga spremljajo stari vzorniki, kot sta brata Subica, Ferdo Vesel, Ivana Kobilica in tudi stari Holandci. Sposobnost izrednega sprejemanja bi ga lahko pripeljala na pot spretnega slikarja-virtuozja. Vendar pa ga slikanje in iskanje tiste strani upodobljenčeve podobe, ki ni fizično otipljiva, ampak je skrita v njegovi notranjosti, usposablja za ustvarjalca, ki zna hkrati zanesljivo podati verno zunanjo podobo in odkriti njegovo duševnost. Staretovi portreti niso statični modeli, ki bi poslušno pozirali, temveč so predvsem individui v akciji, v razmišljanju, napetem mirovanju, včasih pa zasanjani, prodorno iščeči ali resignirani. Nikoli pa niso mirujoči ali pretirano monumentalizirani, pozerski ali šablونizirani. Skraška — skušajo biti predvsem preprosto človeški in podobni modelu.

V. P.

Keramična dela Johanne Elizabete Slezak v radovljiški graščini

Delavska univerza iz Radovljice je v dvorani radovljiške graščine pripravila razstavo keramičnih del Johanne Elizabete Slezak iz Švice. Ob otvoritvi te razstave, drevo ob 20. uri, bo tudi koncert tria bratov Lorenz in tenorista Mitje Gregorčiča. Razstava bo odprta do 19. septembra vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Johanna Elizabeta Slezak se na razstavi v Radovljici predstavlja s keramiko, ki izpričuje oblikovalsko suverenost obvladane lončarskega kolesa, veliko tehnološko znanje in obenem prefinjen dekor, ki se podreja elegantnim modernim oblikam posod in razodeva v njih odlične švicarske in avstrijske keramične šole, v katerih si je umetnica izpopolnjevala svoje znanje.

Ustvarjanje v keramičnem materialu, ki sega v vse vrste likovnega izražanja (slikarstvo na posodah, keramična skulptura, oblaganje sten v arhitekturi) je uklenjeno v zakone fizikalnih in kemičnih procesov, ki nastajajo pri pečenju, tako da se kreator pri svojem delu stalno čuti vezanega zaradi muhavosti peči. Hkrati pa prav procesi izgovorjanja glazur dajejo pogosto nepričakovane estetske rezultate, ki so npr. kitajskim in japonskim keramikom že pred tisočletji prinašali naj-

višja priznanja. Morda so prav bogate glazure tiste, ki dajejo posodam Slezakove poseben čar.

Rod Johanne Elizabete Slezak, roj. van Rijn, izvira iz Holandije. Otroška leta je s starši preživila v Indoneziji, beg pred japonsko invazijo pa jo je pripeljal v Združene države Amerike. Tam je na univerzi v Louisiana študirala glasbo, pevsko znanje pa si je izpopolnjevala pri znamenitem baritonistu Pasqualeu Amatu. V Los Angelesu ji je srečanje z ameriško pevko Vero Schwarz, rojeno v Zagrebu, prvikrat zbudilo zanimanje za našo deželo. Po nimanju za našo deželo. Po poroki s hollywoodskim igralcem Walterjem Slezakom, sicer Walterjem Slezakom, si je v dvajsetih letih tudi pri nas znanega pevca Lea Slezak, se je preselila v Švicarstvo. V Zürichu je pri prof. L. Meersonu študirala keramiko, strokovno pa se je izpopolnjevala pri prof. Claudiju Crippi v Luganu in prof. G. druonu Baudischu v Hallstattu.

Likovni izdelki predšolskih otrok

Center za estetsko vzgojo Kranj je minuli torek, 5. septembra, v prostorih Mestne hiše odprl razstavo svojih mladih varovancev, predšolskih in šolskih otrok. Obiskovalci si lahko ogledajo predvsem likovne storitve malčkov, ki se pod strokovnim vodstvom pripravljajo na pomembno življenjski korak — na vstop v šolo. V Centru dekle in fantke namreč učijo samostojnosti, vestnosti in življenja v družbi množice vrstnikov, kar je za uspešen vstop v svet znanja izrednega pomena. Poleg risb najmlajših so v galeriji razstavljene tudi slike učencev od 1. do 8. razreda osemletke. Predstavljenih je več različnih tehnik, motivika pa ni šolska. Uprava Centra želi s tem prikazom staršem demonstrirati načine in rezultate lanskega dela z zaupanimi jim gojenci. (lg)

Razstave Toneta Tomazina

V soboto, 9. septembra, bo v novi dvorani delavskega doma pri Jeleni na Jesenicah odprli samostojno razstavo jeseniškega slikarja Toneta Tomazina, člana likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda

Tone Čufar. Slikar Tone Tomazin, ki je priredil že več samostojnih razstav in sodeloval na mnogih kolektivnih razstavah doma in tujini, razstavlja 25 akvarelov slovenske krajine. D. S.

XX. letne olimpijske igre moderne dobe

Že 15 dni je več kot 800 let staro središče Bavarske (München) gostitelj več kot 10 tisoč športnikov in športnikov z vsega sveta. Oči vsega sveta so bile in bodo še tri dni uprte v to zgodovinsko nemško mesto. Jubilejne letne olimpijske igre — dvajsete po vrsti — moderne dobe so nedvomno rekordne, saj doslej še nikdar ni tekmovalo za olimpijska odličja toliko tekmovalcev in tekmovalk. Pred štirimi leti je bilo v Mexicu nekaj več kot 6600 športnikov iz 114 držav, ki so se pomerili v 19 športnih panogah, v Münchnu pa je 10.000 tekmovalcev iz 124 držav, ki tekmujejo v 21 športih. Letne olimpijske igre pa so po 12 letih spet v Evropi. Pred štirimi leti so bile v Mexicu, pred osmimi v Tokiu, pred dvanaajstimi leti pa v Rimu.

OLIMPIJSKI STADION — MOGOČEN CIRKUS

Tri leta so gradili moderne olimpijske objekte. 12 stadionov, dvoran in tribun je bilo treba pripraviti do pričetka jubilejnih iger. Narejeni so iz 4 tisoč kubičnih metrov betona in 40.000 ton železa. Podoba olimpijskemu stadionu z 80.000 sedeži daje pokrita s 75.000 kvadratnimi metri prozornega stekla streha, ki je veličastna podnevi in ponoči.

Kot kaže, postajajo olimpijske igre vse bolj cirkuska predstava, ki je za organizatorje veliko finančno breme. Antične igre so bile državna — družbena in kulturna prireditve. Sedaj športniki na olimpijskih igrah propagirajo mir, enakopravnost in prijateljstvo med narodi. Golobi — simbol miru in prijateljstva, ki so jih spustili v zrak ob slovesni otvoritvi — so odleteli, minila pa je tudi simbolika tega dejanja.

Olimpijske igre so namreč lepa priložnost, da se posamezni narod — organizator — predstavi tudi v svoji arhitekturi, znanosti, organizaciji itd. Olimpijada je postala ogledalo, v katerem se posamezna država v imenu vsega človeštva ogleduje v svojih dosežkih.

PALESTINSKI KOMANDOSI SKALILI OLIMPIJSKO VZDUŠJE

Olimpijski ogenj, ki gori v znamenju miru na svetu in miroljubnega tekmovalstva športnikov z vseh kontinentov, bi v torek oziroma v sredo kmalu ugasnil. Olimpijski mir je bil skaljen. Palestinski komandosi so namreč s terorjem pretrgali ritem olimpijskih iger. Hoteli so spreminiti športno dogajanje v teren za politično obračunavanje. 18 žrtev je bilanca tega nečloveškega dejanja. Igre so bile prekinjene za dobrih 24 ur, vendar je prav, da so jih sedaj nadaljevali. Če bi organizatorji olimpijskih iger dokončno prekinili igre sredi dogajanja, bi s tem napravili le malo uslugo teroristom, da bi tudi v prihodnje poskušali razbiti še kakšno veliko športno tekmovalstvo v svetu. Igre so torej v sredo zvečer

nadaljevali, kar je dovolj močan dokaz, da je olimpijska misel dovolj močna, da se lahko upre grožnjam političnih ekstremistov.

SLABA BERA NAŠIH USPEHOV

XX. letne olimpijske igre bodo po rezultatih za nas bolj skromne. Čeprav iger še ni konec, lahko damo že sedaj neko oceno o nastopu naših v Münchnu. Razočarali so predvsem košarkarji in vaterpolisti, od katerih so strokovnjaki največ pričakovali. Ostali so brez kolažne. Bomo osvojili kakšno olimpijsko odličje? Od iger z žogo so na dobri poti le rokometarji, ki bodo skoraj zanesljivo osvojili bronasto kolajno. V zaključnih dneh pa bodo še v zadnji fazi boji v boksu, rokoborbi in jadrnanju, v športih, v katerih smo pred olimpijado računali z uvrstitvijo nekje pri vrhu. Prav zaradi tega lahko pričakujemo v zadnjih treh dneh iger le nekaj bolj razveseljivih novic s prizorišča olimpijskih dogajanj v Münchnu.

Približno sto jugoslovanskih športnikov sodeluje v Münchnu. Vprašujemo se, ali je to odsev stopnje našega kvalitetnega športa, odsev množičnosti v telesni kulturi ali pa so samo številke, ki nas zavežajo in ki zahtevajo pogled na našo neurejenost na področju telesne kulture ter nas v končni fazi nekoliko uspravajo.

5 BLEJCEV IN 1 KRANJČAN

Letošnje olimpijske igre so bolj slabo zastopane tudi z gorenjskimi športniki. Med našimi so le blejski četverec (Miloš Janša, Jure Potočnik, Jože Berc in Marko Mandič), telovadec Janez Brodnik in kajakaš Janez Andrejašič. Torej pet Blejcev in en Kranjčan. Blejci so razočarali, medtem ko sta Andrejašič in Brodnik kar zadovoljila.

GLEDALCI REKORDNI

XX. olimpijske igre bodo dosegle številne rekordne dosežke. Med rekorderje se bodo vpisali tudi gledalci. Vsa prizorišča v Münchnu so domala napolnjena v vseh dneh s številnimi ljubitelji športa z vsega sveta. Zlasti pa so

zasedene vse tribune sedaj v zadnjih dneh, ko gredo posamezna tekmovalstva h kraju. Osrednji stadion je bil za vse dneve iger praktično razprodan, tako da lahko trdimo, da so bile od dosedanjih olimpijad letošnje doslej najbolj obiskane. Po podatkih je bilo že v prvi polovici olimpijskih iger na vseh prireditvah več gledalcev kot pa na celotnih v Mehiki. Samo atletskih prireditev se je v desetih dneh ogledalo milijon in pol gledalcev.

OLIMPIJSKI REKORDER SPITZ SE BO POSLOVIL

Najuspešnejši športnik XX. olimpijskih iger 22-letni Mark Spitz (ZDA), ki je osvojil 7 zlatih kolajn v plavanju, je novinarjem povedal, da München pomeni zanj konec športne kariere. Po olimpijadi se bo namreč posvetil študiju stomatologije na univerzi v Indianapolisu. Zanimivo je, da je bil Spitz pred štirimi leti v Mehiki najslabši v ameriški plavalni ekipi.

VREMENARJI SO IMELI PRAV

Nemški vremenoslovci so napovedali, da bo med olimpijskimi igrami lepo in suho vreme. Pri tem so se opirali na statistične podatke. Ugotovili so namreč, da je v zadnjih 90 letih v Münchnu konec avgusta in v začetku septembra samo trikrat deževalo. Torej so organizatorji izbrali primeren čas, saj so imeli v olimpijskih dneh res lepo vreme in so se napovedi v glavnem povsem uresničile. Doslej je bilo namreč v Münchnu v glavnem sončno vreme.

REKORD TUDI MED NOVINARJI

V Münchnu je med več kot 400 novinarji kar 50 jugoslovanskih časnikov. Vsakdo ima svojo sobo, središče novinarskega dogajanja je tiskovni center v 13-nadstropni stolpnici (18.000 kvadratnih metrov). Na voljo imajo več kot 200 telefonov, 70 teleprinterjev, moderna restavracija pa ima kar tisoč sedežev z izredno pestro in bogato hrano.

Jubilejne letne olimpijske igre so zdaj v zaključni fazi. Še 3 dni bomo gledali najboljše športnike sveta in spremljali njihove rezultate v zaključnih finalnih tekmovaljih. Upamo, da bo nekaj svetlih točk tudi za naše športnike, ki vsaj od sedaj niso preveč zadovoljili številnih ljubiteljev športa v domovini. V zadnjih dneh je še nekaj upanja, da bo prišlo z letošnje olimpijade v Jugoslavijo kakšno olimpijsko odličje.

J. Javornik

Ko sem v torek popoldan odprl radio in prisluhnil poročilom iz Münchna, me je lagodno, varljivo spokojnost polne razpoložbe hipoma minilo. Znani dogodki v olimpijski vasi so presenetili svet, slehernega posameznika, sleherni trezno bitje vsemogočnega planeta Zemlja. Osemnajst mrtvih, kri, strah, solze, porušeno prisrčno vzdušje, pokopani olimpijski ideali... Človek kar ne verjame. Bolj ko tuhta, bolj nesmiselna postaja tragedija. Čeprav živimo v modernem 20. stoletju, polnem vojn, oropanim romantike in spoštovanja običajnih vrednot, nas brezobzirno teptanje prastarih tradicij, teptanje zadnjih ostankov lepega in plemenitega, vendarle zmeraj znova prizadene. In olimpijska ideja je bila lepa, plemenita. Bila je simbol miru, prijateljstva, mladosti, športnega merjenja moči, ob katerem naj bi — vsaj za nekaj tednov — vsa ostala nasprotja in razprtije utonila v pozabo. Zdaj tudi ta hvalevredni gentlemanski dogovor ne velja več. Spoštovali so ga bojevitil antični Grki, pri katerih je olimpijada potisnila ob stran najhujše razprtije in ki se jim ni zdelo pod častjo zaploskati smrtnemu sovražniku; spoštovali so ga ustanovitelji iger moderne dobe, spoštovali predvojnne, medvojnne in vojnne generacije ljudi — da bi mu potem peščica naših sodobnikov, peščica fanatičnih norcev, proizvod iste moderne dobe, zadala smrtni udarec. Zakaj?

Odgovor na milijonkrat ponovljeno vprašanje bo žal ostal neizrečen. Prezapleten je, preveč povezan s kruto sedanostjo, ki je spričo pošastne gomile problemov ni mogoče spoznati resničnega obraza. Nanizamo lahko le par površinskih ugotovitev. Ne vem, če so bistvene, a dejstvo je, da približno poljsnjujejo obžalovanja vreden incident, ki kot grd madež kazi fasado »atomske družbe«.

POTEPTANI OLIMPIJSKI DUH

Dejanje skupinice arabskih obsejencev predstavlja — poleg čisto osebne tragedije žrtev, članov izraelske ekipe — izredno boleč udarec, zadan domačinom, Bavarcem in Nemcem na sploh. Slednji so v pripravo jubilejnih dvajsetih olimpijskih iger vložili ogromno truda, dela in materialnih sredstev. Slo je pač, kakor že v Rimu, Tokiu in Mexiku, za nacionalni prestiž. Še več: prireditelji naj bi popravili neugoden vtis, ustvarjen leta 1936 v Berlinu, ko so nacisti tekmovalja spremenili v propagando lastne mogočnosti in superiornosti arijske rase. Toda namesto laskavih pohval bo München odšel v zgodovino kot prizorišče doslej najbolj ponesrečenega, žalostnega snidenja športnih asov petih celin. Gostitelji so upravičeno obupani, razjarjeni. In vendar bi z malo zdrave presoje mogli preprečiti katastrofo. Prestolnica Bavarske je namreč leglo skrajnežev in emigrantov, kjer razne ultra desničarske in kvaziradikalne bande najslabše vrste uspevajo kot ribe v vodi. Spomnimo se samo ustašev, ki od tod, ne da bi jim kdo gledal pod prste, rovarijo proti Jugoslaviji. Kljub neštetim opozorilom in diplomatskim posredovanjem pa so oblasti ostale gluhe. Nihče ni ničesar ukrenil, kajti varnost in premoženje Nemcev nista nikdar utrpeli škode. Najnovejši zločin je zato pravcati hladen tuš, saj udarja v živo — v narodni ponos in ugled. Bo šoku sledila iztreznitev? Bodo odgovorni spregledali in sprejeli ustrezne sklepe? Upajmo.

Druga plat neslavne medalje so kajpak atentatorji. Menda pripadajo klanu »Črni september«, eni od mnogih frakcij palestinske osvobodilne fronte, ki zaradi kaotične razdrobljenosti prerasča v nasprotje samega sebe. Njihovih »metod« najbrž ne odobrava več niti najhujši nasprotnik Izraelcev, niti najzvestejši pristaš vodila, da cilj posvečuje sredstva. Smo pač čuteča bitja, nenaklonjena brezumnemu nasilju, z ranljivo kožo in utripajočimi srci. Celo skrajno hladen, neprizadet razum bo poslej ob pojmlh kot sta »Palestina« in »palestinski gverilci« začutili odpor. Ni važno, če so Jaser Arafat in ostali voditelji uradnega dela arabskih partizanov zanikali kakršnokoli povezavo s kriminalci iz Münchna. Prepričanje, da ima organizacija, ki ne zna obrzdati gangsterizma, skritega pod krinko višjih poslanstev, ki ni sposobna strniti vrst v enotno, skupno gibanje, kaj malo možnosti za dokončno zmago, je vedno bolj živo.

I. Guzelj

OBISČITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRŽIČU

MED JEZERJANI

(14. zapis)

To pot zapis ne bo zaključena enota — pač pa zbir najrazličnejših informacij z Jezerskega.

LETNICA NA PORTALIH

Zares imponirajo vklesane letnice na portalih nekaterih jezerskih hiš. Tako je nad vhodnimi vrati Roblekovnega doma — Zgornje Jezersko št. 130 — vklesano leto 1565, nad vrati Ankove hiše — Zgornje Jezersko št. 132 — pa celo leto 1554! Mlajša je seve letnica na Mlinarjevi hiši — ponosna letnica marčne revolucije 1848. Tudi letnica na nekdanjem portalu slovite jezerske »kazine« je častitljiva; saj pravi, da je bilo poslopje urejeno v letoviščarski dom že leta 1861. V to leto pa lahko postavimo tudi rojstni dan jezerskega turizma, ki je potemtakem star že celih sto in enajst let! Seveda pa se bomo tako o starih jezerskih kmetijah kot tudi o kazini še pogovarjali v prihodnjih zapisih.

PRVI GORNIKI

Najprej velja povedati: gorniki hodijo v gore, turisti pa se danes le vozijo pod gorami, pač do tja, do koder seže asfalt... Tako je sodobno pojmovanje turizma. Prej pa so tudi gornike imenovali turiste (celo sloviti alpinistični klub »Skala« je imel v naslovu »turistične«), vsi drugi pa so bili zgolj bolj ali manj bledolični letoviščarji.

No, tako je bil prvi, ki je prišel plezariti po jezerskih gorah graški vseučiliški profesor dr. Johannes Frischauf (1837—1924). Seveda so pred njim prelezli in preplezali obrobne vrhove in grebene že lovci na gamse in ovčji pastirji, a Frischauf je bil prvi, ki je hodil po teh gorah zgolj iz ljubezni do lepote, do narave, do miru in do samote. Bil je po stroki matematik, astronom in kartograf, a v gorah je bil pr-

venstveno le naravoslovec, organizator planinskih društev, graditelj poti in gorskih koč.

Se danes se po njem imenuje Frischaufov dom v Loharski dolini (na Okrešlju).

V jezerskih gorah je bil učeni profesor najprej v letu 1861. Četudi je bil dr. Frischauf Nemec po rodu, je bil vendarle zanesljiv in zvest prijatelj Slovincem. Nasprotno je nemškimi šovinistom, ki so hoteli naše gore germanizirati s postavljanjem svojih koč in orientacijskih tabel. Zaradi teh svojih simpatij do Slovincem pa je moral mož predčasno v pokoj.

Spremljal pa je dr. Frischauf na poteh po jezerskih gorah lovec Jernik, nekdanji pastir ovčjih čred. Možak je bil bister pa pregančan čez vse. Vsa pota je poznal in vse steze. Tudi neustrašen plezalec je bil. Če mu je bilo iti po ozki polici nad prepadom pa je moral napraviti požirek kačje sline. Sploh je bila pijača Jerniku kar preveč všeč.

Stari Jezerjani se še spominjajo, da jim je Jernik zalpal skrivnost: s hudičem sta si bila dobra, le včasih se spoprime in mečeta po tleh. In tako se je nekoč pripetilo, da se je Jernik zamudil v krčmi pozno v noč. Pot domov je bila zelo huda, ker se mu je pridružil sam hudič. Nekaj časa sta složno stopala po cesti od kazine proti Ravnem. Iznemada pa hudič pograbi Jernika in ga vrže v kup kamenja ob cesti. Mož se je nekako pobral in že ga spet zgrabi hudič in vrže na drug kup kamenja onstran ceste.

Ves potolčen in prašen je prišel Jernik do doma. A še preden je žena začela z običajnimi litanijami, ji je v resni ihti povedal, kako je bilo in da je hudič vsega kriv. Ali je žena verjela v zgodbo, tega nihče ne ve. Najbrž ne.

Zivel je na Jezerskem še drug originalni lovec, France Prelesnik. Ta pa je rad pripovedoval, kako se je srečal z medvedom:

»Ko sem videl, da medved prihaja po stezi, sem se mu ognil in pozdravil: kam pa, gospod? Medved pa je le zagodrnjal in šel svojo pot naprej.«

ČEŠKA KOČA

Sodobnemu turizmu na Jezerskem so v veliki meri botrovali tudi Čehi, Pražani. Vsako poletje je preživljala tu svoj dopust kar velika češka kolonija. Na Spodnjih Ravneh pod Kočno so si že l. 1899 postavili svojo »Česko chato«. Slovesno so jo

odprli 26. julija 1900. Pri otvoritvi je bilo zbranih kar 129 planincev, mnogo za tiste čase. Poleg Čehov in zastopnika praškega župana dr. Ljubomira Jerabla, so bili prisotni tudi ljubljanski župan Ivan Hribar, pisatelj Ksaver Meško, Jakob Aljaž in drugi.

Češka koč (1543 m) je bila izdelana v koroškem ljudskem slogu, le notranja oprema je bila bolj češka. Že v prvem letu je koč obiskalo 428 planincev. Prvi oskrbnik je bil Jernej Krč.

Vsekakor je za tolikšen pritok čeških letoviščarjev na Jezersko najbolj zaslužen dr. Karel Choudounsky. Le kje je sedaj plošča, ki je bila pritrjena na kazini? Odkrili so jo 15. avgusta 1931. Napis pa je bil naslednji:

Prijatelju našega naroda in ljubitelju naših planin
dr. Karlu Choudounskemu
JCL SPD

To se pravi, da sta plošča iz hvaležnosti vzdali Jugoslovansko-češkoslovaška liga in Slovensko planinsko društvo. Manjša tablica (kovinska) z imenom dr. K. Choudounskega je bila pritrjena na steno v jedilnici Češke koč. Ali je še?

Sedanji oskrbnik Češke koč je Andrej Krničar. Prav na izviren način vabi planince, naj mu prinese do koč suhih drv. Na vrhu Makekovega sedla (1340 m), kjer se pot usmeri proti Češki koči, je tabla s prijaznim rimanim povabilom:

Ce še ni preveč ti vroče,
če še ne šibi se ti koleno,
vzemj eno si poleno
in ponesi ga do koč.

MAKEKOV DOM

Kako ljuba je bila domačija starega Jezerjana ne le češkim letoviščarjem, ki so v glavnem tu prebivali, pač pa tudi našim planincem, priča posvetilo, ki ga je zapisal v spominsko knjigo pisatelj in pesnik dr. Rudolf Andrejka 24. julija 1916:

Makekov dom, ti raj!
Prelepa ti, hiša slovenska!
Nikdar pozabi te več,
kdor te le enkrat spozna.
Mirno, ponosno stojš
v okrilju matere Kočne,
varno se čutiš pod njo
vsakega tujega zla.
Naj bi ti svetil sijaj
premile sreče domače,
skozi stoletja naprej,
naj se razcveta tvoj rod!

Toliko le za pokušino, kajti o Makekovini kot o drugih starih in samotnih jezerskih domačijah bo še stekla zgovornejša beseda.

C. Z.

Bil je to velik dogodek. Njun odhod namreč. Žena in tašča sta prejšnji ponedeljek odpotovali na enotedenske počitnice ter me pustili doma čisto samega. Pomislite, čisto in popolnoma samega! Počutil sem se kot bog. Bogovom nihče ne ukazuje, nihče jih ne mori z nepomembnimi zoprničari, ki človeku krajšajo življenje. In meni debelih sedem dni ne bo nihče ukazoval. Juhuhu!

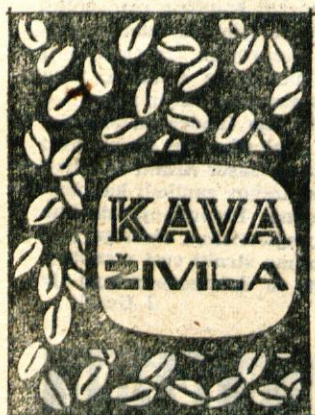
Najprej sem segel v hladilnik ter privlekel ven steklenico slastnega piva. Zven pločevinastega zamaška, malomarno zalučanega v kot, se mi je zdel kakor cingljanje nebeških navčkov. Prej sem ga moral zmeraj nemudoma odnesti v smetnjak, kajti tašča pravi, da »dnevna soba ni noben odpad«. Z nogama na mizi, s cigareto v ustih in pogreznjen v stol pred televizorjem (pravkar so prikazovali boks, ki ženo spričo surovosti vedno prisili, da obrne gumb) sem potem užival dražesti mirnega popoldneva. Nobene babnice, ki bi rjovela, da cigaretni dim škoduje zavesam, ni bilo. Kar naj porumenijo, sem tuhtal, zaprl oči in sanjnil o zakajni beznici, kamor spodobni ljudje našega stanu nikdar ne zahajajo. Blažen občutek, vam rečem!

Upoštevaajoč dejstvo, da bi zaloge živil v shrambi zadoščale za enomesečno vzdrževanje celega polka sestradanih vojakov, si s hrano nisem delal skrbi. Le posode in pribora je kmalu začelo zmanjkovati, saj sem pomivanje odložil na slabše čase. V sredo smo ob taroku preživeli prijetno noč. Zavest, da bi staro gotovo zadela kap, če bi v hiši videla posedati družično sproščenih prijateljev svojega zeta, je mojo notranjost navdala z neizmernim veseljem. Tisto dopoldne so tla

BLAŽENI NERED

končno postala podobna podu v stanovanjih poprečnih, normalnih družin. Strahoten občutek, da hodim po sterilno čisti operacijski mizi, po bleščečem ogledalu, čez katerega sem običajno »topical« z največjo previdnostjo, obut v posebne cunjaste copate, je minil. Zdaj pod nogami prijetno škrtla. Prav vseeno je, če pepel nedogorelega čika ne otresem točno v pepelnik. In, oh sreča, nič več ni slišati zoprnega brnenja sesalca, ki sta ga žena in tašča štirikrat dnevno vlačili sem ter tja skozi prostore. Brez strahu, da bom deležen dolgovorne lekcije iz bontona, pri kosilu prelistavam časopise in jih nato neporavnane dajem na okensko polico. Menjavanje svežega perila, sraje in drugih oblačil mi je spočetka resda povzročalo nekaj težav — v nenehnem iskanju najboljšie rešitve namreč žena kot mačka mlade prelaga stvari iz omare v omaro, iz predala v predal, tako da nikdar ne vem, kako, kaj in kje — ampak polagoma sem izbrskal vse, kar potrebujem, zložil kramo v kot spalnice ter poskrbel, da najkasneje v dveh minutah najdem katerikoli željeni kos garderobe. Nadalje je izostalo zopno jutranje postiljanje postelje ter previdno plazenje mimo smrčeče tašče, ki jo ne bi nikomur priporočil ponesreči zbuditi. Mirno sem smel kihnuti, kašljati ali pa do polnoči navijati tranzistor, saj onkraj vrat ni nikakršnega senilnega nespečnega. In še par dodatnih počitniških prednosti: namesto ostudnih kamilic zvečer pijem vinjak; spim, o j groza, nag, brez pižame, ki rjuhe menda ohranja snažne; dvakrat sem že zamudil v službo, toda šefi so, upoštevaajoč zavidanja vredno družinsko stanje, dobrohotno zatisnili levo oko; proste urice preživim v bližnji kavarni, v neprimerno prijetnejši družbi kakot sta soproga in njena mama... Danes grem z enim od najbolj ljubkih primerkov omenjene družbe skupaj v kino. Ampak žal je danes že sobota. Jutri se ljubljani tandem vrne v objem nesrečnega možička in blaženega nereda bo konec. Molite zame! Na svidenje prihodnje leto.

—OT

Pravkar sem pojedla potico, pred menoj pa stoji rdeča jabolka. Sprašujem se: »Sem s tem, kar imam, zadovoljna? Drugi so zadovoljni! Zahtevajo več? Meni zdaj ne manjka ničesar. Kako naj vendar zahtevam več, ko pa ne potrebujem, pa tudi mamica mi težko da več!« Zbode me pri srcu, ko pri vrstnicah opažam nove čevlje, lak na nohtih, najmodernejše bluze in navite lase. V nečem tem bi bila tudi jaz sam rada takšna, pa že v meni raste vprašanje: »Je to mar že primerno za štiri-

Nekega dne bi rada vedela odgovore

najstletna dekleta? Je to sploh okusno in lepo?« Sama sem velika košara, zvrhana, prepolna vprašanj.

Jana ima najmodernejši bakrenj obesek, novo zapestnico, doma imajo lepo urejeno stanovanje, avto, vsega dovolj. Ubogi malček številne družine pa nosi ponošeno oblekico, mnogo prevelike čevlje, lička njegova so blede, pa vendar rdeča in razpokana od mraza. Svečka mu visi pod noskom, mamica pa mu je ne utegne

obrisati. Bratci so šli v šolo, on pa mora biti sam doma. Rad bi bil v toplih prostorih vrtca, tako kot je Matjaž, pa mamica nima denarja za vrtec; tudi če bi ga imela, zanj v vrtcu ni prostora.

Ni prijetno govoriti o svojih napakah, vendar le moramo priznati, da nam manjka ustanov za najmlajše. Tudi mladinci, mladinke bi jih potrebovali, pa dajmo prednost najmlajšim.

Zakaj ima Jana vsega dovolj, preveč; droben, reven otroček pa pogreša vsega: materi zmanjkuje časa zanj, prepuščen je sebi in ulici, kot kruha si želi mirnega, toplega doma in prijateljev, ki bi se z njim želeli igrati. Zakaj ima Jana, edini otrok v družini, vsega preveč, sirota pa pogreša še najnujnejše?

Nekega dne bi rada vedela odgovore na vsa ta vprašanja. Do izpolnitve tistega, kar smo si zastavili, bo preteklo še precej časa. Do takrat pa vso svojo pozornost posvetimo zapuščenim, revnim otrokom. Malo svoje ljubezni jim dajmo! Vsaj na cesti se jim prijazno posmejmo, lepo pogledimo, jih oговорimo, da jim prižemo lučko upanja in zato, da se tudi oni ne bodo vedno spraševali: »Zakaj?«

Mojca Velikonja, osn. šola
Stane Žagar, Kranj

Lovska prigoda

Moj stari oče je gozdar. V prostem času rad hodi na lov. Ker je velik šaljivec, ga ko leži radi poslušajo.

Nekega večera, ko smo ličkali koruzo, nam je stari oče pripovedoval spomine. Zaprtili smo ga, naj nam pove kaj iz lovškega življenja. Ni se dal dolgo prositi. Odhrkal je in začel pripovedovati: »Ko sem bil še mlad, sem

zelo rad hodil na lov. Spremljal me je pes Argo. Takrat je po dolini krožila vest, da po gozdovih razsaja medved. Videl ga sicer ni še nihče, ampak če ljudje tako pravijo, bo že držalo. No, lovška žilica mi ni dala miru. Odločil sem se. Koval sem že načrte, kako bom medveda ustrelil. Toplega poletnega jutra sem šel na pot. S seboj sem vzel

psa. Hodil sem že dolgo, o medvedu pa ne duha ne sluha. Ker sem bil utrujen, sem se ulegel v senco in zadremal. Sanjal sem, da lovim medveda. Hitro sem ga zgrabil za vrat. Tedaj sem se prebudil in videl, da držim Arga za rep. Ta je na vsak način hotel priti do klobase v nahrbtniku. Tudi jaz sem se spomnil, da sem lačen. Pojedel sem kos mesa. Seveda nisem pozabil na svojega tovariša. Ko sem se okrepčal, sem krenil dalje. Nisem še hodil dolgo, ko sem obstal. Kar sapo mi je zaprlo. Tolkalo da se nisem onesvestil! V grmovju je stal na zadnjih nogah medved. Da, pravi medved s kožo in kostmi! Že sem nameril puško, ko sem poleg njega zagledal človeka. Tristo kosmatinov, kaj takega pa še ne! Stopil sem bliže. Tudi on me je opazil in prišel k meni. Pozdravil me je. Govoril je neko čudno mešanico jezikov. »Kaj pa kvasi?« sem se spraševal. Le s težavo sva se sporazumela. Predstavil se mi je kot cirkuški dreser. Povedal je, da je Brund, tako je bilo namreč medvedu ime, ušel iz cirka in da ga je tukaj našel. Ker sva se tako lepo pogovarjala, mi je dal zastoj vstopnico za predstavo, ki naj bi bila naslednji dan. Lepo sem se mu zahvalil. Poslovala sva se in odhitel sem domov. Argo je med tem dobil ovohal Brunda. Drugi dan sem res šel v cirkus. Moram reči, da je bilo imenitno.«

Moje slovo od doma

Dnevi v mojem življenju so veseli, vendar ne vsi. Premišljujem in misli se mi ustavi ob slovesu od matere, očeta, sestre, od rojstnega doma...

Dokler sem bila doma, nisem poznala bridkosti in krivice, toda že kot desetletna deklica sem spoznala vse.

»Zakaj ne morem tudi jaz domov kakor drugi?« se večkrat žalostna sprašujem. »Zakaj imajo lahko drugi pri sebi najdražje, a jaz jih ne morem imeti?« A j sem lahko srečna?

Da, lahko sem srečna, ker vsaj enkrat na teden lahko grem domov. Takrat me starši tolažijo, a vseeno, čeprav sem v železnikih že tretje leto, se z usodo ne morem sprijazniti. Doma so bili gozdovi, cvetoča planina, a tukaj avtomobili, ceste in tovarne.

In jaz sem sama; brez sestrice, ki me je ob koncu tedna tako vesela in brez vseh naših. Morda mi bo nekoč lepše!

Marija Kemperle, osn. šola
Železniki

Sanje poletne noči

Tistega dne je prišlo novo poročilo iz Vietnama: Američani so požgali več vasi, ljudi pa pobili. Ljudje so se zgrazali nad dejanjem.

Tudi noč je bila nemirna o vietnamskem otroku. Videvala sem ga, kako išče po polju truplo svoje matere. Našel jo je in jo hotel prebuditi, a se ni zbudila. Šel je tudi do drugih in jih hotel prebuditi, a se ni nihče prebudil. Ni razumel, zakaj ti ljudje spe

sredi belega dne, bil je še premajhen. Hotel je steci domov, a doma ni bilo več. In v tej samotni se je ozrl po soncu, a ga ni videl, ker so ga prekrile velike sive ptice. Iz njegovih velikih vprašujočih oči sta pritekli debeli solzi.

Bil je sam!

Noč je bila tistega dne nemirna kot prestrašen otrok.

Helena Zupanc, osn. šola
Simon Jenko, Kranj

Star je petinsedemdeset let, a je za svoja leta čvrst, da malokdo od njegovih vrstnikov. Navadno nosi črne hlače in velik, star klobuk. Sirok obraz mu krasijo sivi brki. Izpod klobuka mu štrlijo gosti, sivi lasje. Na vrhu glave se mu sveti pleša, ki pa sem jo zagledala šele tedaj, ko je snel klobuk.

Luka zelo rad pripoveduje zgodbe iz svojega življenja. Nekoč sem poslušala, kako mu je maček ukradel meso.

»Iz trgovine sem prinesel meso in ga položil na mizo. Ko sem šel po drva, se je od nekega pripodil maček, zgrabil meso in zbežal skozi okno. Ves jezen stečem za mačkom okrog hiše. Tedaj ga zagledam, kako je žrl moje meso. Ves razjarjen pograbim poleno in ga vržem za mačkom. Maček se prestraši, pa haja v grmovje. Nato pobrem meso in ga odnesem v kuhinjo. Meso je bilo umazano od prsti in peska, pa pravim, da se bo že opralo takrat, ko se bo kuhalo v loncu.«

»Izgini, mačka stara!« je zamahnil proti mačku, ki je prilezel izpod peči, in tako končal pogovor prijazni Luka.

Sosedov Luka

Luka živi v majhni hiši na koncu vasi. Sam si pere, kuha, saj mu je žena že zdavnaj umrla, kakor pravi Luka.

Star je petinsedemdeset let, a je za svoja leta čvrst, da malokdo od njegovih vrstnikov. Navadno nosi črne hlače in velik, star klobuk. Sirok obraz mu krasijo sivi brki. Izpod klobuka mu štrlijo gosti, sivi lasje. Na vrhu glave se mu sveti pleša, ki pa sem jo zagledala šele tedaj, ko je snel klobuk.

Luka zelo rad pripoveduje zgodbe iz svojega življenja. Nekoč sem poslušala, kako mu je maček ukradel meso.

»Iz trgovine sem prinesel meso in ga položil na mizo. Ko sem šel po drva, se je od nekega pripodil maček, zgrabil meso in zbežal skozi okno. Ves jezen stečem za mačkom okrog hiše. Tedaj ga zagledam, kako je žrl moje meso. Ves razjarjen pograbim poleno in ga vržem za mačkom. Maček se prestraši, pa haja v grmovje. Nato pobrem meso in ga odnesem v kuhinjo. Meso je bilo umazano od prsti in peska, pa pravim, da se bo že opralo takrat, ko se bo kuhalo v loncu.«

»Izgini, mačka stara!« je zamahnil proti mačku, ki je prilezel izpod peči, in tako končal pogovor prijazni Luka.

Zvonka Stanovnik, osn. šola
Ivan Tavčar, Gorenja vas

Dogodek v gozdu

Nemalokrat sem se sprehajala po gozdu. Poslušala sem ptičje petje, šumenje listja in šelestenje vetra v vrhovih dreves.

Stopala sem po mehkih gozdnih tleh. Opazovala sem naravo. Veverica je skočila na deblo. Po tleh je iskala hrane. Pripravljala se je na zimo. Vedela je, da pozimi hrane ne bo dobila.

Prispela sem do gozdne jase. Na njej stoji srnica. Nepremično. Mislim, da bo zdaj zdaj šinila prek jase in izginila med drevjem. Toda, stoji ko prikovana.

Misli so mi švigale po glavi kakor blisk. Le zakaj stoji tam? Vidim, kako s pogledom nekaj išče v travi.

Ko sem bila še kake tri metre od nje, sem videla, kaj je. Proti njej se je vila velika kača. Po črti na hrbtu sem spoznala, da je modras. Nisem se več čudila srnici, sama sebi sem se. Misli sem poklicati na pomoč, a glas mi je obtičal v grlu.

Tedaj se zavem. Počasj se začnem odmikati. A modras se je že priplazil do srnične noge. Srnica me je žalostno

pogledala. Modras se je že odpravil proč, saj je svoje delo opravil. Srnica je počasi odšepala naprej. Se enkrat me je žalostno pogledala nato pa je izginila med drevjem.

Odšla sem nazaj. Vsa narava je postala zame otrpla in mrtva. Izpred oči mi nikakor ni šel srničin žalostni pogled.

Čilka Solar, osn. šola Železniki

Zemlja, zemljica, mati
če nimaš kruha

daj mi kamen
še ob lamnu

bom prepeval
(Cankar)

Truš motorja. Ladjica se približuje. Prišli so. Vrnili so se... iz tujine. In tudi on se je vrnil. Spoznal je tujino, spoznal njene darežljive roke. Spomin izpred šestih let. Stal je tukaj poln življenja, poln upanja. Stopil je v ladjo, ki je bila tako vabljiva. Poslavljal se je od svojcev, toda še teže se je bilo ločiti od domovine. Vedel je, da mu Amerika ne bo nadomestila domovine, toda upanje je ostalo. Bolelo ga je, da mu domovina ne more dati kruha, zato je odšel v tujino, toda odbila ga je: divje prerije, nelzumni ocean... to ni njegova domovina, ni mu nadomestila Alp in sinjega Jadrana. Vsako jutro je hodil globoko pod zemljo, v njen črni objem. Vsakokrat, ko je odhajal iz jame, je bil bolj blede, bolj košen. Pusta črna zemlja mu je bila moč in zdravje. In spoznal je, da bo svoje življenje končal v jami. Življenje v sivih betonskih džunglah mu je postalo nezno. Zbral je vse moči in odšel nazaj... v domovino. Vrnil se je praznih rok. Ladjica mu je zdaj pusta in siva. Strmel je v sinje morje in premišljeval zgodbo o svojem življenju, ki je tako močno podobna zgodbi drugih brezdomcev. Odšel je proti domu. In hodil je po zemlji, po domači zemlji. Pel je in vriskal, čeprav star in izčrpan... ob kamnu, ki ga mu je dala domovina.

Zdenka Valjavec, osn. šola
heroja Bračiča, Tržič

S
ŠOLSKIH
KLOPI

OBISCIITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRZICU

MARTA
odgovarja

Silva E. iz Kranja — Rada bi imela obleko z dolgimi rokavi, nosila pa bi jo za boljše prilike. Obleka naj bi bila iz boljšega materiala in enobarvna. Všeč so mi moderni športni kroji. Visoka sem 165 cm in tehtam 55 kg. Imam srednje dolge svetle lase in sivo modre oči. Svetujte mi, prosim, model, barvo in kvaliteto blaga.

Marta — Model za vas je na levem delu skice. Kupite jersey ali diolen loft temno modre barve ter modro blago

z belimi črtami enake kvalitete za kravato, manšete, ovratnik. Kravata naj bo precej široka. Obleka ima dolge ozke rokave. Sprejdi na krilu sta dve gubi, zapenjanje pa je na levi strani z gumbo do ramen (pod ovratnikom), druga stran pa ima gumbe in šive le v okras. Dolžina sega do kolen.

Majda N. iz Kranja — Za konec poletja bi rada še eno obleko iz blaga, katerega vzorec prilagam. Stara sem 16 let, visoka 160 cm, tehtam 50 kg. Imam kratke kostanjeve lase.

Marta — Obleka na desni strani je srajčnega kroja. Zapenja se spredaj na gumbe. Ovratnik je koničast. Ima kratke rokave z zavihkom. Če imate dovolj blaga, ukrožite še dolge rokave, pa bo ste obleko lahko nosili še pozno v jesen. V vseh na prednjem delu obleke sta tudi dva žepa. Obleka je kratka.

Pražilec kruha

Pražilec kruha res ni mora najboljša potrebna naprava v gospodinjstvu, vendar pa je v družini, ki si res vzame čas za zajtrk, prijetna sprememba. Pražilec pomaga spremeniti enoličnost zajtrkov, pa ne samo to. V pražilcu popečen dan star kruh postane spet užiten in okusen. Tak kruh lahko brez strahu jedo vsi, ki pazijo na kalorije, tisti pa, ki menijo, da je svež kruh za zdravje škodljiv, pa imajo s pražilcem kruha tudi svoje zadovoljstvo.

Kruh je v pražilcu popražen v zelo kratkem času, medtem ko ga na štedilnikovi plošči ali v pečici bolj težko pripravljamo, pa še zažge se nam lahko. Na tako opravljen kruh mažemo maslo, marmelo

ali topljeni sir. Lahko pa pripravimo tudi tople sendviče, tako da med dve tanki rezini kruha denemo malo salame in sira in vse skupaj vstavimo v pražilec. V trgovinah se tudi dobijo poseben kruh toaster, namenjen prav za pražilec. Lahko ga hranimo doma nekaj dni. V trgovinah so pražilci različne velikosti in različnih cen. Najbolje je izbrati takega, v katerem je kruh hitro popečen, da se lahko čisti in da ima pripravo, k lovi drobtinice.

Podbradek

Podbradek ali dvojna brada se pojavi nenadoma, ko vas na to opozore najbližji ali ko se tudi iz profila pogledate v ogledalo. Dvojna brada je znak mlhavosti mišic na vratu, vendar pa se podbradek lahko pojavi že zelo zgodaj, ko o mlhavosti seveda še ni govora. Najprej je treba vedeti, da razni položaji glave še posebno pospešeno vplivajo na nastanek podbradka. Visoko vzglavje vedno pripomore k podbradku, zato spite brez blazine ali z zelo majhnim trdim vzglavjem. Upognjen hrbet in glava povesena na prsi — taka drža niti najmanj lepa pa še podbradek nastaja. Tudi pri delu pazimo, da imamo hrbet in glavo kar najbolj pravilno, seveda če to dovoljuje vrsta dela. Sicer pa mislimo na lepo držo med hojo. Kadar jeste jabolko, ga dobro žvečite, ker vsako žvečenje krepi vratne in obrazne mišice. Tudi telovadba pomaga: vrtite z glavo v desno in levo, spuščajte jo naglo naprej in nazaj. Kadar nanašate krema na obraz, jo privoščite tudi koži na vratu. Ob tem z vrhno stranjo roke trepljajte podbradek, da pospešite obtok krvi. V zelo zelo hudih primerih, ko podbradek lahko zagreni življenje, pa pomaga plastična operacija.

Otrok in zelenjava

Večina otrok ne mara zelenjave, pa tudi med odraslimi ni veliko posebnih ljubiteljev. Jemo jo pač zato, ker mislimo, da je to zdravo in ker so nas že starši silili jesti špinato, ki menda daje moč. V družinah, kjer tudi odrasli jedo zelenjavo in te vrste jedi ne pripravljajo le za otroke, ki naj jo pač jedo, da bi zrasli, je veliko manj težav. Seveda pa ne smemo obupati in vreči puške v koruzo, če otrok odklanja zelenjavo. Sto načinov je, da mu jo priložimo v usta. Kateri otrok ne bo vzel hrustljavega rdečega korenčka. Če otrok ne mara kuhane zelenjave, mu pač ponudimo surovo. Sicer pa zelenjavo kuhajmo in jo zabelimo z maslom in dodajamo peteršilj. Solata bo mnogo privlačnejša, če med njo narežemo tudi rdečo redkvico, ki zaradi olja in kisa ni več pekoča, jed pa je privlačna na oko. Med solato lahko zrežemo tudi surovo špinato, malo naribanega korenja in podobno. Večina otrok ima rada naribano korenje z limono in sladkorjem.

Ponudimo ga s keksom za malico.

Nekateri otroci ne kažejo nobene želje po sadju. Potrebno po sladkorju, ki je v sadju nadomeščajo z željo po slaščicah, kar je seveda nezdravo in vodi k debelosti, slabim zobem, motnjam v prebavi in podobno. Res, da morda otrok kaže odpor do nekaterih vrst sadja, vendar pa je v jeseni na voljo toliko vrst, da brez posebnega truda ugotovimo, kaj otroku prija. Če ne mara sladkih in hranilnih breskev, pa bo prav gotovo planil po lubenici, grozdju ali čem drugem. Marsikateri otrok odklanja jabolka, ker jih zaradi majavih mlečnih zob ne more dobro ogolodati. Pomagajmo mu in jabolka narežimo na tanke krljice, seveda neolupljene. Sadje naj bo vedno na mizi, po vsakem obroku. Če pa je otrok posebno trdovraten glede uživanja sadja in zelenjave, poskusite še z družbo vrstnikov. Z drugimi otroki je vsaka jed pa tudi osvojena zelenjava ali sadje najboljše jed.

zdravnik svetuje

Kožna alergija v otroški dobi

Zdravljenje alergijskih kožnih bolezni v otroški dobi delimo v: vzročno, dietno, nespecifično in simptomatsko.

Vzročno zdravljenje začnemo po ugotovitvi alergenov, ki jih skušamo izločiti iz otrokovega okolja, podobno kot moramo poskušati pri alergijski bolezni dihal. Če to ni mogoče, pa uvedemo specifično hiposenzibilizacijo, ki jo izvajamo sistematsko in dovolj dolgo kot pri alergijski bolezni dihal. Pri preobčutljivosti na živila (nutritivna alergija) pa poskušamo z eliminacijsko dieto.

Dietno zdravljenje izvajamo najprej s standardno eliminacijsko dieto. Iz prehrane črtamo živila, na katera je otrok lahko preobčutljiv. Ko pa nam uspe natančno določiti živilo, na katero je otrok zagotovo občutljiv, preidemo na povsem individualno dieto, ki se je držimo do popolnega izboljšanja, hkrati pa dajemo še vitaminske preparate.

Nespecifično zdravljenje sestoji iz simptomatskega splošnega in lokalnega zdravljenja. Najvažnejše je, da skrbno negujemo kožo, da s tem preprečimo vsako zunanjo infekcijo. Oblačila in plenice morajo biti oprane, prelikane in mehke, da ne dražijo kože.

Simptomatsko zdravljenje je zelo važno predvsem v dojenčkov dobi in v dobi malega otroka. Takrat se najpogosteje pojavlja otroški ekcem. Pomankanje vitaminov ima tu precejšnjo vlogo. Kožne infekcije so v tej dobi nasploh zelo pogoste, včasih zajemajo precejšnje površine kože oziroma telesa in laično zdravljenje pač ni zaželeno. Zdravnik pediater — alergolog ali zdravnik — kožni specialist imata tu edino besedo.

dr. Vojteh Erjavec

DRUŽINSKI POMENKI

Stari recepti po starem in novem Belokranjska jota

Za belokranjsko joto potrebujemo fižol, ječmen, zelje, repo in suho meso. Vse sestavine skuhamo vsako posebej, le suho meso na koncu kuhanja dodamo zelju ali repi. Joto pripravimo tako, da vsako od teh jedi v plasteh naložimo v pekač. Najprej denemo v pekač plast zelja, nato plast fižola, nato narežemo suho meso, sledi ječmen, fižol in spet zelje ter tako naprej, dokler ni pekač poln. Vse skupaj prelijemo z ocvirklj in denemo v ogreto pečico za pol ure.

I. G. Skofja Loka

ODSLEJ TEHNIČNA TRGOVINA

JUGOTEHNIKA

TUDI V TRŽIČU!

11. septembra bo odprlo trgovsko podjetje s tehničnim materialom iz Ljubljane svojo 26. prodajalno v Sloveniji. V preurejeni stavbi poleg pošte v Tržiču bodo Tržičani in okoličani lahko kupovali celoten tehnični izbor, ki ga potrebujejo za dom, gospodinjstvo, obrt in kmetijstvo. Tako se bo Jugotehnika približala vsem, ki so do sedaj kupovali tehnične artikle v oddaljenejših trgovinah.

Predolgo bi bilo naštevanje, kaj vse boste lahko kupili.

**OGLEJTE SI NOVO PRODAJALNO
JUGOTEHNIKE V TRŽIČU**

ZP ISKRA

Elektromehanika Kranj

želi zaposliti nove sodelavce, in sicer:

25 delavk

za delo v montaži ali obdelovalnici

15 delavcev

za delo v obdelovalnici ali v oddelku plastičnih mas

Kandidati naj pošljejo pismene prijave do 30. septembra na naslov: ISKRA — Elektromehanika Kranj, kadrovski oddelk, 64000 Kranj, Savska loka 4.

Komunalno podjetje

Vodovod

Kranj

obvešča občane, da s 15. septembrom 1972 uvaja delovni čas za stranke, in sicer:

ponedeljek od 6. do 10. ure

sreda od 12. do 16. ure

Od 1. novembra do 31. marca pa traja delovni čas za stranke:

ponedeljek od 7. do 11. ure

sreda od 13. do 17. ure

Prosimo, da stranke upoštevajo zgoraj določeni delovni čas.

Hotel Krim Bled

objavlja po sklepu UO z dne 2. septembra 1972 naslednja prosta delovna mesta:

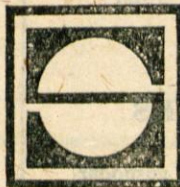
1. receptorja

pogoj: KV gostinski delavec s 5-letno prakso na podobnih delovnih mestih s pasivnim znanjem 2 tujih jezikov;

2. kuhinjske blagajničarke

pogoj: SŠ, KV gostinski delavec ali nepopolna SŠ s 3-letno prakso.

Delovni mesti sta za nedoločen čas. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

veletrgovina

ŠPECERIJA

bled

razpisuje prosto delovno mesto

računovodje

SOZD Klavnica v Radovljici

Pogoj: dokončana ESS z najmanj 8 let prakse v finančni stroki.

Ponudbe pošljite na naslov: Veletrgovina Špecerija Bled, Kajuhova 3, do 18. septembra.

OBISČITE NOVO TRGOVINO **JUGOTEHNIKA** V TRŽIČU

JUGOTEHNIKAprodajalna **Kranj - JLA10**

od 1. septembra dalje
NON-STOP od 7^h do 19^h

●peči za centralno kurjavo

HUSQVARNA
IDEAL STANDARD
EMO
KOMA

●gospodinjski aparati

●sanitarna keramika

●vodovodna inštalacija

●TV, radio aparati

●akustika

VISOKA EKONOMSKA KOMERCIJALNA ŠOLA
MARIBOR — SEKCIJA KRANJ
 obvešča, da je

vpis izrednih slušateljev VEKŠ

za šolsko leto 1972/73 v prostorih Kluba gospodarstvenikov Kranj, Prešernova 11/I, in sicer:

15. septembra t. l. od 15. do 18. ure in 16. septembra od 8. do 12. ure.

Vpis je v I. in II. letnik in evidenčno.

Odbor sekcije VEKŠ Kranj

mali oglasi

Obveščamo bralce, da smo se preselili v nove prostore ČP Gorenjski tisk, Kranj. Naš novi naslov je: Ulica Moše Pijadeja 1, Kranj. Telefonska številka za malooglasni in naročniški oddelek je 21-194.

PRODAM

Prodajam SLAMOREZNICO tempo s pomično verigo in puhalnikom. Zmrzlikar, Hra-
 stje 46, Kranj 4348

Potrošniki! Prodajam in sprejemam naročila za jedilni KROMPIR cvetnik za ozimnico. Lokar, Rupa 11, Kranj 4590

Prodajam dobro ohranjeno SLAMOREZNICO s puhalnikom ali zamenjam za kravo. Polica 2, Naklo 4608

Dnevno sveža JAJCA bele in rjave barve se dobijo pri BAJDU, Križe 81 4609

Ugodno prodajam sobni KAMIN, DIVAN, SMUČI in pol-PANCARJE št. 38, razna OBLACILA za fanta od 7. do 13. leta. Naslov v oglasnem oddelku 4610

Prodajam eno leto stare KO-KOŠI nesnice. Strahinj 38, Naklo 4611

Prodajam pet TRAVERZ, dolgih 8 m. Ogled v nedeljo, 10. septembra, dopoldne. Umnik, Suha 39, Kranj 4612

Prodajam KNJIZNE OMARE, visoke 240 in 248 cm, široke 168 in 130 cm. Informacije po telefonu 24-451 Kranj (popoldne) 4613

Prodajam nemško motorno SLAMOREZNICO s puhalnikom in z nizkim koritom, ki se dviga. Pšata 32, Dol pri Ljubljani 4614

Prodajam SLAMOREZNICO speiser ali ultra ali zamenjam za dobro kravo. Senčur, Pipanova 40 4615

Prodajam novo trivrstno diatonično HARMONIKO. Žura, Kranj, Gradnikova 11 4616

Poceni prodajam skoraj nov OTROSKI VOZICEK in KOSEK. Novinec Elvira, Kranj, Stirnova 16 (Primskovo) 4617

Ugodno prodajam kompletno SPALNICO. Stular, Šorlijeva 25, Kranj 4618

Prodajam 20 m³ suhih že nasekanih DRV in 180 m dolgo novo pocinkano MREŽO, visoko 1,30 m. Vrtnarija Tušek, Podbrezje, Duplje 4619

Prodajam KRAVO s teletom. Medno 12, Medvode 4620

Prodajam dobro ohranjen kombiniran OTROSKI VOZICEK. Kuhar, Valjavčeva 5, Kranj 4621

Poceni prodajam RADIO z MAGNETOFONOM (radio ima dve valovni dolžini) na 220, 12 in 9 voltov in RADIO grunding (4 valovne dolžine). Grigič Martin, Šolska ulica 5, Tržič 4653

Prodajam 3000-litrsko CISTERNO, primerno za vodo ali za gnojnico. Sinkovec Jože, Hotovlje 18, Gorenja vas 4654

Prodajam KRAVO s teletom. Rozman, Lancovo 40 pri Radovljici 4655

Ugodno prodajam PEC na olje emo 6. Brezar Anton, Ulica 1. avgusta 3, Kranj 4656

Prodajam šest let starega KONJA, sposobnega za vsa dela. Mežan Matevž, Bled, Grajska 30 4657

Prodajam 25.000 kosov navadne OPEKE. Dolenja Dobrava 13, Gorenja vas 4658

Prodajam 7 let starega KONJA in zamenjam 16-colski GUMI VOZ za lažjega. Kepic Anton, Stara cesta 19, Kranj 4659

Prodajam enodelno OKNO in VRATA Mavčiče 20 4660

Prodajam dve OTROSKI POSTELJICI z vložki in prešitima odejama. Krelj, Stara cesta 13, Kranj 4661

Prodajam odlično ohranjeno DNEVNO SOBO. Kajuhova 15, Kranj 4662

Prodajam devet mesecev brejo KRAVO. Zg. Bitnje 17 4663

Prodajam avstrijsko motorno KOSILNICO in 2 m³ DESK. Kalan Frančiška, Zalog 10, Golnik 4664

Prodajam kombinirano PEC za kopalnico in KAMIN. Pogachnik, Zvirče 20, Tržič 4665

Prodajam mlado KRAVO s teletom, po izbiri. Strahinj 7, Naklo 4666

Prodajam 10 let starega KONJA. Trboje 11, Smlednik 4667

Prodajam KRAVO. Voglje 106 4668

Prodajam dva PRASICA, ka do 100 kg. Smartno Cerklje

Prodajam tri lepe PRASICE, stare 11 tednov. Cerklje 79

Prodajam 16 mesecev staro TELICO. Poženik 38

Prodajam dva PRASICA, ka po 100 kg. Dvorje 38

Prodajam štiri mesece mlado KRAVO. Stiška vas Cerklje

Prodajam TELEVIZIJO. led v soboto, nedeljo in delavnikih od 15. ure dalje. Vodnik, Mlakarjeva 2 (Vodovodnem stolpu), Kranj

Prodajam tri tedne stare TELETA za rejo. Vrhun Orehek, Zasavska 41, Kranj

Prodajam devet let stare KONJA. Drinovc Peter, Strahinj 64, Naklo

Prodajam več PRASICE težkih od 70 do 90 kg. Čiček, Klanec 7, Komenda

Prodajam kombiniran OTROSKI VOZICEK. Knific Jan Prebačev 37, Kranj

Prodajam več PRASICE težkih od 30 do 40 kg. Strahinj 18, Naklo

Prodajam MOPEd, RADIMOŠKO BUNDO in moški krombi PLASČ. Mlekarska 46, Kranj

Zaradi selitve prodajam HISTVO. Štromajer Mark Tomšičeva 19, Kranj

Prodajam KRAVO, ki bo trtil teletila, in TELICO. ternelj, Bistrica 22, Duplje

Prodajam šest tednov staro TELICKO, primerno za re in malo rabljen POEXPRES. Obid, Gobovci

Prodajam 90-litrski KOT za žganjekuho, pet TRAVE dolgih 5 m in 300 kosov stare OPEKE špičak. Fajdiga Zg. Duplje 58

KUPIM

Kupim diatonično HARMONIKO. Bernik Valentin, na Jošta 26, Kranj

Kupim lahko DEFO, ne izvedbe s kolesi velikim mopedu. Ponudbe poslati na »dera«

Kupim novo ali rabljeno montažno BARAKO za zasnji vikend. Ponudbe poslati pod »montažna«

Kupim delovnega VOZ teškega od 450 do 500 Markan Lovro, Sr. Bela Predvor

Kupim CEMENT. Cena važna. Vse ostalo po telefonu 23-931 Kranj

Kupim 100-litrski enofazni MESALEC za beton. Pivov Rovte 12, Podnart

Ugoden nakup svetlobnih teles (lestencev) z 10-odstotnim popustom v blagovnici Astra v Kranju od 1. do 25. septembra

MOTORNNA VOZILA

Ugodno prodam avto SIM-
CA 1000 GL, letnik 1967. Pipa-
nova 19, Šenčur 4467

Prodajam FIAT 750, letnik
1965. Boštjančič, Zupančičeva
31, Kranj 4594

Prodajam ZASTAVO 750, let-
nik 1971. Kokrica, Pokopali-
ška 7, Kranj 4596

Prodajam dobro ohranjen
AMI 8, letnik 1969 november.
Rudno 22, Železniki. Ogled
vsak dan popoldne 4598

Prodajam ZASTAVO 750, let-
nik 1968. Cerklje 248 4623

Prodajam dobro ohranjen
MOPED T-12. Praprotna Po-
lica 26, Cerklje 4624

Odstopim vrstni red za
FIAT 101. Nadižovec, Naklo
145 4625

Prodajam AUSTIN 1300, let-
nik 1970, prevoženih 25.000 km
ali PEUGEOT 204. Košir, Ho-
temaže 60, Preddvor 4523

Ugodno prodajam komplet
MENJALNIK in dve komplet-
ni GUMI za fiat 750. Ropret
Alojz, Radovljica, Trubarje-
va 1 4626

Prodajam osebni avto SIMCA
1100, letnik 1968. Sp. Bela 1,
Preddvor 4627

Prodajam FIAT 750, letnik
1966. Hrastje 8, Kranj 4628

Prodajam NSU 1200 C, letnik
1970 ali zamenjam za FIAT
750 z doplačilom. Ogled vsak
delovni dan od 14. do 16. ure.
Kranj, Gregorčičeva 9 4629

Prodajam VOLKSWAGEN ke-
sonar, letnik 1965, Sinkovec
Jože, Hotavljice 18, Gorenja
vas 4630

Nujno prodajam FIAT 750,
letnik 1964 v dobrem stanju,
lepo ohranjen, cena nizka.
Zg. Brnik 85 4631

Prodajam dobro ohranjen
FIAT 750. Sr. Bitnje 92 4632

Ugodno prodajam SIMCO
1301 special, letnik 1970, pre-
voženih 28.000 km. Ogled mož-
en vsak dan od 9. do 18.
ure. Pauker Franc, Vodniko-
va 10, Lesce 4633

Prodajam VOLVO 122 S in
MOPED. Cena ugodna. Smo-
lej, Bistrica 99, Trzin 4634

Prodajam dobro ohranjen
AVTO FIAT 600 D. Gradisar
Tone, Sp. Duplje 52 4599

Prodajam STROJ, po general-
ni 18.000 km, MENJALNIK in
razne druge dele za VOLKS-
WAGEN, letnik 1960. Lahko
tudi posamezno. Naslov v
oglasnem oddelku 4683

Prodajam dobro ohranjen
AMI BREAK. Ogled v Brito-
fu 152, Kranj 4684

Prodajam dobro ohranjeno
SKODO 1000 MB, letnik 1967.
Klemenčič, Jelenčeva 23
Kranj 4685

PEUGEOT 204 BREAK, let-
nik 1968, po generalnem po-
pravih, dobro ohranjen in
opremljen napredaj. Informa-
cije od 11. septembra dalje
med 16. in 18. uro pri hišniku
neboštčnika, Cesta JLA 6,
Kranj 4686

Prodajam FORD TAUNUS
12 M, v račun vzamem FIAT
750. Tupaliče 2 4687

Ugodno prodajam FIAT 750,
letnik 1965. Hribar, Mengeš,
Prešernova 36 4688

STANOVANJA

Iščem opremljeno ali praz-
no SOBO s kopalnico v Kra-
nju. Predplačilo ali najemni-
na po dogovoru. Ponudbe po-
slati pod »soba« 4357

Nujno potrebujem tro- ali
dvosobno STANOVANJE v
Kranju, najraje v Stražišću
do spomladi 1973. Ponudbe
poslati pod »dober plačnik«
4603

Prodajam enosobno vseljivo
STANOVANJE in enosobno
zasedeno STANOVANJE. Po-
nudbe poslati na podružnico
Glasa v Skofjo Loko pod
»gotovina« 4635

Zamenjam trosobno STA-
NOVANJE z odločbo v stari
hiši v Kranju za dvosobno
kjerkoli. Naslov v oglasnem
oddelku. Doma od 15. do 17.
ure 4636

Par srednjih let išče SOBO
po možnosti s kuhinjo v oko-
lici Kranja. Ostalo po dogo-
voru. Kupi tudi manjšo sta-
rejšo hišo. Ponudbe poslati
pod »Kranj« 4673

Kupim STANOVANJE ali
podstrešje, primerno za pre-
ureditev. Ponudbe poslati
pod »stari del Kranja« 4638

Par brez otrok išče opreml-
jeno SOBO. Možna predpla-
čilo. Ponudbe poslati pod
»oktober« 4639

SLOVENIJA PROMET sek-
tor nepremičnin Ljubljana,
Miklošičeva 20, telefon 314-296
posreduje prodajo dvosobne-
ga komfortnega STANOVA-
NJA v Trzinu, 57 m², central-
no ogrevano, takoj vseljivo,
155.000 din. Takoj vseljivo
HIŠO v Trzinu. V njej je štiri-
in polsobno komfortno
stanovanje, garaža, vrt, 350.000
din. Nedograjeno, dvostano-
vansko HIŠO v Preddvoru,
320.000 din. V prodaji imamo
več stanovanj, hiš, počitni-
ških hišic in domov ter drug-
ih nepremičnin v Ljubljani
in drugih krajih. Išče mo za
nakup več hiš v Kranju in
okolici ter drugih krajih Go-
renjske. Vse informacije do-
be kupci in prodajalci v naši
pisarni 4640

Fant in dekle iščeta v Kra-
nju ogrevano SOBO s soupo-
rabo kopalnice. Možnost
predplačila. Ponudbe poslati
pod »nujno« 4641

Miren fant išče SOBO v
Kranju. Ponudbe poslati pod
»fant« 4694

V bližini Kranja oddam
SOBO s posebnim vhom.
Naslov v oglasnem oddelku
4694

Zamenjam dvosobno STA-
NOVANJE v Sentvidu —
Brod za enako v Kranju. Na-
slov v oglasnem oddelku
4701

POSESTI

Prodajam 4000 m² GOZDA na
Brniku in HISO v Vodicah
ali zamenjam za enako v
Kranju. Naslov v oglasnem
oddelku 4642

Prodajam starejšo HIŠO z
vrtom v okolici Skofje Loke.
Ponudbe poslati pod »obroki«
na podružnico v Skofjo Loko
4643

ZAMENJAM STANOVANJ-
SKO HIŠO za enakovredno
kjerkoli. Zg. Brnik 85 4644

Prodajam takoj vseljivo STA-
NOVANJSKO HIŠO in na
isti parceli do prve gradbene
faze novo zgrajeno HIŠO z
vso dokumentacijo. Hotema-
že 5, Preddvor 4697

ZAPOSLOTITVE

Takoj sprejemem dva VA-
JENCA ali delavca za klepar-
sko in vodoinstalaterska dela.
Markič Franc, Partizanska 14,
Kranj 4645

Takoj zaposlim dva KV
MIZARJA in enega NK DE-
LAVCA. Plačam dobro in vse
sobote proste. MIZARSTVO
Markun Franc, Ribno pri
Bledu 4646

Za varstvo otrok nudim
hrano in stanovanje UPOKO-
JENKI ali tovarniški delavki.
Naslov v oglasnem oddelku
4647

Sprejemem vsa ZIDARSKA
DELA. Colak Nazim, Kokrški
breg 1a, Kranj 4648

Rad bi se honorarno zápo-
sllil kot SOFER. Imam B in
C kategorijo. Naslov v opla-
snem oddelku 4695

KLJUČAVNICAR z zna-
njem struženja in varjenja
išče popoldansko delo. Re-
snik, Zupančičeva 20, Kranj

IZGUBLJENO

Prosim osebo, ki je v nede-
ljo, 3. septembra zvečer na
Sp. Brniku na veselici pomo-
toma zamenjala PONY KOLO
bele barve, sprednje vilice so
modre, da ga vrne in svoje-
ga dobi nazaj v Lahovčah 5

POSOJILA

Nujno potrebujem za 7 me-
secev 10.000 din POSOJILA.
Dam 40% obresti. Ponudbe
poslati pod »garancija« 4650

OSTALO

Miren in dober kmečki fant
želi spoznati sebi primerno
dekle od 23 do 29 let po mož-
nosti Gorenjko. Slika zažele-
na. Ponudbe poslati pod
»Srečna ljubezen« 4651

OBVESTILA

ROLETE, lesene, plastične
in žaluzije, kakor tudi naro-
čila za PARKET sprejema
zastopnik SPILER, Gradni-
kova 9, RADOVLJICA, tele-
fon 064-75-610. Pišite, pridem
na dom 3497

BALETNA SOLA začne z
rednim poukom 11. septem-
bra, ob 16. uri. Ponirška PLE-
SNA SOLA začne s poukom
16. septembra ob 16. uri. Ple-
snj tečaj za začetnike se za-
čne v sredo, 13. septembra,
ob 18.30 (ob sredah in pet-
kih). Nedeljski začetniški te-
čaj pa se začne 17. septem-
bra ob 9. uri. Vpisovanje v
delavskem domu vhod 5 do-
poldne ali pred začetkom
pouka na vhodu 4 4568

BAGAT ŠIVILJSKI TEČAJ
se začne: začetni 11. septem-
bra ob 15. uri, nadaljevalni
pa 12. septembra ob 15. uri.
Vse informacije dobite na te-
čaju 4652

PIREDITVE

LETNI BIFE ob ZBILJ-
SKEM JEZERU prireja ZA-
BAVO v soboto, 9. septem-
bra, ob 18. uri in v nedeljo
ob običajnem času. Igrajo
TURISTI. Vabljeni! 4698

**Piknik
v Dragočajni**

Avto-moto društvo Kranj
in ribiška družina bosta v ne-
deljo v kampu Dragočajna ob
Zbiljskem jezeru pripravila
tradicionalni ribiški piknik.
Piknik se bo začel ob 9. uri,
če bo vreme slabo, pa bo pri-
hodnjo nedeljo. Avto-moto
društvo in ribiška družina va-
bijo svoje člane na prijetno
srečanje. Obljubljajo, da bo
pečenih rib dovolj.

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Andreja Bertoncija

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od
njega, mu darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Hvala zdrav-
nikom ZD Skofja Loka, sosedom, pevcem iz Sv. Duha — Virmaše za zapete
žalostinke, kakor tudi duhovščini za zadnji blagoslov. Vsem še enkrat srčna
hvala.

Zalujoča žena in otroci z družinami

Virmaše, 8. septembra 1972

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica, zeta in svaka

Janeza Juvančiča

se iskreno zahvaljujemo dr. Planinškovi, zdravniškemu in strežnemu osebju
bolnice Golnik, tov. Jožku Novaku, sodelavcem podjetja Donit Medvode,
govorniku za poslovlilne besede in Elri Reteče. Lepa hvala gospodu kaplanu
za obred in govor, vsem sosedom in ostalim vaščanom, ki so nam stali ob
strani, posebno še Viktorju Rozmanu. Prav lepa hvala tudi vsem, ki so nam
izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Milka, sin Janez, hčerka Tilka, brat
Jože z družino, sestre Marija in Ančka

Podreča, Ljubljana, Kranj, Jama, 4. septembra 1972

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO JUGOTEHNIKA V TRZINU

Zlatenica v Žireh v upadanju

Odkar se je sredi aprila v Žireh pojavila epidemija hepatitisa (zlatenice), je število obolelih naraslo na 150. Med obolelimi so predvsem otroci, kar je pri vseh epidemijah zlatenice značilno. Največ obolelih za zlatenico je bilo maja in junija, zdaj pa kot so povedali na Zavodu za zdravstveno varstvo v Kranju, že lahko rečemo, da epidemija pojenjuje, saj se število na novo obolelih močno zmanjšuje.

Žirovčani so pojav bolezni vzeli zelo resno, kot si ta nalezljiva in neprijetna bolezen tudi zaslužila. Prebivalci so bili o zaščitnih ukrepih dobro seznanjeni, saj je skoraj vsak dobil letak z navodili, odločili so se tudi za rekonstrukcijo vodovoda, za katerega so epidemiologi skoraj prepričani, da je vir vseh okužb. Voda je sedaj klorirana. Na to misel, da bi bila vir okužbe z zlatenico prav voda, kaže dejstvo, da je največ obolelih prav v Startl in Novi vasi in delu Dobračevega, ki imajo isti vodovod. To naj bi bila vodna epidemija, ostala obolelpa pa naj bi se razširila s kontakti.

Posebno prizadevno so se lotili izvajanja zaščitnih higienskih ukrepov na osnovni šoli v Žireh. Med počitnicami so v šoli preuredili sanitarije, vsak razred ima svoj umivalnik, sprejet in izvajan pa je tudi strog higienski režim, ki se ga učenci drže, nadzirajo

pa ga učitelji. Da bi povečali odpornost proti boleznim, so bili vsi šolski otroci, okoli 640 jih je, cepljeni z gama globulinom, prav tako tudi 40 predšolskih otrok v varstvu. Konec tega tedna pa bo gama globulin dobilo še 150 predšolskih otrok, kasneje pa še učenci čevljarske šole. Omenjeno cepivo so dobile tudi vse nosečnice. Zdravstveni dom v Kranju pa se je odločil, da bodo v ambulantah Gorenja vas in pa Žiri nekaj časa uporabljali za dajanje injekcij plastične brizge za enkratno uporabo. Na ta način bo izključena morebitna okužba s hepatitisom prek krvi.

Vsi ti zaščitni ukrepi, ki jih izvajajo zdravstvena služba ob pomoči krajevnih dejavnikov predvsem vodstva osnovne šole, tovarne Alpina, krajevne skupnosti in drugih, so pripomogli, da so bolezen začasno zavirali.

Hepatitis (zlatenica) v Sloveniji in na Gorenjskem ni neznana bolezen. Pojavlja se v intervalih dolgih šest do sedem let. Zdravila zanj še ne poznamo, razen sredstev za večanje odpornosti organizma in pa higienskih ukrepov. Zadnja večja razširjenost zlatenice na Gorenjskem je bila leta 1966 in 1967, pred tem pa leta 1959. Tudi v teh dveh epidemijah so oboleli predvsem otroci v starosti od 5 do 15 let. L. M.

S kolom ubil brata

Senat okrožnega sodišča v Kranju je izrekel sodbo 31-letnemu Primožu Benedičiču iz Martinj vrha v občini Škofja Loka za kaznivo dejanje uboja. Obtoženec je bil spoznan za krivega, ker je ubil svojega brata Janeza. Obsojen je bil na 4 leta in 6 mesecev strogega zapor.

Dogodek se je pripetil letos 12. marca zvečer na Martinj vrhu. Popoldne je Primož Benedičič s sinom odšel od doma, da bi pri oddaljenih sosedih nakupil jabolka in hruške. Ob povratku se je ustavil na kmetiji pri svoji mami, vendar brata Janeza ni bilo doma. Ustavil se je še v hiši Petra Demšarja, kjer je poročena njegova sestra. Tu je bilo že več ljudi, med njimi tudi njegov brat Janez. Igrali so šah, karte, se pogovarjali in pili. Primož je k družbi prisedel. Nenadoma je nastal spor, ker je že vinjeni brat Janez opazil, da mu je izginil vžigalnik. Kasneje ga je sicer našel v svojem žepu, vendar pa je mlajšega brata Primoža obdolžil, da mu je on vžigalnik podtaknil v zadnji hlačni žep. Bil je razburjen in je mlajšega brata z besedami napodil. Začelo se je prerivanje in brat Primož se je umaknil v kuhinjo. Tu je našel lesen kol, ki ga na kmetih uporabljajo za tlačenje živinske krme. S kolom v roki je stopil iz kuhinje in zamahnil proti bratu Janezu. Po drugem udarcu je ta padel in zaradi poškodb — udarec ga

je zadel v glavo — umrl.

V družini Benedičič se je rodilo 15 otrok, živih pa je ostalo le osem. Oče je bil vdan alkoholu in to je vplivalo tudi na razvoj otrok. Oče je s Primožem grobo ravnal, saj je moral že s 14. leti od hiše. Po očetovi smrti je kmetijo upravljal starejši brat Janez, ki pa ni hotel mlajšemu Primožu izplačati njegovega deleža na kmetiji. Zaradi vsega tega, zapostavljanja v mladosti in pa zaradi premoženjskih razlik je med bratoma vzkliklo sovraštvo.

Sodišče je upoštevalo mnoge sodnega izvedenca psihologa, da je bilo dejanje storjeno v zmanjšani prištevnosti, to je, da se obtoženec v kritičnem trenutku zaradi takih odnosov z bratom in pa zaradi popitega alkohola ni mogel obvladati in presoditi posledic.

Pri izreku kazni je sodišče kot olajševalno upoštevalo, da je obtoženec še nekaznovan, dosedanje razmere, v katerih živi, predvsem pa skrb za štiri majhne otroke. L. M.

Okradla sta turiste

Senat okrožnega sodišča v Kranju je obsodil 25-letnega Mehmedalija Jasikovića iz Bjeline in 27-letnega Mevludina Belkića prav tako iz Bjeline zaradi kaznivega dejanja tatvine in dveh kaznivih dejanj velike tatvine. Jasiković je obsojen na 3 leta in 6 mesecev strogega zapor. Sodba mu je bila izrečena v odsotnosti, ker je pred kratkim pobegnil iz zapor. Belkić pa je bil obsojen na eno leto in 6 mesecev zapor, vendar mu je bila kazen odložena za dobo treh let, če v tem času ne bo storil novega kaznivega dejanja.

Obtoženca sta se letos junija srečala v Makarski, nato pa sta se napotila v Slovenijo, da bi se zaposlila najverjetneje na Jesenicah. Se istega dne dopoldne, ko sta prispela na Jesenice, sta se z avtobusom odpeljala na Bled. V kampu Zaka se je Jasiković splazil skozi odprto v ograji do šotora nekega holandskega državljanja in mu ukradel moški suknjič. Belkić pa je stražil, da ju ne bi kdo zalotil. Se istega dne zvečer se je Jasiković splazil v Kompasovem hotelu na Bledu v sobo angleškega državljanja in mu odnesel dva fotografska aparata, več cigaret in žensko torbo, vse skupaj v vrednosti 5700 din. Tudi tu je bil Belkić v neposredni bližini in je stražil. Naslednjega dne sta ponovno v kampu Zaka kradla. Iz šotora holandskega državljanja sta ukradla radijski tranzistor in sandale. Z ukradenimi predmeti sta se odpeljala proti Ljubljani. Prodajo nakradenih predmetov pa so jima preprečili miličniki.

Pri višini kazni za obtoženega Jasikovića je sodišče kot olajševalno okoliščino upoštevalo, da je bil zaradi tatvin že večkrat kaznovan, kot olajšilne pa njegovo priznanje, s katerim je prispeval k razčiščenju dejanskega stanja, in pa to, da so bili predmeti deloma vrnjeni oškodovancem. Pri obtoženem Belkiću pa je sodišče upoštevalo njegove socialne razmere, predvsem to, da mora skrbeti za tri majhne otroke. Prav zato in pa ker Belkić velja za še nekaznovanega, mu je sodišče izreklo pogojno kazen.

S silo vzel denar

Okrožno sodišče v Kranju je obsodilo Cena Audića, starega 18 let, iz Orahovca, sedaj stanuje v Kranju, zaradi kaznivega dejanja rop na eno leto strogega zapor.

Mladi Cena Audić je prišel v Slovenijo pred poldrugim letom in je nekaj časa delal v Litostroju v Ljubljani, nazadnje pa v Tekstilnem centru v Kranju. Letos poleti je delo samovoljno zapustil. 17. julija popoldne je bil v bifeju Turist v družbi Franca Paskvalija in še dveh znancev. Ob tej priložnosti je Cena Audić opazil, da ima Franc Paskvali denar. Vsi skupaj so kasneje odšli v Zabnico v tamkajšnjo gostilno. Okoli devete ure zvečer sta od vse družbe ostala le še obdolženec in pa Franc Paskvali. Obdolženec je Paskvalija prosil za 1000 din, vendar je ta odklonil. Nato sta skupaj odšla po glavni cesti proti Kranju. Pri odcepu ceste proti K2 Sloga sta se ustavila in se še pomenkovala. Obdolženec je Paskvaliju pravil, da je zaposlen pri omenjeni zadrugi in povabil Paskvalija, naj ga do kmetijskega posestva spremlja. Paskvali pa je odklonil. Tedaj je obdolženec nenadoma od zadaj Paskvaliju z laktjo stisnil za vrat, nato pa mu je vzel denarnico in iz nje pobral 230 din. Denarnico mu je nato vrnil in zbežal proti kmetijskemu posestvu.

Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo težo kaznivega dejanja, kot olajšilne okoliščine pa obtoženčovo mladost, njegovo nekaznovanost, da je škoda majhna in večinoma povrnjena. Zaradi vsega tega je sodišče po zakonu zagroženo kazen omlila in izreklo najmanjšo možno kazen za tako dejanje. Dejanje je bilo sicer storjeno v vinjenem stanju, vendar vinjenost ni bila takšna, da se obtoženec ne bi zavedal, kaj dela. L. M.

Zahvala

Ob boleči in mnogo prerani izgubi naše drage hčerkice, vnukinje, nečakinje in sestrične

Tatjance Kancilija

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo dr. Sajevidu za hitro in skrbno pomoč, g. župniku za ganljive besede ob odprtem grobu in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrekli sožalje.

Zalujoči: mamica, ata, mama, strica Jože in Tone z družino ter drugo sorodstvo

V spomin

druge obletnice prerane smrti 11. septembra 1970 našega nenadomestljivega sina, moža, očeta, brata, svaka in strica

Jakoba Praprotnika

Z žalostjo polnim srcem se še vedno oziramo v temno nepopravljivo praznino, ki je ostala za teboj. Neizrekljiva bolečina še vedno reže naša srca ob spominu na tvojo nenadno tragično smrt, ko si nas moral zapustiti ob ravno dopolnjenem štiridesetem letu življenja. Neutrudno si delal za boljšo bodočnost sebi in družini. Uspehov svojega dela si bil vedno tako vesel. Ko bi ravno mogel začeti lažje življenje, te je kruta usoda odtrgala od nas.

Zalujoči: žena, sinova in hčerka, brat in sestre z družinami in neotolažljivi oče

Prezrenje, Bled, Homec, Brezje, Lipnica, Kovor in Trboje

Sindikalne igre kranjske občine v malem nogometu**Sava prvak**

V sredo je bilo odigrano finalno tekmo v okviru šestih letnih športnih iger občinskega sindikalnega sveta Kranj v malem nogometu. Tekme so se končale takole: Sava : Tekstilindus 1:0, Sava : Iskra A 4:0, Sava : IBI 2:2, IBI : Iskra A 0:0, IBI : Tek-

stilindus 2:0, Tekstilindus : Iskra A 1:0.

Lestvica:

Sava	3	2	1	0	7:2	5
IBI	3	1	2	0	4:2	4
Tekstilindus	3	1	0	2	1:3	2
Iskra A	3	0	1	2	0:5	1

P. Novak

Letne sindikalne igre Gorenjke

V sredo, 6. septembra, so bile v Kranjski gori že tradicionalne letne igre članov kolektiva hotelskega in gostinskega podjetja Gorenjke z Jesenic. Tekmovanj v namiznem tenisu, streljanju, kegljanju, šahu in malem golfu se je udeležilo okoli 100 članov kolektiva. Tako kot vsa leta doslej, tako so tudi letošnje tekmovanje dobro pripravili. Zmagovalcem v po-

sameznih disciplinah so podelili praktična darila.

Rezultati: Moški: namizni tenis: 1. Milan Flegar, streljanje: 1. Tone Možir, kegljanje: 1. Milan Bregar, šah: 1. Ivo Kostanješek, mali golf: 1. Alojz Ščap.

Zenske: namizni tenis: 1. Zlata Konobelj, streljanje: 1. Anica Poljšak, kegljanje: 1. Milica Rokavec, mali golf: 1. Marica Davidovič. D. S.

Gorenjska rokometna liga**Krvavec: Preddvor 16:20**

V novo prvenstveno sezono so startali to nedeljo tudi rokometarji v I. in II. gorenjski rokometni ligi. V I. ligi so bili doseženi pričakovani rezultati, le Tržič B je na domačem igrišču z golom prednosti odpravil Kranjsko goro.

Rezultati: Krvavec : Preddvor 16:20 (6:10), Sava B : Jesenice 11:18 (5:9), Tržič B : Kranjska gora 20:19 (11:9), Zabnica : Kranj 12:35 (6:16), Radovljica : Križe B 24:11 (10:5).

V II. gorenjski ligi pa smo že na pragu nove sezone doživeli prvo presenečenje, saj je Šešir B že v prvem kolu brez porabe dobil tekmo z Alplesom B. V ligi po dveletnem premoru spet startajo kranjski Veterani, ki pa so v prvem kolu nalezeli na mlade igralce Preddvora B in jih visoko premagali.

Rezultati: Šešir B : Alples B 10:0 b.b., Veterani : Preddvor B 37:21 (13:10), Zabnica B : Duplje B 13:25 (5:11), Radovljica B : Storžič 18:10 (6:4).

-dh

Na startu dve zmagi

V četrtek se je v Kotorju začelo letošnje mladinsko prvenstvo v vaterpolu. Med 16 ekipami nastopa tudi mladinsko moštvo Triglava, ki brani tretje mesto z zimskega državnega prvenstva.

Že na startu so Kranjčani dobro zaigrali, saj so premagali oba zagrebška nasprotnika Mladost in Medveščak.

Rezultati: Triglav : Mladost 9:1, Triglav : Medveščak 5:2. Po igri, ki so jo prikazali lahko računamo na visoko uvrstitev.

-dh

Ljubljanska conska rokometna liga**Sava : Hrastnik 12:7**

V drugem kolu ljubljanske conske rokometne lige so presenetili igralci loškega Šeširja, ki so brez težav odpravili Križane. V drugem gorenjskem derbiju pa je Kamnik na domačem igrišču premagal Alples. Duplje so morale priznati premoč Mokercu, medtem ko je Sava v Stražišču odpravila Hrastnik.

Rezultati: Duplje : Mokerc 18:21, Sava : Hrastnik 12:7, Šešir : Križe 20:15, Kamnik : Alples 24:19.

V vodstvu sta Kamnik in Šešir s 4 točkami, sledi Sava 3, šeste so Duplje 2, enajste pa Križe brez točk.

J. Kuhar

Danes srečanje starejših nogometašev Gorenjske**Gorenjska : Korotan**

V okviru proslav 60-letnice nogometa na Gorenjskem bo nogometna podzveza za Gorenjsko organizirala srečanje starejših nogometašev bivšega Korotana iz Kranja proti reprezentanci ostalih gorenjskih klubov. Tekma bo v soboto, 9. septembra, ob

16:30 na igrišču v športnem parku Stanka Mlakarja v Kranju. Ljubitelji nogometa bodo tako lahko spet videli v nogometnih dresih svoje nekdanje ljubimce, ki so tolikokrat pripomogli k zmagi svojih klubov.

P. Novak

Košarka**Pojutrišnjem Triglav : Olimpija**

Košarkarji kranjskega Triglava so se uvrstili v četrtfinale letošnjega tekmovanja za košarkarski pokal Jugoslavije. Na prenovljenem igrišču — zavod za vzdrževanje športnih objektov je namreč košarkarsko igrišče na stadionu Stanka Mlakarja obnovil, na igrišču so postavili novo električno napeljavo in odlično asfaltno prevleko — se bodo pojutrišnjem ob 19.30 srečali

z ljubljanskim prvoligašem — Olimpijo.

Obeta se zanimivo košarkarsko srečanje, saj bodo ljubljancem nastopili v popolni postavi razen reprezentanta Vinka Jelovca, ki je z reprezentanco na olimpijskih igrah v Münchnu. Triglavani obljubljajo, da se bodo na tekmi potrudili in da ni izključeno presenečenje.

-dh

Gorenjska košarkarska liga**Derbi v Kropi**

Danes se bo začelo tekmovanje tudi v gorenjski košarkarski ligi. Po prvem delu prvenstva so bili v vodstvu košarkarji Kroke z enakim številom točk kot Sava iz Kranja. Že v prvem kolu jesenskega dela se bosta v Kropi srečala kandidata za prvo mesto.

Lestvica pred prvim kolom je naslednja:

Kropa	7	6	1	429:350	12
Sava	7	6	1	448:379	12
Gotik	7	4	3	412:372	8
Jesenice	7	4	3	459:428	8
Gorenja vas	7	3	4	337:314	8
Beksl	7	3	4	388:370	6
Trhle veje	7	2	5	348:403	4
Radovljica	7	0	7	295:480	0

Pari prihodnjega kola: Kropa : Sava, Trhle veje : Radovljica, Beksl : Jesenice, Gorenja vas : Gotik.

J. Azman

XX. olimpijske igre moderne dobe**Jugoslavija : Romunija 14 : 13**

München, 8. septembra — Po prepričljivi zmagi naših rokometarjev nad reprezentanco Zahodne Nemčije (24:15) so se danes naši rokometarji pomerili s svetovnim prvakom v rokometu Romunijo in zmagali z rezultatom 14:13. Največ golov za Jugoslavijo je dal Lazarević 6, za Romunijo pa Gruja 8. Sodila sta švedska sodnika. Z današnjo zmago ima Jugoslavija že zagotovljeno srebrno medaljo. V nedeljo pa se bodo borili za zlato medaljo z zmagovalcem I. skupine.

A. U.

Teniški delavci kranjskega Triglava so si letos med počitnicami kot prvi v Jugoslaviji omislili pionirsko teniško šolo. Na 10-dnevnem tečaju pionirjev in pionirk do 13. leta, ki je bil pod vodstvom znanega kranjskega teniškega delavca Arturja Znidarja, je sodelovalo 26 mladih začetnikov. Nad udeležbo, ki je bila nad pričakovani, so bili navdušeni in presenečeni vsi. Zaradi velikega zanimanja niso mogli sprejeti vseh prijavljenecv. (-dh) — Foto: M. Zivulović

OBIŠČITE NOVO TRGOVINO **JUGOTEHNIKA** V TRŽIČU

Ta teden so bile v škofjeloški občini javne razprave o pokojninskem zavarovanju kmetov in o položaju kmečkih otrok ter o socialni pomoči najpotrebnejšim.

Katka Nastran, gospodinja, Studeno, Železniki: »Javne razprave se je udeležiti mož. Doma pa sva se veliko pogovarjala predvsem o položaju kmečkih otrok. Imava namreč 6 sinov in hčera in nama ni vseeno, kaj bodo sklenili. Doma bo lahko ostal le eden, drugi pa si bodo morali poiskati kruh drugje. Vsi otroci bi morali imeti enake pravice, pa na! bodo rojeni na kmetiji ali v mestu. Če dobivajo otroci staršev, ki so zaposleni v tovarnah in slabše zaslužijo, otroški dodatek, naj ga dobijo tudi kmečki otroci z manjših kmetij. Tudi pri pravicah za štipendijo ne bi smelo biti razlik. Saj ni malo kmečkih otrok, ki želijo in so sposobni študirati, pa morajo zaradi velikih stroškov ostati doma in se zaposliti.«

Stane Jagodic, kmet, Selca: »Veliko sem razmišljal o pokojninskem zavarovanju kmetov in menim, da bi bilo dobro tudi to vrsto zavarovanja

združiti z delavskim. Če bomo hoteli dobiti primerne pokojnine, bodo prispevki dokaj visoki. Te pa bodo zlasti hribovski kmetje, ki so večkrat ostareli ostali sami na kmetijah, težko zmogli. Otroci, ki so šli v mesto in se zaposlili, naj vsaj v tem primeru pomagajo staršem. Ko bo enkrat zagotovljeno, kako bo na stara leta, bodo kmetije lažje dobile naslednike. Gospodarstvo se bo izboljšalo, zvečal se bo dohodek in socialnih problemov bo vse manj in vse več kmečkih otrok se bo lahko enakovredno z drugimi uveljavljalo v družbi.«

Franc Dolenc, kmet, Bukovica: »Kmečkimi otrokom iz revnejših družin naj bi izdatneje pomagali. Marsikje bo veliko pomnil že otroški dodatek, vendar je oblik pomoči še veliko. Lahko bi dali tem otrokom knjige in učila zastonj v šoli, na vsak način pa naj bi dobili štipendijo, če bi želeli v uk ali študirati.« L. Bogataj

Graničarji na proslavi v Završnici

Graničarji iz Most, ki aktivno sodelujejo z vsemi krajevnimi organizacijami v kraju in z jeseniško občinsko konferenco ZMS Jesenice ter občinskim odborom ZZB NOV na Jesenicah, bodo že v soboto sodelovali na srečanju borcev gorenjskega odreda pri Valvasorju, udeležili pa se bodo tudi nedeljske proslave v Završnici. D. S.

Ob dnevu prosvetnih delavcev

Na Jesenicah se že pripravljajo na praznovanje dneva prosvetnih delavcev. Pri občinskem odboru sindikata družbenih dejavnosti bodo skupaj s Temeljno izobraževalno skupnostjo izdelali program praznovanja. Prosvetni delavci bodo ob svojem dnevu na srečanju razpravljali o raznih perečih vprašanjih. D. S.

Na Ljubelju vse pripravljeno

(Nadalj. s 1. strani)

poskrbljeno za prehrano udeležencev.

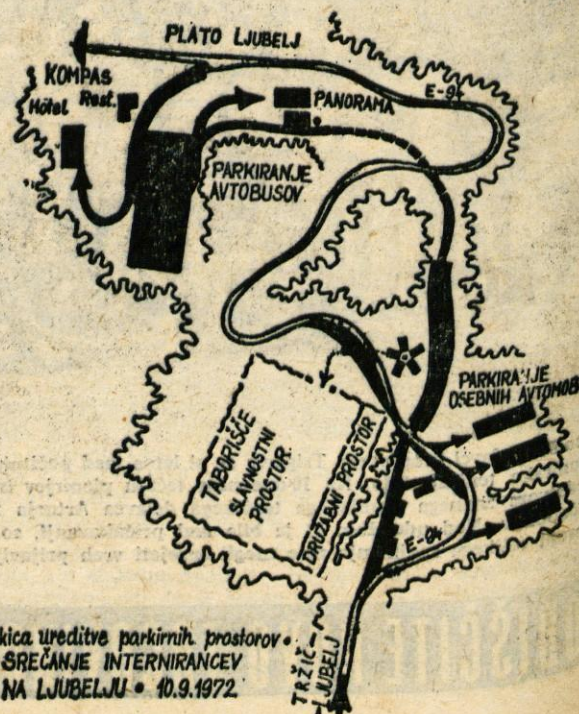
Za jutrišnjo prireditev na Ljubelju je značilen bogat kulturni program. V njem bodo sodelovali mešani pevski zbor France Prešeren iz Kranja, pihalni orkester iz Tržiča in recitatorji, program pa bo povezoval radijski in televizijski napovedovalec Marjan Kralj. Udeležence proslave bo najprej pozdravil predsednik odbora za obnovo taborišča na Ljubelju inž. Kristjan Perko, slavnostni govornik pa bo Bogdan Osolnik, podpredsednik zveze združenj borcev NOB Slovenije in nekdanji sekretar pokrajinskega komiteja KPS za Gorenjsko. Zborovalci bodo poslali s proslave pozdravni pismi, in sicer predsedniku Titu in republiškem odboru zveze združenj borcev NOB. Prav tako bodo sprejeli protestni resoluciji, in sicer protest proti vojni v Vietnamu in protest zoper neplačano odškodnino nekdanjim jugoslovanskim internirancem med zadnjo svetovno vojno. J. Košnjek

Pred tednom so v Železnikih praznovali deseti jubilejni čipkarski dan. Ob jubilejih je navada, da si spominjamo tistih prvih najtežjih dni, ko še ni bilo nobenih izkušenj, še nič ustaljenega, ljudi, ki so za stavili prve korake.

Joža Mohorič pripoveduje: »Bil sem predsednik turističnega društva Železniki, ko je Gorenjska turistična zveza predlagala, da tudi v našem kraju pripravimo prireditev, ob kateri se bomo spomnili starih časov in običajev železarskega mesteca in z železarsko tradicijo tesno povezanega izdelovanja čipk. Zamisel smo sprejeli, jo uresničili in čipkarski dan je danes že tradicionalna prireditev.«

Ne le s čipkarstvom, tudi z razvojem kovinarstva in turizma je tesno povezana ime Joža Mohoriča. Vrsto let je bil med aktivnejšimi železnikarji in sedaj po večletni hudi bolezni spet stopa v vrste najbolj prizadevnih meščanov.

Skica ureditve parkirnih prostorov
SREČANJE INTERNIRANCEV
NA LJUBELJU • 10.9.1972